

KP

KYRKPRESSEN

ONSDAG 21 DECEMBER NR 26/2022

ISSN 0356-1275
ISSN 2737-0003

FRÅN UKRAINA, MED TACKSAMHET

Sidan 6

Kyrkan vill sona sin historia
hos samerna [Sidan 4](#)

Julmiddag på Shell i Parkano
och andra berättelser [Sidan 8](#)

Dick Harrison: Jesus fanns
men var han i Betlehem? [Sidan 18](#)

Men när är man hemma?

»Ska de som är utanför bara öva tills de kan kyrkan igen?«

”NÄR ÄR JAG framme, när är jag hemma, när är jag färdig, när jag är – här?”

Den vistexten av trubaduren Tomas Boström är inte som hans övriga livsglada, kristna repertoar. Nej, låten *Hemma* från 1994 är en regntung tvivelsvandring, ”det går en väg från Gud till satan / det går en väg, och en tillbaks”.

På den vandringen behöver många av oss bli mötta och sedda. Utanför kyrkorna, men också i dem. Hörda i tvivlet, i den underliga, men sällsamma dubbelhet det ofta är att ana en Gud, förnimma en tro, greppa ett liv.

I KULTURDEBATTEN i Sverige är många på väg *tillbaks*. I ett sekel har den som velat vara med i kultur och samhällssamtal förväntats se den kristna tron som det konservativa livsmönstret, den ointellektuella vidskepsen, det oundvikligt utdöende. På 1920-talet var det ny vetenskapligt kritisk, ”liberal” teologi. På 1950-talet var det motsättningen mellan tro och vetande, på 1970-talet vänsterns uppror mot auktoriteter och kyrka.

I DAG tar kristen tro plats igen på mediernas kultursidor, på egna villkor, som i Expressen eller i tyngre inlägg i Dagens Nyheter (DN).

Det är ett stort steg. Den som skriver får ofta räkna med att ta puckar i debatten. Anser du faktiskt att kristendom är exklusiv och det enda rätta? Håller du också på att kantra över till populisterna, med deras ljumma kultur-

kristna argument om att vi själva ska försvara oss mot resten av världen?

En del vågar. Som DN:s kulturchef Björn Wiman nyligen. Det var rentav lite ”komma ut” över hans krönika nyligen. Aldrig ens döpt som barn bär han nu ett kristet kors om halsen för att ”hålla fast vid det jag uppfattar som det heliga och rättfärdiga”, skriver han (DN 11.12).

TRENDERNA vänder i Sverige, och därmed ofta snart även i Finland. En ström människor verkar vara på väg tillbaka till det kristna arvet.

Är kyrkorna då beredda? På dem som vecklar fram en tro ur ett skrynkligt papper, men en tvivlande, tveksam sådan? Håller kyrkorna då fast vid sina former för heliga önsningar och andlig längtan? Ska en del då fortsätta beteckna tillmötesgåenden som kompromisser med tidsandan och världen? Ska de som är utanför *öva* tills de ”kan” kyrkan?

Kyrkans mångtusenåriga arv är dessvärre en ypperlig grogrund för nostalgi och stillastående.

Som i de korridorer där man har vant sig vid tofflorna på jobbet, och rutinen har blivit den rätta religionen.

Som hos den som cirka var sjunde jul går i julkyrkan bara för att efteråt harmas över att alla psalmer inte längre sjungs som förr.

Som bland dem som gärna ser sig själva som lite mera väckta än andra, utan att för-denskull vara vakna i tiden. Utan hellre förankrar tron i egna hågkomster av hur det var, när allt var enkelt, givet, omkomplikerat och gick att läsa innantill.

SÅ NÄR MAN vill vända om till kyrkan och tron igen: När är man hemma? När är man framme? När är man färdig? När man är här.

Jan-Erik Andelin är redaktör för opinion och samhälle vid Kyrkpressen.

I DETTA NUMMER

Rannsaking i Sápmi

Kyrkan börjar söka försoning med samerna. Det var många övertramp i förfinskning och mission en gång. Sameprästen Mari Valjakka fick aldrig sitt folks, skolksamernas språk. **Sid 4**

Då julen inte blev som vi tänkte

Ibland blir julen inte alls som vi har tänkt oss. Ta del av några inskickade läsarbrev, berättelser, om julen som blev dråplig, snöplig eller sorglig. **Sid 8**

Fyra tips inför jul

Förväntningar är att planera in något att bära agg över, sägs det. Hur slipper man det inför jul? Kanske genom att leva i stunden och hitta små guld-korn. KP bjuder på några tips. **Sid 17**

Diakonins ABC

Vad är diakoni egentligen? Vad gör diakoniarbetarna, och varför? Diakonin har firat jubileumsår i år, och Cecilia Forsén berättar om vilka egenskaper en diakoniarbete behöver ha. **Sid 20**

KP
KYRKPRESSEN

REDAKTIONEN

Chefredaktör, vd
Nicklas Storbjörk
tfn 040 144 6200

Redaktionsansvarig
Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Prenumerationer
Åsa Nordström
tfn 040 831 6614
(ej sms)

Layout
Malin Aho
tfn 040 831 6902

Redaktör
Jan-Erik Andelin
tfn 044 564 6000

Redaktör
Ulrika Hansson
tfn 040 831 6788

Redaktör
Christa Mickelsson
tfn 050 361 6491

Redaktör
Joanna Nylund
tfn 040 831 6322

Redaktör Österbotten
Johan Sandberg
tfn 040 831 3599

Redaktör
Pian Wistbacka
tfn 040 831 5797

Redaktörer e-post:
förnamn.efternamn@kyrkpressen.fi

KONTAKTUPPGIFTER

Redaktionen i Helsingfors
Södra kajen 8
00130 Helsingfors
tfn 040 831 6545
redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A, 68600
Jakobstad, tfn 040 831 3599

Utgivare: Fontana Media Ab
Paradbild: Johan Sandberg
Tryck: Botnia Print, Karleby
ISSN 0356-1275

DÄRFÖR FÅR DU KYRKPRESSEN

Kyrkpressens adressuppgifter kommer från församlingarna, som för register över sina medlemmar. Kyrkpressen sänds till alla hem i församlingar som prenumererar på den till sina medlemskushåll. Den är en hälsning från den församling och kyrka du tillhör. Kontakta din församling för adressändringar eller om du inte vill ha KP. Privata prenumeranter kontaktar Kyrkpressen: prenumeration@kyrkpressen.fi tfn 040 831 6614

PRENUMERATIONSPRISER:
Finland 60 € Utlandet 84 €

www.kyrkpressen.fi

facebook.com/kyrkpressen

instagram.com/kyrkpressen

”Stämningen blir glad av musik”

Vem är du? 10-åriga Filip Åström tycker att det bästa med julen är att få vara tillsammans, och att vuxna hinner vara lite knasiga när de har ledigt.

TEXT OCH FOTO: **SOFIA TORVALDS**

Filip Åström bor i Kyrkslätt med sin mamma, pappa, storebror och lillebror.

– Man måste ha ordentliga nerver för att klara av mina bröder. Min storebror är ganska snäll med mig och vi brukar ofta prata. Min lillebror brukar vilja sova i ett tält i mitt rum. Om kvällarna när han ska börja sova i sitt tält berättar han om allt som hänt på dagis.

Kanske du som stor kan ha ett sådant jobb där man är bra på att lyssna på människor?

– Jag vill bli läkare. Jag har varit ganska många gånger hos läkaren för jag har varit en otursnisse som mindre, och de har alla varit så snälla mot mig. Jag tycker om att hjälpa andra och prata med andra och göra andra glada.

Vad tänker du om julen och Jesus födelse, är det viktigt för dig?

– Nog är det ganska viktigt. Julen påminner om många saker, också om att få vara tillsammans med släkten. Julen tänds liksom upp ett ljus i mörkret på vintern. Det skulle vara jättetråkigt

på vintern om det inte fanns någon högtid. Fast i år måste man kanske pynta mindre när strömmen är så dyr på grund av kriget. Men vi ska pynta två granar och sedan brukar vi ha en ren som står på en stubbe på bakgården. Den tittar ner mot vår gård och den ser ganska söt ut.

Tycker du att det finns något speciellt fint ställe i julberättelsen?

– Det var ju ganska fint att Jesus föddes så att djuren stod där i stallen och att stjärnan lyste upp för de tre vise männen som kom för att fira hans födelse. Jag tycker jättemycket om djur. Min mormor har en strävårig tax. Jag är mer en hundmänniska än en kattmänniska. Min mormor är som en hustomte som brukar komma och hjälpa hos oss. Hon är nog ganska viktig för oss.

Med vem firar ni jul?

– På julafton far vi till farmor och farfar. De bor i Haga i Helsingfors. De älskar när vi kommer dit och hjälper dem med allt, med att pynta granen. Och det är speciellt att föra ljus till graven. Vi sätter ljus på mammas och pappas släktgravar i Kyrkslätt och Sjundeå. Farmor och farfar orkar inte bära så mycket, så det första vi gjorde när jag var där på höstlovet var att gå till butiken med min farmor och så kunde jag hjälpa henne med att bära kassarna. För de har ingen hiss och bor på översta våningen.

Tycker du om att sjunga julsånger? Vilken är din favorit?

– Jag tycker om att sjunga! Jag brukar sjunga

GÖR:

10 år, går i Willemska skolan i Kyrkslätt.

FAMILJ:

Mamma, pappa, 13-årig storebror och femårig lillebror.

ÖNSKAR I JUL-KLAPP:

IQ-grejer som man kan lösa och böcker. ”Jag vill inte ha en dator för jag tror att jag bara skulle spela på den hela tiden.”

med pappa i bastun. Det är en svår fråga vilken jag tycker bäst om, jag tycker om en massa sånger. Stämningen blir så glad av musik. Jag tycker om *Joulupuu on rakennettu* som jag spelar på piano, den tar liksom i känslorna.

Vad väntar du mest på med julen?

– Det roliga är förberedelserna före julen, och att det kommer snö. Jag brukar tycka om att vara med sådana som jag annars inte träffar så mycket. Paket är helt roliga, men inte det viktigaste med julen.

Vad tycker du är det konstigaste med julen?

– Det som är både konstigt och roligt är att min mamma och pappa brukar lite fiantas på julen, och det tycker jag om. De gör kanske knasiga, roliga saker som de inte annars skulle göra. Typ att leka hipa, eller kasta boll. Min pappa har ganska mycket program också för han måste jobba och är med i politiken. Men på julen har han ledigt från allt, så vi kan spela schack eller tennis eller biljard eller pingis.

Vilken är din bästa och sämsta julmat?

– Jag tycker inte så mycket om fisk. Smaken är ganska god, men jag är orolig för att det ska finnas ben i den. Jag tycker mer om morotslåda och potatisslåda än om kålrotsslåda. Jag har inte brukat tycka om skinka, men i skolan hade vi en gång julskinka och jag tänkte att någongång måste man ju våga smaka. Och det var grymt gott! Och risgrynsgröt är sjukt gott.

Sápmi: Mitt hem är där på konstsjöns botten

Kyrkan går in i ett nytt skede i sin försoningsprocess med samerna. Sameprästen Mari Valjakka, själv skoltsame ska koordinera arbetet.

TEXT: **JAN-ERIK ANDELIN**

– Det berör mig varje gång när samer sitter och minns hur de konstgjorda sjöarna i Lokka och Porttipahta byggdes. Hur samerna fick flytta och hur det har känts när det inte har gått att komma hem igen, för att ens hus är under vatten, säger sameprästen **Mari Valjakka**, 33.

De två över tjugo kilometer långa sjöarna skapades på 1960- och 1970-talet som vattenkraftreserver. De skulle ge det övriga Finland elenergi ur Kemi älv. Lokkasjön är EU-områdets största konstgjorda sjö.

– Då förstår man vad det betyder att som same bli förbigången när det fattas beslut, och inte bli hörd i frågor alldeles nära en själv, säger Mari Valjakka.

Präst på tre samiska språk

Mari Valjakka ska i två år vara projektkoordinator för projektet Samerna i kyrkan. I san-

nings- och försoningsprocessen ska den evangelisk-lutherska kyrkan reda ut sitt förflutna i norra Finland. Styrgruppen som biskopsmötet har tillsatt leds av **Veli-Pekka Lehtola**, professor i samisk kultur vid Uleåborgs universitet som ordförande. Han är själv same.

Sameprästen Mari Valjakka koordinerar försoningsprocessen i två år. FOTO: JAN-ERIK ANDELIN

TIPSA OSS!

Har du ett nyhetstips?
Epost:
redaktionen@
kyrkpressen.fi
Telefon:
040 831 6902

Sorgen i
Porttipahta
– här ligger
flera hundra
samiska hem
under vatten.
FOTO: FLICKR-
JUHO HOLMI

Samerna

Finlands samer är omkring 10 000.

Av tio samiska språk är nordsamiskan störst och talas av tre av fyra samer i Finland, Sverige och Norge. I Finland talas dessutom enare- och skoltsamiska.

Hela Bibeln finns sedan 1895 endast på nord-samiska, sedan 2019 i en nyöversättning.

Mari Valjakka blir full i skratt åt hur *ekoteologi* plötsligt har blivit på modet i stora världen.

– Här tycker jag att jag är omgiven av ekoteologer hela tiden! Samerna har en så speciell relation till jord och vatten och till allt vad därtill hör.

Har samernas historia gjort dem avoga till kyrkan?

– Det finns kyrkokritiska bland dem som i alla befolkningsgrupper. Men varje gång jag döper ett barn så är det fortfarande så underbart att det inte bara finns två faddrar, utan ofta tio eller tolv. Det tycks vara viktigt. Där är det skillnad jämfört med när jag döper ett finskt barn.

»Många samer är skickliga teologer. Man får vara skärpt vid kyrkkaffet.«

Vad väntar du dig för riktlinjer av biskoparna? Frågor som fortfarande är öppna?

– Om det finns öppna frågor så tänker jag att samerna själva ska ge riktlinjerna, snärta Mari Valjakka.

Informella samtal om hur en försoningsprocess ska se ut har redan förts med samer på den gräsrotsnivå som i sameområdet kallas *jäkälätaso*, "på lavhöjd".

– De flesta vill inte betraktas som offer. Många önskar att processen ska ta fram det positiva som samerna själva gläder sig åt och som ger dem styrka, säger Mari Valjakka.

Bland kyrkliga traditioner tänker hon själv till exempel på sättet att sjunga psalmer som samerna i Tana älvdal eller i Finlands nordvästra arm har, en psalmsång med inslag av traditionell samisk sång.

Kyrkan och staten har i historien hargått hand i hand i sameområdet för att kristna och förfin-ska samerna, och har nu samtidiga sannings- och försoningsprocesser på gång. I snabb takt beviljade kyrkomötet i en extra budget i höstas medel, 180 000 euro för sitt projekt.

Flera som KP har talat med har ändå sett kyrkan ha ett försprång i ett försoningsarbete som inleddes redan på 1990-talet. Bland andra har den dåvarande Uleåborgsbiskopen **Samuel Salmi** 2012 sagt att han "i sitt ämbete skämdes" och bett samerna om förlåtelse för kyrkans många missgrepp i norr.

Kyrkan har också på senare tid varit central när kvarlevor av samer har återförts för att begravas i sin hemjord i sameområdet Sápmi. Samers ben och skallar togs så sent som på 1930-talet ur samiska gravar för rasbiologisk forskning.

I augusti i år begravdes sammanlagt 140 samers kvarlevor i sin hemjord på tre olika orter i sameområdet, Enare, Utsjoki och Nellim.

"Norges kyrka har krävt mer"

Forskaren Helga West jämför de tre nordiska folkkyrkornas försoningsprocesser i norr.

TEXT: **JAN-ERIK ANDELIN**

Teologen och journalisten **Biennaš-Jon Jovvna Piera Helga**, eller i folkbokföringen **Helga West**, 36, från Utsjoki är doktorand vid Helsingfors universitet.

I fråga om samernas rättigheter säger hon att Norges folkkyrka har varit tidigast ute i Norden i sin försoningsprocess med samerna, och dessutom tagit ställning i tyngre frågor.

Helga West är halvvägs på en avhandling om de tre nordiska folkkyrkornas försoningsprocesser med samerna. De går parallellt med att statsmakterna har startat liknande, men tyngre processer i Norge 2017, i Sverige 2021 och i Finland i år.

I sameområdet Sápmi har staten och kyrkan i historien gått fram tillsammans. Det har ibland betecknats som imperialism mot ursprungsfolket. Men det har också varierat stort beroende på tidsepok, geografiskt område och enskilda kyrkoherdar, säger hon.

I dag har Helga West över att teologi kring samerna mest tycks handla om språk – var man kan tala samiska och vilket stöd det behöver.

– Men jag har visst aldrig hört en finländsk biskop säga någonting om samernas rätt till mark och vatten. Där är Norge annorlunda. Där har kyrkan kraftigt sagt att den måste vara solidarisk med samerna och stå emot industriprojekt på sameområdet, säger hon.

»Jag har aldrig hört en finländsk biskop säga någonting om samernas rätt till mark och vatten.«

Sedan handlar det ofta om jojken och vilken betydelse den kunde ha i samiskt gudstjänstliv, liksom andra arv från samisk andlighet, säger Helga West.

Jojken som en förkristen tradition är fortfarande kontroversiell, också bland det samiska kyrkfolket självt. Det finns samer som reser sig och går ut om de konfronteras med jojke eller trolltrummor, säger Helga West.

I kyrkans försoningsprocesser handlar det inte om att kyrkan ber om ursäkt för att samerna blev kristna, utan om överslagen på missionsfältet, säger Helga West.

– Många samer anslöt sig också gärna till kyrkan och fann tröst i tron. **Lars Levi Laestadius** nykterhetspredikningar räddade också många samiska hem från alkoholism – liksom andra missbruk en kolonial företeelse.

Helga West doktorerar på samer och försoning. FOTO: PRIVAT

Mari Valjakka är skoltsame, den lilla språkgrupp som evakuerades från Petsamoområdet när det avträdde till Sovjetunionen. Efter teologistudier i Helsingfors är hon sedan 2015 präst i Enare församling och har kyrkligt arbete på samiska som sitt ansvarsområde.

– I Ivalotrakten talas tre samiska språk. Jag jobbar i huvudsak på nordsamiska, men klarar mig också till en viss gräns på enaresamiska och skoltsamiska.

Talade ni samiska hemma när du växte upp?

– Nej, finska. Det var man i min generation tvungen till för att klara livet och vardagen. I min generation var språkläget så svagt och dåligt att vi inte kunde ta över skoltsamiskan. Vi fick tala majoritetsspråket.

Skoltsamiskan och enaresamiskan talas av små grupper närmast bara i Finland. Det stora samiska språket är nordsamiskan som talas på både Finlands, Sveriges och Norges områden i Nordkalotten.

– Kyrkan är viktig för samerna. Och många lekmän är väldigt skickliga teologer och har läst Bibeln och postillor mycket. En del har till och med deltagit i att översätta Bibeln. Så man får ibland vara skärpt vid kyrkkaffet, säger Mari Valjakka.

Det samiska området har en stark tradition av lekmanmöten, *seurat*, och av väckelserörelser som den laestadianska.

När kriget i Ukraina bröt ut var det fullt kaos i **Maryna Vilkhoryks** huvud. Vad skulle hon ta sig till? – Ibland kändes det som om det inte hände mig, det var som i en film, säger hon. Idag tackar hon varje dag Gud för att hon har jobb, hus och sin familj i Jakobstad.

TEXT: **SOFIA TORVALDS** FOTO: **JOHAN SANDBERG**

”Jag hade ingen plan, men Gud hade en”

När det fullskaliga kriget i Ukraina bröt ut den 24 mars visste inte Maryna Vilkhoryk vad hon skulle ta sig till. Hon bodde i ett gammalt hus Charkiv, jobbade med barn med funktionshinder och hade två tonårsdöttrar att ta hand om.

Och plötsligt var det som om mattan för hela hennes liv drogs bort under hennes fötter.

– Det var en total omvälvning av sinnet. Det var en rädsla som svalde mig helt, en känsla av desperation, hjälplöshet. Hela mitt liv kollapsade. När bombningarna började insåg jag att mitt liv är i Guds händer, jag är inte den som bestämmer i mitt liv. Jag kan välja, men jag bestämmer inte om jag lever eller dör.

När hon säger det här bor hon i ett varmt, ombonat vitt hus i Bonäs i Jakobstad. Här bor också hennes två döttrar och hennes mamma Ludmila. Som genom ett mirakel – och med hjälp av vänner som Maryna kallar ”änglar” – fick hon jobb som assistent vid en skola och kan använda sig av de färdigheter hon har.

– Jag tackar Gud, den högsta makten, som skickade änglar för att hjälpa mig. Jag tror på under. Hemligheten är att mirakel inte kan förklaras eller förstås av vårt förstånd. De sker när våra hjärtan är öppna. Ett öppet hjärta är öppet för ett band till Gud som inte går att kapa av. Det är saker som inte behöver förklaras eller definieras. Det är rösten inuti oss som är Guds röst. Det är intuition, ett sjätte sinne, säger hon.

Det mörknar där ute. Två adventsstjärnor lyser i hennes fönster.

»När bombningarna började insåg jag att mitt liv är i Guds händer.«

”Jag är i dina händer”

På morgonen den 3 mars lämnade hon och döttrarna Charkiv. Hennes fasta förvisning var att Gud hade en plan.

– Jag sa: Gud, jag ger upp mitt liv och ger det till dig. Jag är din dotter. Om det är mitt öde att lämna mitt hem, var snäll och ta min hand och led mig. Jag är i dina händer. Låt allt ordnas på bästa vis för min själ.

Och som genom ett mirakel leddes hon och döttrarna från ett sprängfyllt tåg som gick från Charkiv, via Estland till Finland. Där hamnade de så småningom hos paret Hanna och Jonathan Lemmetti i Vanda. De hade redan fem barn och ett ganska litet hus, men de beredde rum för Maryna och hennes döttrar, och senare också för Marinas mamma Ludmila och taxen Tanga.

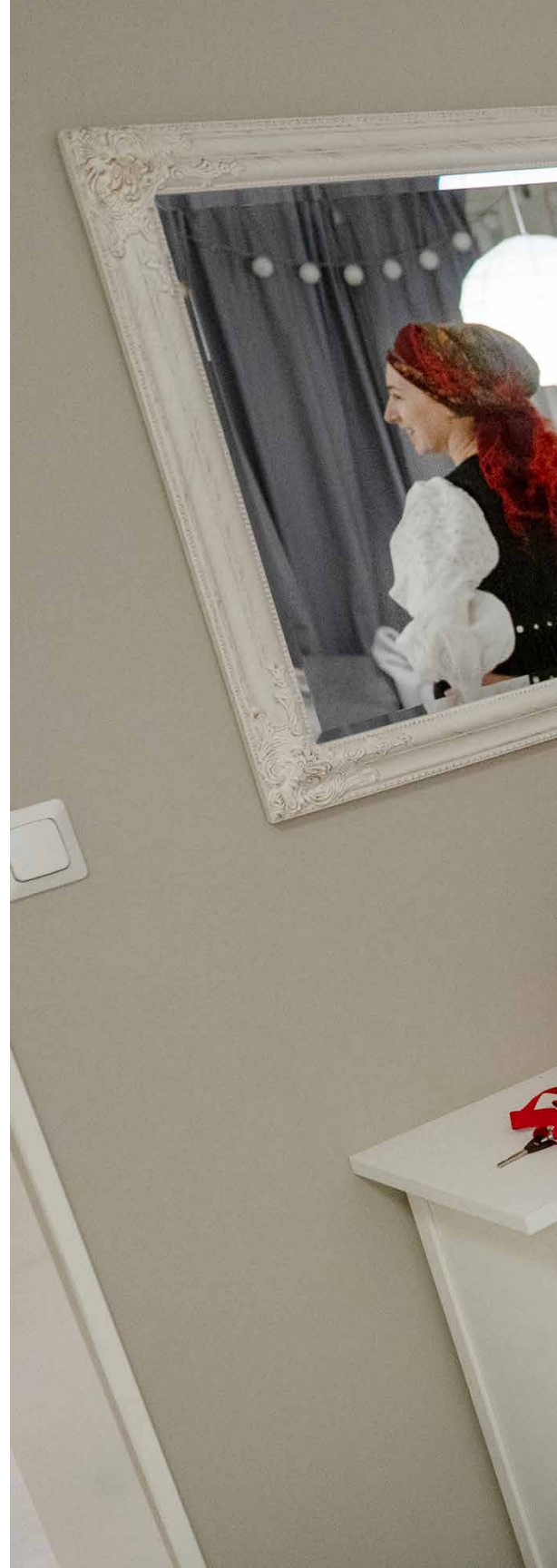
– Deras stora hjärtan hjälpte dem att hitta plats också för oss. De gav oss sin kärlek, tog hand om oss och förstod oss, de visade tålamod och glädje. Vi omslöt oss av den glädjen i fyra månader. Jag vill tacka Hanna för hennes stöd under den här tunga tiden, säger Maryna.

Följande kapitel i hennes berättelse var resan till Jakobstad. Där tog Hannas syster Nina Nyman över rollen som ängel, hjälpte till med bostad, jobb, myndighetskontakter – och mycket annat praktisk.

– Vi valde ett nytt kapitel i vårt liv i Finland. Jag hade ingen aning vart resan skulle leda. Jag hade inget. Inget hus, inget jobb ...

Hon pausar för en stund och torkar sina tårar.

– Jag hade ingen plan för vad jag skulle ta mig till. Men Gud har en plan, och idag är jag här,

jag har ett vackert hus där det finns plats för min familj. Jag tackar Gud för allt som hänt mig.

Folkdräkten packade hon med

Det var inte många saker som rymdes i deras väskor, men Maryna packade den ukrainska folkdräkt som hon ärvt.

– När jag lämnade Charkiv visste jag inte hur det skulle gå med mitt hus, kanske jag aldrig mer skulle se det. Just nu vet jag inte om jag någonsin återvänder. Men klänningen är viktig för mig för den berättar om min familjs historia. Min mormorsmor sydde den själv.

Snart blir det jul och du har bott ett halvår i Jakobstad. Tänker du på att återvända till Ukraina?

– Jag är pragmatisk. Just nu slutar inte kriget, det förstår jag. När kriget slutar, det vet jag inget om. När jag bodde i Ukraina bodde jag i Charkiv, och mitt jobb finns inte kvar för det flytta-

de till en annan region. Om jag reser till en annan region måste jag göra allt som jag gjort här – skaffa hus och jobb – från början. När jag bor här behöver jag inte tänka på kriget hela tiden. Jag behöver inte vara rädd för bomberna, jag behöver inte se människor dö. Jag behöver inte bevittna andras rädsla eller vara rädd själv.

När kriget startade, säger hon, var alla rädda. Och rädslan smittade.

– Ibland tänker jag att det kändes som om jag var galen. Kanske jag kände det värre än andra? Många lever ju i Ukraina och klarar av det. Men det var inte okej för mig.

Hon ville inte stanna ensam i ett hus tillsammans med två tonårsdöttrar, hon var rädd för vad som kunde hända dem där.

– Jag tänkte att med kriget kommer en sorts anarki. Människor gör vad de vill. Vad som helst kan hända då. När kriget började hade jag fullt kaos i huvudet.

– Ibland kändes det som om det inte hän-

de mig, det var som i en film.

Hur firar ni jul? Firar ni likadant som hemma i Ukraina?

– Vi bodde i östra Ukraina och hade främst ryska traditioner. Vi firade nyår mer än jul. Jag tycker mer om den finska julen.

Många ukrainska traditioner kommer från centrala och västra Ukraina, säger hon.

– Jag älskar de finska jultraditionerna. Ni firar jul mer än nyår. För julen har en mening, medan nyåret inte har någon särskild betydelse. Men jul firar man ju för att Jesus föddes, och det tycker jag om. Jag vill fira jul och är glad över att få nya traditioner. Allting är ändå annorlunda.

När tror du att kriget tar slut?

– Jag vet inte, svarar hon uppgivet och snabbt.

– Mamma säger alltid att allt blir okej och att vi kommer att vinna. Det tror jag också, men varje dag dör fler människor. Varje dag. Fler flyrockså

Maryna i sin nedärvda folkdräkt. Mamman Ludmila och dottern Krystyna skymtar i spegeln.

från landet. Fyra miljoner har flytt, kvinnor och barn. Många unga män har dött. Kanske jag är pessimist – jag vet inte – men ibland tänker jag att kanske bara fler och fler dör. Priset för kriget är så högt. Och infrastrukturen är förstörd.

Hon plockar fram en anteckningsbok och läser ur den:

”Varför jag är i Finland:

För att det inte är mitt val, utan planerat av Gud. Jag visste ju knappt att det fanns ett sådant land. Men nu är jag här. Vad jag har: jag har allt jag behöver. Gud har gjort allt. Det är den bästa planen för mig.”

– Du ser hur jag bor! säger hon.

– Varje dag talar vi med mamma och säger: Tack! Det är varmt inomhus. Och vackert.

Hon har ett jobb, hon har ett hus. Hon har vänner som hjälper henne.

– Jag vet inte vad som händer imorgon, men just nu bor jag här och Gud har gjort allt åt mig. Min uppgift är att slappna av och lära mig språket.

Vi är många som har innerliga förhoppningar om en god jul, föreställningar som ska nå sin kulmen under julafton. Men ibland blir det inte alls som vi tänkt, utan kanske dråpligt, litet eller sorgligt. Ta del av några inskickade julminnen!

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

ILLUSTRATIONER: **MALIN AHO**

Den oförutsedda julen

Karusellen snurrar ofta ganska hårt inför jul. Råden är många: sätt dig ner i andakt, tillverka dina egna klappar, ge till behövande, strunta i dammråttorna, bind en krans och hitta din egen nivå för vad du klarar av.

Vi ska helst fira kravlöst, det är vi alla mårna om att betona igen och igen. Men hur är det när råden om den kravlösa julen ljudit så länge och ofta att jag blir lika irriterad av dem

som av julmusiken i köpcentren? Vi behöver höra om det kravlösa, men eventuellt på ett nytt sätt ibland för att det inte ska ringa för döva öron. Kanske det därför också blev en efterlysning bland läsarna efter minnen av en jul som blev ofrivilligt liten. Ibland tvingas vi in i ett annorlunda firande, ett firande som vi hade kunnat vara utan, men som trots det ropar ut det där: ändå är det jul, när det är jul (Lars Huldén).

En jul för många år sedan hade jag redan tagit på mig ytterkläderna för att gå i julfö-

nen, i ungdomligt övermod trodde jag att jag skulle klara mig undan maginfluensan mina föräldrar redan golvats av. Men jag fick klä av mig igen. Det blev varken julfön eller skinka det året, inte så mycket av något annat trevligt heller.

Erfarenheten blev ingen ousinlig källa till visdom, men ändå en konkret påminnelse om att julen kan se ut på väldigt många sätt. Det blev också en erinran om att julen kommer och går, trösterikt ointresserad av om vi lyckas tajma allt till perfektion.

Hungrig till sängs

FÖR GANSKA exakt tjugo år sedan skulle min väninna Arla, som länge jobbat som missionär i Senegal, flytta hem till Finland. Jag reste med som "flytthjälp" och vi tillbringade veckan före jul med att sortera, slänga och packa allt det som under åren samlats i det lilla huset i Ndioum nära gränsen mot Mauretanien. Julen skulle vi tillbringa med en amerikansk missionärsfamilj i Linguere, drygt hundra kilometer bort i öknen. När jag bad Arla visa rutten på kartan, sa hon att det inte fanns någon karta. Inte heller kunde man använda GPS, eftersom internet inte hade någon täckning där vi skulle köra. Vi fick söka oss genom öknen längs kreaturs- och hjulspår, navigera från borrhunn till borrhunn och fråga de herdar vi mötte på vägen.

Den skumpiga och dammiga färden tog nästan hela dagen. När vi kom fram på eftermiddagen fick vi veta att julaftonskvällen skulle firas med den lilla kristna församlingen av fulaner, nomadfolket som även Arla jobbat med. Julandakten hölls utomhus och det mesta gick på språket pulaar, så i det sammetsmjuka mörkret lyssnade jag på julnattens bakgrundsljud och försökte nynna med i sångerna.

Efter andakten var det dags för julaftonens måltid. Den bestod av en festligare version av Senegals nationalrätt thieboudienne, som för mig såg ut som

en lös makaronilåda med bitar av lammkött i stället för färs. Måltiden serverades som brukligt var ur stora tvättfat av plast. Jag satte mig ner vid ett av faten tillsammans med några fulaner, vi tvättade våra händer under vattenstrålen från en kanna och så var det dags att äta.

Fulanerna var hungriga, de fick sannolikt sällan så här god mat, och de hade en mycket större vana att klämma ihop en lämplig klump med högra handen och stoppa den i munnen. När jag i misstag bet av hörnet av en tand på en benbit i lammköttet hamnade jag ordentligt på efterkälken i tävlingen om den läckra måltiden, så jag hade knappt hunnit börja när tvättfatet redan var tomt.

Tillbaka hos missionärerna fortsatte julaftonen på mer traditionellt sätt. Den amerikanska missionären och hennes man från Kamerun hade med stor omsorg pysslat och packat julklappar också åt Arla och mig. Som den artiga gäst jag var bad jag inte om en nattmacka, utan tackade hjärtligt innan jag gick och lade mig med min kurrande mage.

KERSTIN KRONQVIST

Vi stapplade genomtrötta hem

DET HÄR hände under 1980-talet när mamma ännu hade blombutik. Mamma och jag upptäckte den 23 december att vi glömt göra klart tio beställda uppsättningar till följande dag. Klockan var kanske kring nio på kvällen.

Vi satte igång med att plantera uppsättningarna i korgarna och dekorerade dem på löpande band. Vid tretiden på natten var vi klara och stapplade genomtrötta hem för att sova några timmar innan butiken skulle öppna följande dag. Därtill saknade vi blomsterbud för att få ut alla beställningar till kunderna.

Jag minns att min mamma för ovanlighetens skull bad: Herre, om du finns, skicka hjälp till mig. Efter en stund kom en av våra stamkunder och köpte sina julblommor. Samtidigt konstaterade hon, när hon såg alla paket samlade i butiken: Ni verkar behöva hjälp med de där paketen. Jag har unga män hemma, som är i vägen. Jag skickar hit

dem, så får de något att göra och ni får ut paketen.

Det var tänkt att hela släkten skulle fira jul hemma hos mamma och mig på julafton. Men vi ställde in hela julaftonsfirandet, så alla firade julafton på var sitt håll. Vi hade ingen energi efter allt. Julafton och juldagen tillbringade mamma och jag på tumanhand. Vi åt litet julmat (som mamma lagat i nattens mörka timmar), läste och åt massor med choklad som vi fått av våra stamkunder. Jag har för mig att vi hade nattlennerna på hela dagen ... Julannandag firade vi hos farmor.

Fast det inte blev som vi tänkt med hela tjocka släkten var det riktigt skönt att bara tassa omkring i nattlinne, äta gott, läsa, ta ett bad, precis vad som kändes angenämt just då. Jag tror att min inställning till julen har förändrats sakteliga genom åren, så att julmusik, mat och närhet är viktigast.

MARIA

»Som den artiga gäst jag var bad jag inte om en nattmacka.«

Tack lilla hund!

FÖR MÅNGA, många år sedan hade vi en hund. På julaftonsmorgonen hade det snöat. Jag gick ut med hunden och den nosade sig fram längs vägen vid stranden. Det var så vackert att det värkte i hjärtat. Jag var ung och hade ett litet barn, och jag såg fortfarande fram mot julaftonen som om jag hade varit ett barn själv.

Sedan blev den julen inte alls som jag tänkt mig. Min man mådde psykiskt dåligt och självmedicinerade med alkohol, jag var på min vakt hela dagen, grälet hängde i luften. Jag hade den där stela och isande känslan i bröstet som man får när man inte vet vad man ska ta sig till.

Men nu, långt senare, minns jag egentligen inga detaljer från den där julaftonen. Jag minns inget traumatiskt, fast jag vet att det inte var bra. Jag minns bara att jag efteråt tänkte att dagens bästa stund var promenaden med vår lilla hund i nysnön.

Och så minns jag promenaden, stillheten, havet, lugnet och min egen förväntan. Glada jular som kommit senare har inuti mig packats ihop till en ka-

valkad av glögg och maträtter och julklappsrim. Den ena julen den andra lik, jag blir äldre och mindre spänd och förväntansfull, jag blir mer nöjd. Och då blir plötsligt den olyckliga julens lyckliga promenad någonting fint, något som jag aldrig kommer att glömma.

»Jag hade den där stela och isande känslan i bröstet.«

Tack lilla hund! Jag hoppas du sitter där i himlen vid Guds fötter och viftar på svansen när du ser på mig. Jag kommer aldrig någonsin att glömma dig.

ANONYM

Så sorglig kan en julafton bli

MIN MAMMA berättade för länge sedan om en julafton i hennes barn-dom. Berättelsen berörde mig starkt när jag själv var liten. Mamma växte upp i en stor familj på landet, och på den tiden hade barnen inte så många leksaker. En julafton fick hon i alla fall en docka i julklapp, och hennes lycka var fullständig. En alldeles egen ny docka! Jag tror inte att hon skulle ha kunnat få någon bättre julklapp, för hon älskade dockor hela sitt liv.

Jag kan tänka mig hur hon satt där med dockan i famnen i skenet från de levande ljusen i granen. Det var så vackert alltsammans, och hon var så glad. Då fick hon en idé. Hon ville att den nya fina nya dockan skulle få sitta på det allra vackraste ställe hon kunde tänka sig, och det stället var julgranen med sina skimrande ljus. Sagt och gjort. Hon tog dockan och placerade den bekvämt på en av julgranens grenar. Nu skulle dockan få njuta av skönheten på riktigt nära håll. Men ack, hon hade placerat

»Jag kan tänka mig hur hon satt där med dockan i famnen i skenet från de levande ljusen i granen.«

dockan alltför nära ett av de levande ljusen. Innan hon visste ordet av hade elden spritt sig från ljuset till dockan, och det fanns ingenting att göra: dockan brann upp.

Vilken sorgföreliten flicka. Från att ha varit den lyckligaste julaftonen i hennes dittillsvarande liv blev det säkert den värsta julaftonen. Och jag misstänker att hon inte fick någon ny docka i första taget. Så sorglig kan en julafton bli.

MONICA ÄIKÄS

Julafton på trettondan

SOM NIOÅRING bodde jag med min familj en höst på 1970-talet i Brasilien. Eftersom årstiderna är omvända på södra halvklotet så blev det jul under den hetaste tiden på året. Vi firade juldagarna på ett beachhotell vid Atlanten, där det i ett hörn av restaurangen som julgran stod en cypress med lite tingeltangel i. Det var ingen julstämning alls. På juldagen körde vi fast med vår hyrda VW-bubbla i sanddyner vid havet.

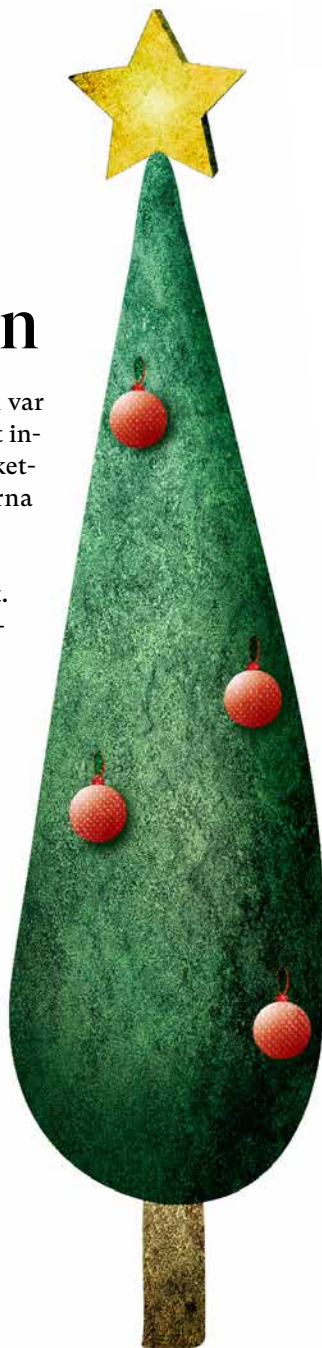
»Jag tröstade min lillasyster Camilla.«

Julklapparna fick det året vara bara små saker, pennor, serietidningar och andra småprylar. Det var, antar jag, för att vi bara en vecka senare skulle packa våra kappsäckar och resa hem till Finland på nyåret. Och det kanske inte ens var så smart att frakta några stora julklappar på flyget. Jag tröstade min lillasyster

Camilla, sex år, som var besviken över att det inte alls var samma pakethögar som om jularna hemma.

Hemma i Finland var det snö och kallt. Så då firade vi en sådan jul som vi som barn hade varit vana vid, lite festklädda där hemma, med julmat, julevangelium, julsånger, gran, levande ljus och klappar – på trettondagen i vårt höghus i Vanda.

JAN-ERIK ANDELIN

Vår fula jul

MIN FAMILJ och jag bor i Jakobstad, och dagen före julafton förra året körde vi söderut för att fira jul hos mina föräldrar i Nordsjö i Helsingfors. Resan gick bra och ganska snabbt efter att vi kommit fram för min man och jag iväg för att handla massor med god julmat.

Vårt yngre barn verkade lite trött på kvällen. På natten till julafton spydde han. Först trodde jag att det berodde på att han hostat kraftigt men när han spydde en gång till visste jag att det var kört. Det värsta för mig var rädslan för att han fått covid och att vi skulle smitta mina föräldrar.

Vi åt av julmaten till jullunch. Det blev massor med mat över. Jag hade helt tappat min aptit. Det var viktigt för barnen att få öppna sina julklappar, så efter maten öppnade vi klapparna i snabb takt. Julbönen fick vi skippa. Vi skyndade oss att packa allt så att vi hann starta hemåt igen vid tretiden.

Vår "julmiddag" åt vi på Parkano Shell. Till och med Hesburger hade stängt. Ett par andra människor satt

»Julmiddag åt vi på Parkano Shell.«

där men stämningen var som väntat ödslig. Den sista timmen på bilresan började det snöa och väglaget blev dåligt. Vi fick sakta farten betydligt, men vi kom hem utan att ha hamnat i diket. Senare blev min man och vårt andra barn också sjuka. Det var rätt beslut att åka hem även om det kändes lite bittert att vara under ett dygn i Nordsjö. Som tur var det inte covid och mina föräldrar fick vara friska. Det var jag tacksam över. Men julen kändes inte som en riktig jul, och det var ledsamt då lite julfrid skulle ha suttit bra.

Det bästa med min familjs jul förra året är att minnet med tiden kan bli en bra anekdot. För mig är det viktigast att få tillbringa tid med mina nära och kära på julen. Jag hoppas jag kan våga tro på en lugn jul i år.

MIKAELA WESTERLING-NYLUND

Rakt in i vår vardag

DET ÄR kallt i december 2022. Jag ska täta fönstren med fönstertejp och vi har yllesockor och -tröjor på inomhus. Jag skurar golv medan jag lyssnar på poddar. I Brittass vardagsrum talar Britta Hermansson om att det är bra att nu och då fråga sig vad man är rädd för. Jag vet vad jag är rädd för. Jag är rädd för att hyreslägenheten jag kommit att älska är för dyr för mig. Jag är rädd för de ökade mat-, el- och bensinpriserna. Jag är rädd för att mina barn inte ska hitta jobb. Jag är rädd att jag inte ska orka med allt före jul; intensivt arbete och studentkalas.

SÅ SKÄMS jag lite och minns hur privilegierad jag är. Jag tänker på de hemlösa i vårt land. Jag tänker på de ukrainska flyktingarna och alla flyktingar över hela världen. Jag tänker på soldater långt borta

från sina hem. Jag tänker på mina patienter på sjukhuset och deras anhöriga och när jag reser mig upp för att sträcka på ryggen faller blicken på familjens julkrubba. Där finns än så länge bara en Maria med gravidmage och två små änglar. För ensam var hon inte, men nog var väl också hon rädd ibland?

JULENS BUDSKAP är enkelt i all sin fantastiska storhet och mysterium. Gud blev människa. Jesus föddes i ett stall, sov i en krubba och dog på ett kors. De första som besökte honom var vandrande herdor, som inte riktigt räknades som hederligt folk. Han korsfästes tillsammans med två rövare.

»Himlen landade på jorden. Gud lät sig födas rakt in i vår vardag.«

Och ängelns ord till herdarna är änglasång till oss idag: Var inte rädda! Den som ska rädda er är född! Knappast var det så rent i det där stallet när Maria skulle föda och jag hoppas att det ändå fanns någon erfaren kvinna på plats som kunde stöda henne när det var som svårast.

OCH DEN mörka natthimlen och änglasången och herdarnas väderbitna, förundrade ansikten när de faller på knä runt krubban. Och vad tänkte Josef, kände han sitt kall tydligt och starkt? Eller tvivlade han på att han var karl för sin uppgift?

Herdarna vandrade tillbaka ut i natten till sina hjordar, till det otacksamma vardagskneget. Kanske var det en sådan där förunderligt stilla natt, då luften är lätt att andas och mörkret inte är mörkt och gryningsljuset anas bakom kullarna i Betlehem. Himlen landade på jorden. Gud lät sig födas rakt in i vår vardag med julstädning, arbete, oro inför framtiden.

Om det ska vi berätta och vandra med ljuset i våra ögon.

Katarina Gäddnäs är författare och präst.

JAG HAMNADE PÅ ...

Under vinjetten "Jag hamnade på" hamnar vi på överraskande ställen, antingen fysiskt eller mentalt.

... biskopsgården

Här i snöfallet bor kyrkan i Borgå – på hyra. Till 2034 sträcker sig hyresavtalet i det hus staden för 100 år sedan lät bygga för att locka en biskop till orten.

På hyra i historien. För uppbrott och förvandling, heter det i psalmen. Evig som kyrka, men också evigt på väg.

Jan-Erik Andelin

CLAUS TERLINDEN

Jul

EN FRÄLSARE har fötts åt er!

En sak har vi alla gemensamt: vi är födda.

Som födda är vi länkar i en lång, lång livets kedja med många miljarder förgreningar. Var och en av oss är en förbindelselänk till livsundrets allra första gnista och början på vår blåa planet. Var och en av oss för denna gnista vidare, på ett eller annat sätt.

EN SAK gjorde vi alla allra först när vi föddes: vi andades.

Och andats har vi gjort allt sedan dess. Var och en som lever.

Också det förenar oss med allt levande på vår planet. Det förenar oss helt konkret: vi är inlemmade i andningens ständiga dans av att ge och ta emot. Men den kan inte stanna, eller hållas fast. Livet är nu. Det kan inte sparas.

Det finns mycket som skiljer oss: språk, kön, fingeravtryck, erfarenheter, olika förmågor. Men egentligen förenar det oss också: vi alla är unika som de vi är.

»Känn hur magen rör sig vid varje andetag. Andens dans i dig! Andas en stund i stillhet. Sedan kan du tänka på alla födda. Att var och en av dem – och du – är unik. Guds avbild.«

NU FIRAR vi jul. Jesu födelsedag. Vi säger att det är Gud som föds i Jesus. Och att det är Guds heliga Ande och andning som finns i honom. Och att han är Guds ende son. En befriare. Guds avbild. Det betyder att Jesus är Guds alldeles speciella budskap för oss. Det är människan Jesus som är Guds budskap. Som är Guds ord. Från hans första andetag. Han visar oss vad det betyder att vara människa: att vi är inlemmade i en livets gemenskap. Här och nu. Genom alla tider. Att vi är det som just den individ som var och en av oss är. Och att det är så Gud finns i oss och vi i Gud.

Du kan lägga handen på din mage, ungefär där som naveln finns, ditt födelsemärke. Känn hur magen rör sig vid varje andetag. Andens dans i dig! Andas en stund i stillhet. Sedan kan du tänka på alla födda. Att var och en av dem – och du – är unik. Guds avbild.

God jul!

Claus Terlinden. Människa. Jordbo. På väg på många sätt: i familjen, jobbet (omsorgspräst). Scout. Inte så sällan med en gitarr i handen. **Han hoppas** att vi under julen kan så många fridens, fredens och glädjens frön i livet. **Hans tips:** Kom ihåg att vara ute! Känn vinden!

SÖNDAG 24–26.12.2022, Julen

Söndagen ger kyrkoåret puls. Varje söndag har ett namn och ett tema som återkommer i bibeltexterna. Den här sidan berättar vad de närmsta två söndagarna handlar om i våra kyrkor.

Julhelgen

På julaftonen står vi vid tröskeln till uppfyllelsen av profeternas löften medan julnatten är natten för Kristi födelse. Under julmorgonen går vi med herdarna till Betlehem, där vi får höra och se vad som har skett. I juldagens gudstjänst tackar vi Gud för att han har låtit sin Son bli människa. Annandag jul kallas också Stefanidagen efter den första martyren Stefanos. Då firar vi alla martyrs minnesdag.

Helgens texter

JULAFTON

Luk. 2:1–14

JULDAGEN

Luk. 2:1–20 och Joh. 1:1–14

ANNADAG JUL

Luk. 12:8–12

”Det sanna ljuset, som ger alla människor ljus, skulle komma in i världen.”

Läs mera i Joh. 1:1–14.

Psalmförslag

JULAFTON

34, 21, 838, 32

JULDAGEN

26, 25, 28, 22

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

**O Du Immanuel
Du Gud med oss!
Du längtan och förväntan
i hjärtats stilla grund.
Du ger rymd åt varje steg.
Du är vägen
där jag blir
i dig
alltmer
mig själv.**

Bönen är skriven av Claus Terlinden.

SÖNDAG 1.1.2023, Nyårsdagen

Nästa söndag

handlar om Jesusnamnets betydelse. Namnet Jesus betyder ”Herren hjälper”. Det är tryggt att sätta sin tillit till det namnet vid det nya årets början. Temat för söndagen är **I Jesu namn**.

Påföljande vecka firar vi trettondagen, som har temat **Jesus, världens ljus**. Trettondagen påminner om kyrkans missionsuppdrag, att julens budskap tillhör alla. Första söndagen efter trettondagen har temat **Dopets gåva** och handlar om Jesu dop.

Helgens texter

NYÅRSDAGEN

Joh. 14:12–14

TRETTONDAGEN

Matt. 2:1–12

FÖRSTA SÖNDAGEN

EFTER TRETTONDAGEN

Joh. 1:29–34

”Sannerligen, jag säger er: den som tror på mig, han skall utföra gärningar som jag, och ännu större.”

Läs mera i Joh. 14:12–14.

Psalmförslag

NYÅRSDAGEN

39, 18, 803, 40

TRETTONDAGEN

50, 841, 842, 49

FÖRSTA SÖNDAGEN

EFTER TRETTONDAGEN

286, 465, 213, 188

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

Saknar du någon församling? Du hittar de övriga på kyrkpressen.fi

Fridfull jul!

Fira jul med din församling – dessa sidor bjuder på allt från julsångsgudstjänster till julvandringar för hela familjen.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO

Högmässor:

Esbo domkyrka sö 25.12 kl. 7: julotta. Jäntti, Kronlund, Brunell.

Esbo domkyrka må 26.12 kl. 12.15: Stefani-dagens högmässa. von Martens, Malmgren.

Hagalunds kyrka må 26.12 kl. 17:

De vackraste julsångerna. Ertman, Malmgren och sång av Hedvig Paulig.

Esbo domkyrka sö 1.1 kl. 12.15: nyårs-agens högmässa. Erkkö, Malmgren. Kyrkkaffe i Sockenstugan.

Esbo domkyrka fr 6.1 kl. 12.15: högmässa med jul- och trettondagspsalmer. Jäntti, Malmgren och tenor Otso Sipilä.

Esbo domkyrka sö 8.1 kl. 12.15: von Martens, Malmgren.

Julböner lö 24.12:

Köklax kapell kl. 11: julbön med små och stora. Erkkö, Malmgren. Musik och sång med familjen Hällström.

Esbo domkyrka kl. 12 och 13: julbön med små och stora. Ertman, Kronlund och Markus Malmgren.

Esbovikens kyrka kl. 13.30: julbön med små och stora. Erkkö, Malmgren, Fanny Henn; sång.

Alberga kyrka kl. 13.30: julbön med små och stora. Jäntti, Brunell, Anton Taleiko; trumpet.

Olars kyrka kl. 16: julbön med små och stora. von Martens, Brunell, Anton Taleiko; trumpet.

Esbo domkyrka kl. 17: Julbön. Kanckos, Kronlund, Markus Malmgren.

Julstigen på kyrkbacken för små och stora: Vandra i egen takt och ta del av julberättelsen på kyrkbacken, när som helst under dygnet. Lyktorna med julberättelsen finns utplacerade intill Esbo domkyrka till och med 8.1.2023. En karta hittas på platsen eller kan laddas i mobilen på esboforsamlingar.fi/jul

Familjeklubbar för föräldrar och småbarn:

Vi träffas på följande platser kl. 9.30–11.30: Sång och lek i Sökö kapell varje ti. Esbo domkyrkas församlingsgård varje on. I Mattby kapell Imse Vimse varje to. I Köklax kapell varje fre. Familjeklubbarna återupptar verksamheten från och med ti 10.1.2023.

Unga: on 11.1 kl. 17 i Olars kyrka ungdomsverksamhetens Kick Off; träff inför Ungdomens kyrkodagar (UK) och chill. Ungdomsmässa kl. 19. Frälsehemmansgränden 1.

Musik:

ti 27.12 kl. 14: i Esbo domkyrka. Från Bach till Britten. Eftermiddagskonsert med mezzosopran Olivia Kyllönen och Kirill Kozlovski; piano. Bl.a. Benjamin Brittens A Charm of Lullabies, Jean Sibelius Var det en dröm och J.S. Bachs Erbarme dich. Fritt inträde.

fr 30.12 kl. 19: i Esbo domkyrka. Esbo barocks traditionella julkonsert med Esbo barocks ensemble och Vuo ensemble.

Bl.a. Marc-Antoine Charpentier: Pastorale sur la Naissance de Notre Seigneur Jesus Christ, H. 483. Fritt inträde. Program 20€.

To 5.1 kl. 18: i Esbo domkyrka. Trettondagskonsert med SPIRA ensemble. Musik av bland andra Olsson, Pärt, Sibelius, Sonninen och Whittall. Dir. George Parris. Fritt inträde. Program 20€ (10€ barn och studerande).

Diakonin stöder och hjälper: Ta kontakt med diakonerna; Nina 050 432 4323, nina.wallenius@evl.fi, Taina 040 547 1856, taina.sandberg@evl.fi samt Whatsapp eller elektronisk tidsbokning; asiointi.espoon-seurakunnat.fi. Mer info esboforsamlingar.fi/stod-och-hjalp/samtalshjalp.

Esbo svenska församlings kansli på Kyrkogatan 10: Vi betjänar per telefon må–fre kl. 9–13 och e-post. Kansliet öppet för besök må och to kl. 9–13.

Bokning av dop, vigsel och jordfästning samt beställning av ämbetsbetyg och släktutredningar: Esbo regioncentralregister, betjäning per telefon och e-post må–ti kl. 9–15 och on–to kl. 9–12, fre stängt. 09 8050 2600, keskusrekisteri.espoo@evl.fi, Bokningstjänster, 09 8050 2601, varauspalvelut.espoo@evl.fi. Begravnings-tjänster, 09 8050 2200, hautatoimisto.espoo@evl.fi.

GRANKULLA

Lö 24.12 kl. 12: Familjebön i kyrkan, Daniel Nyberg, Barbro Smeds. Luciakören med Pamela Sandström.

Kl. 15: Julbön i kyrkan, Ulrik Sandell, Barbro Smeds. Minna Nyberg, sång.

Sö 25.12 kl. 7: Julotta i kyrkan, Daniel Nyberg, Heli Peitsalo. Graziakören med-verkar. Julkaffe i övre salen.

Må 26.12 kl. 12: Julannandagens högmässa, Jona Granlund, Barbro Smeds. Kaffe i nedre salen.

Ti 27.12 kl. 9.30–10.30: Diakonimottagning och brödutdelning i kyrkans aula.

Sö 1.1 kl. 12: Nyårsdagens högmässa, Jona Granlund, Heli Peitsalo. Kaffe i nedre salen.

To 5.1 kl. 16.30–18: Livskraft – en ny grupp startar i övre brasrummet, Carola Wikström. Mer info och anmälningar till carola.wikstrom@evl.fi eller 050 343 6885.

Fr 6.1 kl. 12: Trettondagens högmässa där Daniel Nyberg installeras till kaplan. Ulrik Sandell, Heli Peitsalo, Barbro Smeds. Festkaffe i övre salen.

Sö 8.1 kl. 12: Högmässa, Daniel Nyberg, Barbro Smeds. Kaffe i nedre salen.

Ti 10.1 kl. 9.30: Familjelyktan i Sebastos, Daniela Hildén, Heli Peitsalo.

Kl. 9.30– 10.30: Diakonimottagning och bröddutdelning i kyrkans aula.

Kl. 15: Glad idag – tvåspråkig mentalvårdsgrupp i Sebastos, Carola Wikström, Catherine Granlund.

On 11.1 kl. 14: Kyrkosyfsöreningen i övre brasrummet.

To 12.1 kl. 10–11: Lovsångs- och förbönsgrupp i övre brasrummet, Catherine Granlund, Carola Wikström.
Kl. 16.30–18: Livskraft i övre brasrummet, Carola Wikström. Mer info och anmälningar till carola.wikstrom@evl.fi eller 050 343 6885.

www.grankullaforsamling.fi

KYRKSLÄTT

To 22.12 kl. 16–18: Övning inför julaftons jultablå i S:t Mikael's kyrka, välkommen med!

Lö 24.12 kl. 14.30: Julbön med jultablå i S:t Mikael's kyrka

Lö 24.12 kl. 15.30: Julbön i S:t Mikael's kyrka

Lö 24.12 kl. 17: Julbön i Haapajärvi kyrka

Sö 25.12 kl. 8: Julotta i Haapajärvi kyrka
Må 26.12 kl. 12: Mässa i S:t Mikael's kyrka, efteråt diakonins jullunch för anmälda.

Sö 1.1 kl. 18: Kvällsmässa i S:t Mikael's kyrka

Fr 6.1 kl. 12: Mässa i S:t Mikael's kyrka

Fr 6.1 kl. 16: De vackraste julsånger i Haapajärvi kyrka

Sö 8.1 kl. 12: Mässa i S:t Mikael's kyrka. Dopets söndag, de som är döpta år 2022 och årets konfirmander med faddrar har fått en personlig inbjudan. Alla är varmt välkomna!

27.12, 3.1 och 10.1: Matutdelning på diakoniansliet, boka tid via diakoni-hjälpen tfn. 050 4784227

www.kyrkslattsforsamlingar.fi
tel. 040 350 8213

TAMMERFORS

Lör 24.12 kl. 15 Julandakt: i Nokia kyrka, Janne Heikkilä, Paula Sirén, Tom Wanamo medverkar i musiken

Lör 24.12 kl. 17 Julandakt: i Gamla kyrkan, Janne Heikkilä, Petra Perttula

Sön 25.12 kl. 11 Julmässa: i Gamla kyrkan, Janne Heikkilä, Petra Perttula

Sön 1.1 kl. 10 Tvåspråkig mässa: i Viinikka kyrka, Kim Rantala, Kaija Karvala, Paula Sirén

Fre 6.1 kl. 14 Trettondagens kaffekyrka: i Svenska Hemmet, Janne Heikkilä, Paula Sirén

Sön 8.1 kl. 11 Högmässa: i Gamla kyrkan, Janne Heikkilä, Kristiina Heikkilä

Tis 10.1 kl. 12.30–15.45 Tisdagsklubben: för eleverna i årskurs 3, Mäntytatu 6

Måndag, onsdag, torsdag kl. 15–18 och tisdag kl. 16–18. Telefonjour om neuro-psykiatriska störningar: (bl.a. adhd, autism) för familjer, lösningsinriktad neuro-psykiatrisk coach Piu Heinämäki, tfn 040 804 8587.

VANDA

Fre 23.12 kl. 14 Veckomässa inför julen: i Folkhälsanhuset, Vallmovägen 28. Janne Sironen, Anders Ekberg.

Lö 24.12 kl. 12 Julbön: i Virtakyrkan. Janne Sironen, Anders Ekberg och Heidi Åberg.

Lö 24.12. Kl. 15 Julbön: i Rödsand kapell, Rödsandvägen 5, Janne Sironen och Anders Ekberg.

Lö 24.12 kl. 17 Julbön: i Helsing kyrka S:t Lars. Kristian Willis, Anders Ekberg och Tanja Kauppinen-Savijoki, sång.

Sö 25.12 kl. 8 Julotta: i Helsing kyrka S:t Lars. Janne Sironen, Heidi Åberg.

Må 26.12 kl. 18 Musikandakt: med De vackraste julsångerna i Helsing kyrka S:t Lars. Janne Sironen, Anders Ekberg.

Sö 1.1 kl. 10 Högmässa: på nyårsdagen med De vackraste julsångerna i Helsing kyrka S:t Lars. Sini Aschan, Heidi Åberg.

Fre 6.1 kl. 12 Stjärntydarnas tillbedjan: Trettondagen i Helsing kyrka S:t Lars. Internationell familjemässa tillsammans med Tikkurilan srk. Kristian Willis, Heidi Åberg, Anders Ekberg.

Sö 8.1 kl. 10 Högmässa: i Helsing kyrka S:t Lars. Kristian Willis, Anders Ekberg.

Ti 10.1 kl. 13 S:t Martins diakoni- och pensionärskrets: i Martinristi, Mårtensdalsst. 2. Kaffe, andakt och diskussion.

Ons 11.1 kl. 18–20 Ungdomskväll: i Dickursby kyrka i utrymmet Kärlek.

Ons 11.1. kl. 18–19 Sångstund: i Dickursby kyrka. Kom och sjung samt trivs med din röst!

Fre 13.1 kl. 10.11 Musikleik: Välkommen med på musikleik för ca 1–4 åringar med vuxen i Dickursby kyrka på våning 2 i utrymmet Kärlek.

Fre 13.1 kl. 14–15.30 Babyrytmik: Välkommen på babyrytmik för ca 3–6 mån med vuxen i Dickursby kyrka på våning 2 i utrymmet Kärlek.

Fre 13.1 kl. 14 Veckomässa: i Folkhälsanhuset. Anu Paavola, Anders Ekberg.

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES

Johanneskyrkan, Högbergsgatan 12
Julafton 24.12, julböner: kl 11 i Folkhälsans seniorhus i Brunakärr, kl 14 i S:t Jacobs kyrka, kl 14 i Johanneskyrkan, kl 15 i Gamla kyrkan.

Julafton 24.12, mässa i juldagen: kl 22 i Johanneskyrkan.

Juldagen 25.12, högmässa: kl 12 i Johanneskyrkan.

Annandag jul, 26.12, julsångsgudstjänst: kl 16 i Berghälls kyrka.

Nyårsdagen 1.1, nyårsmässa: kl 18 i Johanneskyrkan. Mässa i Taizé-anda.

Onsdag 4.1, veckomässa: kl 18 i Johanneskyrkan.

Trettondagen 6.1, Carols i Johannes: kl 12 i Johanneskyrkan. Julsångsgudstjänst i anglikansk tradition. Johannes kantori, Tomas vokalensemble och en grupp ur S:t Jacobskören medverkar.

Söndag 8.1, högmässor: kl 10 i S:t Jacobs kyrka, kl 12 i Johanneskyrkan.

Onsdag 11.1, veckomässa: kl 18 i Johanneskyrkan.

GEMENSKAP

Diakoniträff: torsdag 22.12 kl 12 i S:t Jacobs kyrka. Terminsavslutning.

Bibel, tro och tvivel: måndag 9.1 kl 18 i Hörnan.

FÖR FAMILJER OCH BARN

Familjecafé: måndagar och fredagar kl 9.30–12.30 i Hörnan, från och med 9.1, samt i S:t Jacobs kyrka torsdag 9.30–12.30 från och med 12.1.

Musikleik: måndagar och fredagar kl 10 i Hörnan, från och med 9.1, torsdag kl 10 i S:t Jacobs kyrka från och med 12.1. Obs! Musikleiken i Arabiastranden börjar 24.1.

Fritids: måndag–torsdag kl. 13–16.30 för åk 3–6 i S:t Jacobs kyrka på Drumsö, Kvarnbergsbrinken 1. Här kan du kocka, spela, skapa, leka ute m.m. Mellanmål kostar 1€. Mera info: Axel Åberg, 050 408 4637. Obs! Jullov 23.12–8.1, inget fritids.

Mera info: om familjecaféet, babyrytmiken och musikleiken ger Stella Wahlström, 050 578 1444 eller Helena Hollméus 050 401 0390.

MUSIK

Carols i Johannes: trettondagen 6.1 kl 12 i Johanneskyrkan. Julsångsgudstjänst i

anglikansk tradition. Johannes kantori, Tomas vokalensemble och en grupp ur S:t Jacobskören medverkar.

Lunchmusik: tisdagar kl. 12 i Gamla kyrkan. Obs! Lunchmusiken håller paus mellan 27.12 och 3.1.

Programmet för unga: hittar du på ungdomsverksamhetens egen hemsida, johannesungdom.wordpress.com.

Mera info om församlingens verksamhet finns på vår hemsida: helsingforsforsamlingar.fi/johannes.

Följ oss på instagram och fb: @johannesforsamling.

MATTEUS

Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3
Julböner:

24.12 Vilan kl.13

24.12 Matteuskyrkan kl.14

24.12 Östersundom kyrka kl.16

25.12 Julotta kl. 8: i Nordsjö kyrka

26.12 Julannandag kl.18: i Matteuskyrkan
Mässor: regelbundet varje söndag kl. 10 i Matteuskyrkan utom de söndagar vi firar kvällsmässa, som 1.1.2023!

Kvällsmässa 1.1.2023 kl. 18.00

i Matteuskyrkan. Talare: Stefan Forsén. Barnhörna finns för de minsta. Kvällste efteråt.

MU-mässa: (MatteusUngdom): Från och med den 11.1. Ons kl. 17:30 + kyrkfika. Öppet hus för ungdomar från kl. 15.

Öppen bönegrupp: Molnet träffas den 12.1 i Matteuskyrkan kl. 18–19.30. Info och önskemål om förbön: Gun Holmström, tfn 040 7596851 eller gunholmstrom@gmail.com.

BARN OCH FAMILJ

PÅ PAUS TILL VECKA 3

Musikleik tisdagar: Första träff 17.1. Klapp & klang kl. 10 (från 1 år uppåt) och Gung & sjung kl. 11 (för 0–1-åringar) i Matteuskyrkan. Mera info: daniela.stromholm@evl.fi, 050–5967769.

Tweentisdag för åk 3–6: Första träff 17.1. Tisdagar kl. 14–17 i Matteuskyrkan. Mellanmål, pingis, tv-spel, pyssel m.m. Popkör kl. 15:30–16:15.

Pysselklubb: Första träff 19.1. För åk 1–2 i skolorna på Matteus församlings område, på eftistid torsdag varannan vecka. Mera info: catarina.barlund-palm@evl.fi, 050 380 3936.

Barnkör: Första träff 19.1. För åk 1–2 i skolorna på Matteus församlings område, på eftistid torsdag varannan vecka. Mera info daniela.stromholm@evl.fi, 050–5967769

Popkör: Första träff 17.1 för barn i årskurserna 3–6. Tisdagar kl. 15.30–16.15 i Matteuskyrkan. Matteus barnkör övar i skolorna på Matteus församlings område, på eftistid torsdag. Körledare: daniela.stromholm@evl.fi, 050–596 7769

MUSIK

PÅ PAUS TILLS V.3

Kyrkokören: Första träff 17.1, övar tisdagar kl. 18.30 i Matteuskyrkan. Körledare: niels.burgmann@evl.fi, 050–566 9418

Vår Ton: Första träff 18.1 för dig som aldrig vågat sjunga i kör men ändå skulle vilja försöka. Vi sjunger visor, kanon och schlager onsdagar mellan 15.30–16.30. Ledare: Niels Burgmann. Tag gärna kontakt om du har frågor, 050–566 9418 eller niels.burgmann@evl.fi

GEMENSKAP

Kvinnor mitt i Livet: Träffas 9.1 kl. 18.00.

JOHANNES

Carols på trettondagen

Julsångsgudstjänst i Johanneskyrkan på trettondagen 6.1. kl. 12: En julsångsgudstjänst enligt anglikansk tradition. Johannes kantori, Tomas vokalensemble och en grupp ur S:t Jacobskören medverkar.

Kom som du är och dela tankar om livet just nu. Kontakt: Stina Hjelt 050 300 5911.

Stickklubben: Första träff 12.1 kl. 11–13 (jämna veckor i vår). Handarbete, inspiration och skratt. Mera info: Carita Riitakorpi, 050–380 3986.

PETRUS

Petruskyrkan Skogsbäcksvägen 15
Julafton 24.12:

Kl. 11 Julbön för stora och små i Södra Haga kyrka. Kl. 15 Julbön i Malms kyrka. Kl. 16.30 Julbön i Munksnäs kyrka. Kl. 18 Julmiddag hos kyrkoherden, anmälan till kansliet. Kl. 23 Julnattens gudstjänst i Äggelby gamla kyrka.

Juldagen 25.12:

Kl. 7 Julotta i Munksnäs kyrka. Kl. 11 Julbön med julgröt i Petruskyrkan.

Annandag jul 26.12:

Kl. 18 Kvällsmässa i Petruskyrkan.

Nyårsdagen 1.1:

Kl. 11 Högmässa i Petruskyrkan.

Trettondagen 15.1:

Kl. 11 Gudstjänst i Petruskyrkan.

GUDSTJÄNSTER

Högmässa: kl. 10 Munksnäs kyrka. Kl. 12 Äggelby gamla kyrka. 8.1 Thyllin, Sandell. Kaffe efteråt.

Puls-gudstjänst: kl. 15.30 i Petruskyrkan. Puls är en avslappnad söndagsgudstjänst med undervisning, gemenskap och lovsång. Kaffe efteråt. Barnkyrka och CoolKids för barnen. Välkommen!

BARNFAMILJER

Följ Petrus Kidz-gruppen på facebook för aktuell info!

Musiklek: Välkommen på musiklek! Musiklek är speciellt för dig med barn 0–5 år. Torsdag kl. 10 i Hagasalen, första träffen 19.1. Kontakta Anne Koivula (@evl.fi) för mer info.

SJUNG I KÖR

Petrus vokalensamble: Välkommen alla nya körsångare! Vi sjunger i stämmor och uppträder sporadiskt. Kören övar i regel torsdagar kl. 18.30 i Äggelby gamla kyrka. Mer information av kantor Mathias Sandell (@evl.fi).

Lovsångsgruppen: För alla som gillar att sjunga! Lovsångsgruppen medverkar på Förbön och Tack. Övning före förböns-gudstjänsten varannan tisdag kl. 18.

BÖN OCH LOVSÅNG

Du kan alltid skicka in dina böneämnen: till pray.petrus@evl.fi, per post: Petrus församling, Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Förbön och Tack: Ti 17.1 kl. 19. Tvåspråkig förbönsgudstjänst i Munksnäs kyrka. Ronny Thyllin, Bengt Lassus. Barnpassning ordnas. Förbönstelefonen öppen må kl. 14.30–16.30, ons kl. 18–20, 09–23407171. Du kan även sända böneämnen per e-post eller post till kontaktuppgifterna ovan. Välkommen på plats eller följ med digitalt via Petrus facebook, www.facebook.com/petrusforsamling.

Rotad i Ordet: 16.1 kl. 18 i Petruskyrkan (obs, nytt ställe). Kom med på en resa djupare i Bibeln och bli rotad i din tro. Torsten Sandell.

Bönedygn: 21–22.1 kl. 17 i Petruskyrkan. Vi samlas som församling för att inleda det nya året med bön. Mer info: edith.kortekangas@evl.fi

GEMENSKAP

Disciple: Brinner du för lärjungaskap? Vill du vara delaktig i det Gud gör i vår tid? Välkommen på Disciple-konferens – en av årets absoluta höjdpunkter! Datum: 27–29.1. Mer info på www.disciple.fi.

Krito-grupp: Vi samtalat bl.a. om liv, smärta, känslor och självkänsla, konfidentiellt i en liten grupp. Vi samlas nio måndagar i Petruskyrkan kl. 18–20, med start 30.1. Du kan läsa mer om Krito på församlingens webbplats. Varmt välkommen med! Ta kontakt om du vill veta mer, och anmäl dig senast 23.1 per e-post: eva.hallvar@gmail.com. Deltagarantalet är begränsat.

Petra-frukost: Bli inspirerad och njut av morgonen! Petra är en skön förmiddag för kvinnor i alla åldrar, en plats att dela gemenskap och livsberättelser. 4.2 kl. 10 i Petruskyrkan.

Följ med Petrus församling: Instagram och facebook @petrusforsamling för andligt innehåll och för att hållas uppdaterad om vad som händer i församlingen!

RASEBORGS PROSTERI

EKENÄSNEJDENS SVENSKA

Fr 23.12

Julfred (tvåspråkig) vid Slottsknektens stuga invid Slottsruiinen i Snappertuna kl. 18. Varm glögg, ta med egen lykta. Kollekt för diakonin. Ekenäs lucia medverkar.

JULAFTON 24.12

Ekenäs kyrka

kl. 13 Nallejulfbön för de yngsta barnens familjer

kl. 14 Julbön, familjeanpassad

kl. 15 Julbön

kl. 17 Julbön

Bromarvs kyrka

kl. 16.30 Julbön

Snappertuna kyrka

kl. 15 Julbön

Tenala kyrka

kl. 15 Julbön

JULDAGEN 25.12

Julotta

kl. 6 i Ekenäs kyrka

kl. 6 i Tenala kyrka

kl. 8 i Bromarvs kyrka

kl. 8 i Snappertuna kyrka

ANNANDAG JUL 26.12

kl. 18 kvällsmässa i Ekenäs kyrka

NYÅRSDAGEN 1.1

kl. 10 högmässa i Ekenäs kyrka

TRETTONDAGEN 6.1

kl. 13.30: teckenspråkig mässa i Ekenäs kyrka

kl. 16: hela församlingens julfest i Ekenäs förs.hem. Gudstjänst. Ekenäs lucia medverkar. Servering.

Sö 8.1

Högmässa

kl. 10 i Ekenäs kyrka

kl. 10 i Tenala kyrka

kl. 12 i Snappertuna kyrka

kl. 12 i Bromarvs kyrka

Info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

ESBO

Vandra julens stig

Julstigen på kyrkbacken för små och stora fram till 8.1: Vandra i egen takt och ta del av julberättelsen på kyrkbacken, när som helst under dygnet. Lyktorna med julberättelsen finns utplacerade intill Esbo domkyrka till och med 8.1.2023. En karta hittas på platsen eller kan laddas i mobilen på esboforsamlingar.fi/jul

INGÅ

Lö 24.12:

– **kl 13 Julbön på julafton:** Ingå kyrka. Tom Hellsten, Marianne Gustafsson Burgmann & Ilkka Vihavainen, sång.

– **kl 16 Julbön på julafton:** Degerby kyrka. Tom Sjöblom, Anders Storbacka & Degerby Bortblandade Kör.

– **kl 16 Julbön på julafton:** Ingå kyrka. Tom Hellsten, Marianne Gustafsson Burgmann & Ilkka Vihavainen, sång.

Sö 25.12:

– **kl 7 Juldagens julotta:** Ingå kyrka. Tom Hellsten, Marianne Gustafsson Burgmann samt kyrkokören.

Må 26.12:

– **kl 18 Tvåspråkig gudstjänst med de vackraste julsångerna:** Degerby kyrka. Tom Sjöblom, Anders Storbacka.

Sö 1.1:

– **kl 10 Gudstjänst:** Ingå kyrka. Terese Norrvik, Anders Storbacka.

Fre 6.1:

– **kl 10 Tvåspråkig festmässa:** Ingå kyrka. Trettondagen, församlingens årsdag. Kaffe på församlingshemmet efter mässan. Tom Sjöblom, Tom Hellsten, Marianne Gustafsson Burgmann.

Sö 8.1:

– **kl 10 Högmässa:** Degerby kyrka. Tom Hellsten, Marianne Gustafsson Burgmann.

Må 9.1:

– **kl 18.30 Bibelgruppen:** Prästgården, Hellsten.

Ti 10.1:

– **kl. 10–14 Öppet hus & miniloppiset öppet:** Strandvägen 11. Lindell, Kakko.

To 12.1:

– **kl. 10–14 Öppet hus & miniloppiset öppet:** Strandvägen 11. Lindell, Kakko.

– **kl. 18 Kyrkofullmäktige sammanträder:** Församlingshemmet.

– **kl. 18 Bönegrupp (tvåspråkig):** Strandvägen 11. Kakko.

Mera information: <https://ingaforsamling.fi>

KARIS-POJO

18.12 Fjärde advent

kl. 10 Högmässa i Pojo kyrka.

kl. 12 Högmässa i Karis kyrka.

Lö 24.12 Julafton

kl. 13 Julbön i Svartå kyrka.

kl. 13.30 Julbön med små och stora i Karis kyrka.

kl. 15 Julbön i Pojo kyrka.

kl. 15.30 Julbön i Karis kyrka. Julbönen streamas också.

Sö 25.12 Juldagen

kl. 6 Julotta i Pojo kyrka.

kl. 8 Julotta i Karis kyrka.

Må 26.12 Annandag jul

kl. 12 Högmässa i Karis kyrka.

Ingen högmässa i Pojo kyrka.

Sö 1.1 Nyårsdagen

kl. 12 Högmässa i Pojo kyrka.

Ingen högmässa i Karis kyrka.

Trettondagen 6.1

kl. 10 Högmässa i Karis kyrka.

kl. 12 Högmässa i Pojo kyrka.

Sö 8.1

kl. 10 Gudstjänst i Karis kyrka

gudstjänsten streamas också.

kl. 12 Högmässa i Pojo kyrka.

kl. 16 Babyknatte-kyrka i Karis kyrka.

Barn döpta under 2022 får sina dopiljor.

Närmare information om församlingens

övriga evenemang:

www.karis-pojoforsamling.fi

ESBO STIFT

LOJO

24.12. kl. 14 Familjejulfbön: i Lojo

S:t Lars kyrka

24.12. kl. 15.30 Julbön: i Virkby kyrka

25.12. kl. 9 Julmorgonens gudstjänst: i

Lojo S:t Lars kyrka

6.1. kl. 13 Högmässa: i Virkby kyrka.

Kyrkkaffe, kyrktaxi.

10.1. kl. 13.30 Samling för daglediga: i

Virkby kyrka. Trevlig samvaro och kaffe.

Taxi.

TUSBY

Julotta 25.12. kl. 9: i Tusby kyrka. Pastor

Eliisa Winberg, kantor Riina Haapaniemi

och Klemetskog Kyrkosångare.

DOMPROSTERIET

BORGÅ

Julafton lö 24.12 Julböner:

Kl. 13 & 14: Näsebackens begravningskapell

Kl. 13: Kullo bykyrka

Kl. 15: Barnfamiljer i Domkyrkan

Kl. 15.30: Emsalö kapell

Kl. 17: Domkyrkan, radieras. Biskop

SIBBO

Delta i helig dans!

Helig dans i Söderkulla kyrka tisdag 3.1 kl. 18: Helig dans är ett uttryck för lovsång, bön och tillbedjan som ger vila och närvaro i nuet. Varje tisdag i Söderkulla kyrka. Terminsstart. Ingen förhandsanmälan. Med Benita Fallström.

Bo-Göran Åstrand predikar.

Kl. 22: Gudstjänst i julnatten, Sjötorp, Kråkö

Juldagen sö 25.12 Julotta:

Kl. 8: Domkyrkan

Kl. 8: S:t Olofs kapell, Pellinge

Kl. 10: Svartbäck-Spjutsunds skärgårds-kyrka

Stefanidagen må 26.12

Kl. 12.15: Carols in Betlehem, Domkyrkan, Claus Ståhlberg, sång Fiona Chow, blockflöjt Sofia Fernholm, Patrik Latvala, kontrabas och organist, cembalo Anne Hätönen.

kl. 18: Julkonsert, Jussi Syren and The Groundbreakers

NYÅRET 2023:

Sö 1.1. kl. 12.15 Högmässa i Domkyrkan: Borgå stifts 100-årsjubileum inleds av biskop Bo-Göran Åstrand. Mässan strömmas. Nyårsmottagning i biskopsgården efter mässan för gudstjänstbesökarna samt kl. 14.30

Fr 6.1 kl. 12.15 Högmässa i Domkyrkan: på trettondagen.

Sö 8.1 kl. 9.30 Gudstjänst: S:t Olof kapell, Pellinge

kl. 12.15 Högmässa: i Domkyrkan. Dopträdets löv delas ut till dopfamiljerna som döpt sitt barn under året.

Sö 8.1 kl. 14.30 Ekumenisk vinterbads-andakt på finska: enligt ortodox tradition vid simgropen i Kokon. Efter högmässan korsvandring från domkyrkan via ortodoxa kyrkan. Möjlighet till vinterbad i det välsignade vattnet. Glöggservering.

Må 9.1 kl. 9: Babyträff: Domprostgården
kl. 13 Sjömansmissionskretsen: Café Ankaret

Ti 10.1 kl. 12 Andakt och lunch: för pensionärer arbetssökande. Svensk inledning, Lundagatan 5

On 11.1 kl. 10.30 Tanträff: Musikrummet
kl. 13 Mariakretsen: Musikrummet, Runebergsg. 24

kl. 18 Biblidrama: Domprostgården

To 12.1 kl. 9 Familjeträff: Domprostgården

To 12.1 kl. 13.30 Missionskretsen: Musikrummet

SIBBO

Lö 24.12 kl 11 Ungdomarnas julsånger i

Linda: Församlingens ungdomar sjunger julsånger. Med Patrik Frisk, Isabella Munck, Milja Westerlund, Christer Romberg.

Lö 24.12 kl. 12 Julbön för stora och små i Sibbo kyrka: Med Helena Rönnerberg och Camilla Wiksten-Rönnerbacka.

Lö 24.12 kl. 14 Julbön i Norra Paipis bykyrka: Med Helena Rönnerberg och Camilla Wiksten-Rönnerbacka.

Lö 24.12 kl. 14.30 Julbön i Söderkulla kyrka: Med Katja Korpi och Lauri Palin. Frida Hindsberg medverkar med sång.

Lö 24.12 kl. 16 Julbön i Söderkulla kyrka:

Med Katja Korpi och Lauri Palin. Frida Hindsberg medverkar med sång.

Lö 24.12 kl. 16 Julbön i Sibbo kyrka: Med Camilla Ekholm, Camilla Wiksten-Rönnerbacka, Lena Blomstedt och Patrik Frisk. Julbönen strömmas.

Sö 25.12 kl. 8 Julotta i Sibbo kyrka: Med Helena Rönnerberg och Lauri Palin. Kyrkokören medverkar.

Må 26.12 kl. 10 Mässa på Annandag jul i Söderkulla kyrka: Efter mässan bjuder församlingen på gröt i församlingssalen. Med Katja Korpi, Camilla Wiksten-Rönnerbacka, Milja Westerlund. Malena Jordas medverkar med musik.

On 28.12 kl. 18 De vackraste julsångerna i Norra Paipis bykyrka: Sånggruppen Hildegards systrar medverkar.

Sö 1.1 kl. 18 Nyårsdagsmässa i Sibbo kyrka: Efter mässa glögg och julsånger i Prästgården. Med Helena Rönnerberg och Camilla Wiksten-Rönnerbacka. Patrik Frisk och Dan Rönnerbacka.

Ti 3.1 kl. 18 Helig dans: Söderkulla kyrka. Helig dans är ett uttryck för lovsång, bön och tillbedjan som ger vila och närvaro i nuet. Varje tisdag i Söderkulla kyrka. Terminsstart. Ingen förhandsanmälan. Med Benita Fallström.

Fr 6.1 kl. 18 Musik på trettondagen

i Sibbo kyrka: Med Camilla Ekholm, Camilla Wiksten-Rönnerbacka och Lauri Palin. Traktens körer medverkar.

Sö 8.1 kl. 10.30 Sportlovsgruppens konfirmandstart: Prästgården.

Sö 8.1 kl. 12 Högmässa: Sibbo kyrka.

Sö 8.1 kl. 18 Kvällsmässa: Söderkulla kyrka.
Må 9.1 kl. 9.30 KakaoClubben: Söderkulla kyrkas klubbtrymme. Med Isabella Munck.

Må 9.1 kl. 14 PRG-jam: Prästgården. Bandklubb för ungdomar. Terminsstart. Med Lauri Palin.

Må 9.1 kl. 19: Vikings veranda: Prästgården. Terminsstart. Med Patrik Frisk.

Ti 10.1 kl. 18 Helig dans i Söderkulla kyrka: Med Benita Fallström.

On 11.1 kl. 10 Frukost: Söderkulla kyrka. Terminsstart.

On 11.1 kl. 10.15 Knatterytmik: Kyrkoby församlingsshem. Terminsstart. Nya knattar välkomna! Med Camilla Wiksten-Rönnerbacka.

On 11.1 kl. 13 Äldre i Söderkulla: Servicehuset Linda. Terminsstart. Med Katja Korpi.

On 11.1 kl. 14 Ungdomssamling: Källaren i Kyrkoby församlingsshem. Med Patrik Frisk, Christer Romberg, Isabella Munck.

To 12.1 kl 13.30 Torsdagsklubben: Söderkulla kyrkas klubbtrymme. Terminsstart. Med Isabella Munck.

To 12.1 kl. 18.00 Kyrkokören: I Kyrkoby församlingsshem. Med Lauri Palin.

To 12.1 kl. 18.30 Kvinnor mitt i livet: Prästgården. Diskussionsgrupp för kvinnor med Katja Korpi.

KOLUMNEN

ELISABET LUNDSTRÖM

Barnet i stallet

I **SOCIALA** medier publiceras ibland fina foton på barn och djur tillsammans. Ett barn kramar om en stor och lurvig hund. Ett annat leder en häst som beskedligt följer barnet. Ja, en del av dessa bilder är säkert arrangerade för att få ett postkortsfoto.

Men ändå finns det en sanning i bilderna. Har du upplevt det någon gång? Den särskilda kontakt barn och djur kan ha? Hur varsamt djuret rör sig kring barnet eller hur det tillåter det lilla barnets klumpiga försök att kela.

»De två möts på ett plan som vi vuxna inte längre når. Det blev utom räckhåll när vi kom in i vuxenlivet och lärde oss att planera framtiden, se följd och verkan.«

DE TVÅ möts på ett plan som vi vuxna inte längre når. Det blev utom räckhåll när vi kom in i vuxenlivet och lärde oss att planera framtiden, se följd och verkan. Det lilla barnet och djuret lever i nuet. Allt som räknas är här och nu.

När Jesusbarnet föddes var han omgiven av djur i ett stall. Alla illustrationer över det skedda andas lugn och ro. Allt omges av ett skimmer, julens ljus. I verkligheten var där säkert ganska mörkt och kallt. Ett stall var inte det bästa stället att föda sitt barn, men det fanns inga andra möjligheter.

DJUREN DELADE ändå med sig av sin värme och ingav kanske också en viss trygghet med sina läten då de åt. Kanske det lugnade en ung Maria som kom att uppleva det största i sitt liv, omgiven av djur. De stannade säkert upp i sitt idisslande för en stund då de hörde ljudet av ett nyfött barn.

De nosade kanske nyfikenheten på barnet i krubban. Lät Maria dem göra det? Var hon inte rädd? Maria visste att hela skapelsen låg framför henne där. Att det barn som hon fött skulle komma att möta allt levande på ett för mänskligheten obegripligt sätt. Varför skulle hon då vara rädd? Det här barnet var ju Guds barn.

Elisabet Lundström är församlingssekreterare i Sibbo svenska församling.

De lokala sidorna i Borgå, Sibbo och Vanda utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Ulrika Hansson, ulrika.hansson@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6788. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Tusen olika sätt att tolka

Mona Nurmi studerar teologi i Åbo. Ämnet är hisnande med mångfalden av tolknings-sätt. Diametralt olika åsikter bland studerande väcker ibland livliga diskussioner.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

VANDA – Allting har varit intressant! Det har inte funnits en enda föreläsning som jag skulle ha upplevt som tråkig, säger teologistuderande **Mona Nurmi**.

Hon studerar vid Åbo Akademi och uppskattar att få tänka utanför boxen, även om det också gör saker mer komplicerade.

– Det finns väldigt många olika synvinklar, tankesätt och teorier om exempelvis bibelstäl-len. Det finns inte ett rätt svar, i stället disku-terar vi: Vad skulle det betyda om det här är det rätta sättet att tolka? Vad skulle det leda till?

I kafferummet kan diskussionerna gå heta bland studerande.

– Det finns väldigt varierande tankesätt, speciellt mellan liberala och konservativa. Det är intressant att höra den andra parten, fast man kanske inte håller med. Ibland blir det lite upp-rörda diskussioner, speciellt om man upplever något som kränkande eller diskriminerande.

Hon har siktet inställt på att bli präst.

– Det är sorgligt, men det väcker fortfarande debatt bland studerande.

De som är uppvuxna med en konservativ syn på kvinnor i prästämbetet avser inte att kränka, säger Mona Nurmi.

– Och det är inte riktat mot mig personligen, men som kvinna tar man ändå illa upp.

Även om åsikterna är starka upplever hon ett hänsynstagande bland studerande.

– Det finns en respekt för att du har din sida och jag har min.

Att förändra någon annans åsikt med argu-ment tror hon inte på.

– Alla har rätt till sina tankar utan att de för den skull måste uttryckas kränkande. Jag brukar försöka leva enligt mottot att om du inte har något bra att säga så säg det inte.

Mona Nurmi har inte blivit mindre beslutsam.

– Samtalen om kvinnopräster blir samtidigt motiverande. Just därför att det fortfarande är ett problem ska jag göra det här.

Vem ska kasta första stenen?

Mona Nurmi upplever inte att teologistudierna har utmanat hennes tro, tvärtom har hon hittat mycket stöd i studierna.

– I min familj har det funnits starka och kon-

Mona Nurmi tror inte på att försöka för-ändra någons övertygelse genom argu-mentation.

FOTO: PRIVAT

Mona Nurmi

Kommer från Vanda.

Studerar teologi i Åbo.

Tränar capoeira som kombinerar dans, musik, akrobatik och kampsport.

Ett måste på julbordet: gravad lax.

Favoritjulsång: Nu tändas tusen juleljus.

Drömmer om att bli prästvigd.

servativa åsikter, så jag har försökt hitta motar-gument. Jag har svårt att tro på en väldigt döman-de Gud. Kärnan i kristen tro är ändå det dubbla kärleksbudet och den gyllene regeln. Det finns så jättekomplicerade små regler i Gamla Testa-mentet, skulle vi försöka hålla dem till hundra procent är det tyvärr omöjligt. Vi kan inte bör-ja döma i den här djungeln av regler, säga att du inte duger som du är. Det här har stöttat min tro.

I Nya Testamentet finns det viktigaste, anser hon: Du ska älska din Gud över allt och din näs-ta som dig själv.

– Att älska Gud och sin nästa kan vara sjukt

svårt! Om det finns någon som oavsett vad som händer kan älska och förlåta är det otroligt stort. Det är så mycket lättare att hata.

– Man måste inte tycka om sin nästa, men äls-ka människan oavsett, tillägger hon.

Under julhelgen åker hon hem till Vanda, vi-lar upp sig och umgås med kompisar. Men först ska hon uppleva en av favorittraditionerna vid teologiska utbildningslinjen.

– Grötfesten! Gulnåbbar kokar under en natt gröt till övriga studerande och personal, sedan samlas vi klockan sex på morgonen och återgröt. Det är en tidig morgon, men en rolig tradition.

DOMPROSTERIET

BORGÅ

Julafton lö 24.12 Julböner:

Kl. 13 & 14: Näsebackens begravningskapell

Kl. 13: Kullo bykyrka

Kl. 15: Barnfamiljer i Domkyrkan

Kl. 15.30: Emsalö kapell

Kl. 17: Domkyrkan, radieras. Biskop Bo-Göran Åstrand predikar.

Kl. 22: Gudstjänst i julnatten, Sjötorp, Kråkö

Juldagen sö 25.12 Julotta:

Kl. 8: Domkyrkan

Kl. 8: S:t Olofs kapell, Pellinge

Kl. 10: Svartbäck-Spjutsunds skärgårdskyrka

Stefanidagen må 26.12

Kl. 12.15: Carols in Betlehem, Domkyrkan, Claus Ståhlberg, sång Fiona Chow, blockflöjt Sofia Fernholm, Patrik Latvala, kontrabas och organist, cembalo Anne Hätönen.

kl. 18: Julkonsert, Jussi Syren and The Groundbreakers

NYÅRET 2023:

Sö 1.1. kl. 12.15 Högmässa i Domkyrkan: Borgå stifts 100-årsjubileum inleds av biskop Bo-Göran Åstrand. Mässan strömmas. Nyårsmottagning i biskopsgården efter mässan för gudstjänstbesökarna samt kl. 14.30

Fr 6.1 kl. 12.15 Högmässa i Domkyrkan: på trettondagen.

Sö 8.1 kl. 9.30 Gudstjänst: S:t Olof kapell, Pellinge

kl. 12.15 Högmässa: i Domkyrkan. Dopträdets löv delas ut till dopfamiljerna som döpt sitt barn under året.

Sö 8.1 kl. 14.30 Ekumenisk vinterbadsandakt på finska: enligt ortodox modell vid simgropen i Kokon. Efter högmässan korsvandring från domkyrkan via ortodoxa kyrkan till simgropen. Möjlighet till vinterbad i det välsignade vattnet. Glöggservering.

Må 9.1 kl. 9: Babyträff: Domprostgården

kl. 13 Sjömansmissionskretsen: Café Ankaret

Ti 10.1 kl. 12 Andakt och lunch: för pensionärer arbets-sökande. Svensk inledning, Lundag. 5

On 11.1 kl. 10.30 Tanträff: Musikrummet

kl. 13 Mariakretsen: Musikrummet, Runebergsg.24

Kl. 18 Bibliodrama: Domprostgården

To 12.1 kl. 9 Familjeträff: Domprostgården

To 12.1 kl. 13.30 Missionskretsen: Musikrummet

SIBBO

Lö 24.12 kl 11 Ungdomarnas julsånger i Linda: Församlingens ungdomar sjunger julsånger. Med Patrik Frisk, Isabella Munck, Milja Westerlund, Christer Romberg.

Lö 24.12 kl. 12 Julbön för stora och små i Sibbo kyrka: Med Helena Rönnerberg och Camilla-Wiksten-Rönnerbacka.

BORGÅ Levandegöra

Bibliodrama i Domprosteriet

Bibliodrama är ett samarbete mellan Borgå svenska domkyrkoförsamling, Sibbo svenska församling och Agricola svenska församling.

Bibliodrama är en form av bibelupplevelse där vi får möjlighet att känna igen oss själva i Bibelns berättelser. Tillsammans i en trygg grupp levandegör vi olika bibeltexter på ett lekfullt, andligt och dramatiskt sätt.

Vi träffas en gång i månaden i Domprostgården, Finnbyvägen 6, Borgå: on **11.1.2023, 15.2, 15.3, 12.4 och 10.5.** Kaffeservering börjar kl. **17.30** och workshopen hålls kl. **18-20.**

Anmäl dig till Eleftheria Apostolidou **senast 30.12.2022.** E-post: eleftheria.apostolidou@evl.fi, tfn: 040 711 2800. Se artikeln på följande uppslag!

BORGÅ Avslappnat

Familjeläger på Pellinge 26-28.5

Kom och ha roligt tillsammans med familjen på ett avslappnat familjeläger på Pellinge kursgård! Vi bjuder på mångsidigt program. Vi diskuterar, pysslar, badar bastu och leker. Vi firar andakt, sjunger och äter god mat. Vi har också eget

BORGÅ Beröring

Babymassage

Kurs i babymassage ordnas för föräldrar med bebisar i åldern 3 veckor till 9 månader. Baby-massagekursen hålls sex gånger i Domprostgårdens soffrum, måndagar **27.2-3.4 kl. 13.30-15.30.** Kursen leds av barnledaren Sussi Hindsberg som är utbildad beröringspedagog och certifierad babymassage-instruktör. Begränsat antal deltagare.

Deltagandet är gratis. Anmälning per SMS till Sussi **1.2-19.2.** Kursernas sista gång avslutas genom att fira en kort babykyrka.

Lö 24.12 kl. 14.00 Julbön i Norra Paipis bykyrka: Med Helena Rönnerberg och Camilla-Wiksten-Rönnerbacka.

Lö 24.12 kl. 14.30 Julbön i Söderkulla kyrka: Med Katja Korpi och Lauri Palin. Frida Hindsberg medverkar med sång.

Lö 24.12 kl. 16 Julbön i Söderkulla kyrka: Med Katja Korpi och Lauri Palin. Frida Hindsberg medverkar med sång.

Lö 24.12 kl. 16 Julbön i Sibbo kyrka: Med Camilla Ekholm, Camilla Wiksten-Rönnerbacka, Lena Blomstedt och Patrik Frisk. Julbönen strömmas.

Sö 25.12 kl. 8 Julotta i Sibbo kyrka: Med Helena Rönnerberg och Lauri Palin. Kyrkokören medverkar.

Må 26.12 kl. 10 Mässa på Annandag jul i Söderkulla kyrka: Efter mässan bjuder församlingen på gröt i församlingssalen. Med Katja Korpi, Camilla Wiksten-Rönnerbacka, Milja Westerlund. Malena Jordas medverkar med musik.

On 28.12 kl. 18 De vackraste julsångerna i Norra Paipis bykyrka: Sånggruppen Hildegards systrar medverkar.

BORGÅ Donation

Hjälp barn och familjer i Borgå via E-Joulupuu

E-joulupuu-insamlingen är en kanal för privata donatorer, välgörenhetsaktörer och företag i Borgå som vill skänka en julgåva.

De donerade medlen delas ut som presentkort av församlingens diakoniarbetare och stadens familjecentral.

Donera med hjälp av MobilePay-numret eller till bankkonto: FI54 1596 3000 1028 99
Mottagare: Kotimaanapu
Meddelande: Joulupuu Porvoo

För mer information

ulrika.lindholm-nenonen@evl.fi, diakonarbetare vid Borgå svenska domkyrkoförsamling.

SIBBO Gemenskap

Mässa och gröt

På annandag jul, måndag **26.12, kl. 10** ordnas mässa i Söderkulla kyrka. Efter mässan bjuder församlingen på gröt i församlingssalen.

Medverkande är Katja Korpi, Camilla Wiksten-Rönnerbacka, Milja Westerlund. Malena Jordas medverkar med musik.
Välkommen!

Sö 1.1 kl. 18 Nyårsdagsmässa i Sibbo kyrka: Efter mässa Glögg och julsånger i Prästgården. Med Helena Rönnberg och Camilla Wiksten-Rönnbacka. Patrik Frisk och Dan Rönnbacka medverkar med musik.

Ti 3.1 kl. 18 Helig dans: Söderkulla kyrka. Helig dans är ett uttryck för lovsång, bön och tillbedjan som ger vila och närvaro i nuet. Varje tisdag i Söderkulla kyrka. Terminsstart. Ingen förhandsanmälan. Med Benita Fallström.

Fr 6.1 kl. 18 Musik på trettondagen i Sibbo kyrka: Med Camilla Ekholm, Camilla Wiksten-Rönnbacka och Lauri Palin. Traktens körer medverkar.

Sö 8.1 kl. 10.30 Sportlovsgruppens konfirmandstart: Prästgården.

Sö 8.1 kl. 12 Högmässa: Sibbo kyrka.

Sö 8.1 kl. 18 Kvällsmässa: Söderkulla kyrka.

Må 9.1 kl. 9.30 KakaoClubben: Söderkulla kyrkas klubbtrymme. Med Isabella Munck.

Må 9.1 kl. 14 PRG-jam: Prästgården. Bandklubb för ungdomar. Terminsstart. Med Lauri Palin.

Må 9.1 kl. 19: Vikings veranda: Prästgården. Terminsstart. Med Patrik Frisk.

Ti 10.1 kl. 18 Helig dans i Söderkulla kyrka: Med Benita Fallström.

On 11.1 kl. 10 Frukost: Söderkulla kyrka. Terminsstart.

On 11.1 kl. 10.15 Knatterytmik: Kyrkoby församlingshem. Terminsstart. Nya knattar välkomna! Med Camilla Wiksten-Rönnbacka.

On 11.1 kl. 13 Äldre i Söderkulla: Servicehuset Linda. Terminsstart. Med Katja Korpi.

On 11.1 kl. 14 Ungdomssamling: Källaren i Kyrkoby församlingshem. Med Patrik Frisk, Christer Romberg, Isabella Munck.

To 12.1 kl 13.30 Torsdagsklubben: Söderkulla kyrkas klubbtrymme. Terminsstart. Med Isabella Munck.

To 12.1 kl. 18.00 Kyrkokören: I Kyrkoby församlingshem. Med Lauri Palin.

To 12.1 kl. 18.30 Kvinnor mitt i livet: Prästgården. En diskussionsgrupp för kvinnor. Med Katja Korpi.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

VANDA

Fre 23.12 kl.14 Veckomässa inför julen: i Folkhälsanhuset, Vallmovägen 28. Janne Sironen, Anders Ekberg.

Lö 24.12 kl.12 Julbön: i Virtakyrkan. Janne Sironen, Anders Ekberg och Heidi Åberg.

Lö 24.12. Kl.15 Julbön: i Rödsand kapell, Rödsandvägen 5, Janne Sironen och Anders Ekberg.

Lö 24.12 kl.17 Julbön: i Helsing kyrka S:t Lars. Kristian Willis, Anders Ekberg och Tanja Kauppinen-Savijoki, sång.

Sö 25.12 kl. 8 Julotta: i Helsing kyrka S:t Lars. Janne Sironen, Heidi Åberg.

Må 26.12 kl. 18 Musikandakt: med De vackraste julsångerna i Helsing kyrka S:t Lars. Janne Sironen, Anders Ekberg.

Sö 1.1 kl. 10 Högmässa: på nyårsdagen med De vackraste julsångerna i Helsing kyrka S:t Lars. Sini Aschan, Heidi Åberg.

Fre 6.1 kl.12 Stjärntydarnas tillbedjan: Trettondagen i Helsing kyrka S:t Lars. Internationell familjemässa tillsammans med Tikkurilan srk. Kristian Willis, Heidi Åberg, Anders Ekberg.

Sö 8.1 kl.10 Högmässa: i Helsing kyrka S:t Lars. Kristian Willis, Anders Ekberg.

Ti 10.1 kl.13 S:t Martins diakoni- och pensionärskrets: i Martinristi, Mårtensdalsst. 2. Kaffe, andakt och diskussion.

Ons 11.1 kl.18-20 Ungdomskväll: i Dickursby kyrka i utrymmet Kärlek.

Ons 11.1. kl.18-19 Sångstund: i Dickursby kyrka. Kom och sjung samt trivs med din röst!

Fre 13.1 kl.10.11 Musiklek: Välkommen med på musiklek för ca 1-4 åringar med vuxen i Dickursby kyrka på våning 2 i utrymmet Kärlek.

Fre 13.1 kl.14-15.30 Babyrytmik: Välkommen på babyrytmik för ca 3-6 mån med vuxen i Dickursby kyrka på våning 2 i utrymmet Kärlek.

Fre 13.1 kl.14 Veckomässa: i Folkhälsanhuset. Anu Paavola, Anders Ekberg.

KOLUMNEN

ELISABET LUNDSTRÖM

Barnet i stallet

I **SOCIALA** medier publiceras ibland fina foton på barn och djur tillsammans. Ett barn kramar om en stor och lurvig hund. Ett annat leder en häst som beskedligt följer barnet. Ja, en del av dessa bilder är säkert arrangerade för att få ett postkortsfoto.

Men ändå finns det en sanning i bilderna. Har du upplevt det någon gång? Den särskilda kontakt barn och djur kan ha? Hur varsamt djuret rör sig kring barnet eller hur det tillåter det lilla barnets klumpiga försök att kela.

»De två möts på ett plan som vi vuxna inte längre når. Det blev utom räckhåll när vi kom in i vuxenlivet och lärde oss att planera framtiden, se följd och verkan.«

DE TVÅ möts på ett plan som vi vuxna inte längre når. Det blev utom räckhåll när vi kom in i vuxenlivet och lärde oss att planera framtiden, se följd och verkan. Det lilla barnet och djuret lever i nuet. Allt som räknas är här och nu.

När Jesusbarnet föddes var han omgiven av djur i ett stall. Alla illustrationer över det skedda andas lugn och ro. Allt omges av ett skimmer, julens ljus. I verkligheten var där säkert ganska mörkt och kallt. Ett stall var inte det bästa stället att föda sitt barn, men det fanns inga andra möjligheter.

DJUREN DELADE ändå med sig av sin värme och ingav kanske också en viss trygghet med sina låten då de åt. Kanske det lugnade en ung Maria som kom att uppleva det största i sitt liv, omgiven av djur. De stannade säkert upp i sitt idisslande för en stund då de hörde ljudet av ett nyfött barn.

De nosade kanske nyfiket på barnet i krubban. Lät Maria dem göra det? Var hon inte rädd? Maria visste att hela skapelsen låg framför henne där. Att det barn som hon fött skulle komma att möta allt levande på ett för mänskligheten obegripligt sätt. Varför skulle hon då vara rädd? Det här barnet var ju Guds barn.

VANDA Tillbedjan

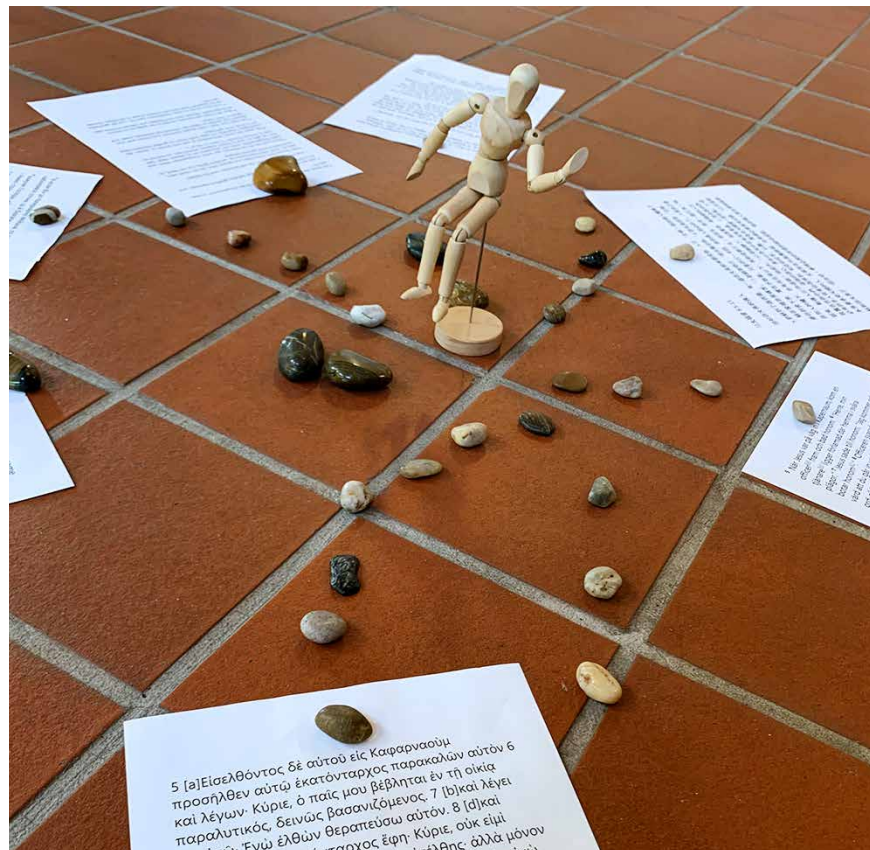
Internationell familjemäs

På trettondagen fredag 6.1 kl. 12 hålls Stjärntydarnas tillbedjan i Helsing kyrka S:t Lars. Det är en internationell familjemäs

sa tillsammans med Tikkurilan seurakunta. Medverkande är Kristian Willis, Heidi Åberg och Anders Ekberg.

Elisabet Lundström är församlingssekreterare i Sibbo svenska församling.

Bibeldrama kan vara allt från teater till att måla, pyssla eller stilla sig, allt med fokus på att levandegöra ett bibelord eller en liknelse. FOTON: PRIVAT

Först nu talar texten till mig!

Bibeldrama är ett kreativt sätt att gå in i en bibeltext, med hjälp av exempelvis drama eller konst. – Man får tid att stanna upp och reflektera, säger Elefteria Apostolidou.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

BORGÅ I gudstjänstlivet är det oftast en präst eller lekman som läser en bibeltext för oss.

– Vi gillar den eller inte, sedan kommer predikan och *that's it*. I bibeldrama får man verkligen tid att stanna upp och reflektera, säger **Elefteria Apostolidou**, som är församlingspastor i Borgå svenska domkyrkoförsamling.

Efter årsskiftet kommer hon att leda en handfull bibeldramaträffar i Borgå. Hennes intresse för bibeldrama går tillbaka till 2017 då hon under ett utbyte i Tyskland gick en kurs i bibeldrama.

Bibeldrama kan vara allt från att spela improviserad teater till att teckna, pyssla, vara i rörelse eller sitta tyst. Fokus ligger på att verkligen levandegöra en kortare eller längre bibelvers eller liknelse.

– Man får lägga till och ta bort i processen. Det finns tolkningsutrymme. Vi respekterar Bibeln som Guds ord, det är heligt och oföränderligt, även om tolkningen får leva.

Hon exemplifierar hur det kan gå till genom att berätta om en kurs hon höll för barn- och ungdomsarbetsledare i Karis. Bibeltexten de utgick från var när Jesus botar en man i Kapernaum.

»Vi kan upptäcka kärnan i texten när vi får modifiera den i ett tryggt rum.«

Bibeldrama i Borgå

Träff en gång i månaden i Domprostgården i Borgå (Finnbyvägen 6) onsdagar 11.1. 15.2, 15.3, 12.4 och 10.5. Kaffeservering börjar kl. 17.30, workshopen hålls kl. 18–20.

Anmäl dig senast 30.12.2022: elefteria.apostolidou@evl.fi eller tfn 040 711 2800.

Ett samarbete mellan församlingen i Borgå, Sibbo och Agricola församling. Välkomna med alla!

Bibeldrama är ett holistiskt möte med den bibliska texten – en förståelse med kropp och själ, hjärta och förstånd. Har sina rötter i 1970-talets Tyskland.

Professor Gerhard Marcel Martin (praktisk teologi vid universitetet Marburg) är en av föreläsarna.

I bibeltexten nämns ganska få vid namn, och man får inte veta mycket om personerna.

– Men det var en stor stad och måste ha funnits människor där. Innan deltagarna fick gå in i rollerna funderade vi på vem som måne levde där samtidigt som Jesus. Vi fick fram en massa roller och människor som inte fanns i texten.

Var och en fick välja en roll, utan att säga till de andra vilken de valt, exempelvis en vanlig kvinna med en massa ärenden att uträtta.

– De fick interagera med varandra och mitt i allt var vi mitt i staden: Ahaa så du bor också här!

– Vi kan upptäcka kärnan i texten när vi får modifiera den i ett tryggt rum.

Det får ta tid

Elefteria Apostolidou har förundrats över hur spännande det kan vara när man verkligen tar sig tid att jobba med en text.

– När man konfronteras med en text säger många: Först nu talar texten till mig!

Elefteria Apostolidou har gått en utbildning i bibeldrama. FOTO: PRIVAT

Det är inte alls sagt att man gillar texten, men det är bra att något väcks: obehag, glädje, trygghet, konstaterar Apostolidou.

– Det som är väldigt spännande är om man kan känna igen sig själv, om man kan relatera till någon person eller situation i sitt eget liv. På det viset kan det bli en personlig upplevelse.

Ingen deltagare kastas direkt in i skapande och drama.

– Vi börjar alltid med uppvärmning och blir trygga med varandra och rummet. Vi kanske mediterar över ett bibelord, gör någon övning parvis för att övergå till textläsning med hela gänget. Först sedan är det dags för rollarbete eller att försöka måla sina känsloupplevelser. Man har vuxit med texten under uppvärmningen.

Om man är nyfiken på bibeldrama men osäker på om det är något man vill testa har Elefteria Apostolidou ett budskap:

– Vad än du har på hjärtat så ring mig så kan vi fundera tillsammans!

Lokalsidorna för församlingarna i Helsingfors utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Joanna Nylund, joanna.nylund@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6322. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Julens fred

KOLUMN
Helene Liljeström
jobbar som tf.
kyrkoherde i
Matteus försam-
ling.

VÅGAR JAG DRÖMMA om den? Julens fred! I ett land där de flesta plötsligt vill ansluta sig till den stora försvarsalliansen? I en värld där ondskan visar sitt fulaste ansikte? Är jag bara världsfrånvänd och naiv om jag vill tro på julens fred? Ska jag strö snövit bomull omkring alla änglar och tomtar som pryder mitt hem, sluta ögonen för den förfärliga verkligheten och försöka glömma det svåra? Eller ...

KAN DEN STORA STJÄRNAN, som tände hoppet om räddning för dem som frös under nattsiftet på ängarna utanför staden, tänka hoppet för mig? Kan den lysa upp vägen framåt, som den gjorde för dem som kallades "visa", och som fick mod att resa iväg mot en okänd framtid i ett främmande land? Kan räddningen finnas i det minsta och mest ut-satta på jorden, ett nyfött barn?

JULENS FRED kan bli verklighet när him-lens ljus, kärlek och värme föds mitt i den

kalla, hopplösa och utblottade världen. Det är julens förunderliga budskap. Att Gud som är kärlek föddes fattig, utblottad, i ett stall. Lades att sova i halmen i djurens matkär, utelämnad till människors omsorg. Medan änglarna sjöng himmelskt vackert om Fräl-saren som fötts.

DEN HÄR JULEN föds han djupt nere i metrostationens mörker, i den verklighet där människor trängs och sjunger för var-andra medan de söker skydd mot hotet i luf-ten ovanför. Den här julen föds han där hon som inte hade råd att köpa julmat får en häls-ning som kan ge något gott till helgen. Den här julen föds han där saknaden blandas med goda minnen, och ljuset tänds vid den kä-ras fotografi.

DEN HÄR JULEN tänds det trotsiga hop-pet, som vågar tro på fred och frid, på ljus och kärlek, på räddning och liv. Också den

*»Den här julen tänds det
trotsiga hoppet.«*

här julen kommer han till oss. Gud som föd-des till oss. Gud som kommer till oss, också den här julen. Med ett hopp som ingen kan ta ifrån oss, med en framtid som himlens ljus vill leda oss in i. Mitt i vår verklighet finns han som är kärlek och som har makt att för-vandla mörker till ljus och ge oss en framtid och ett hopp!

JAG ÖNSKAR dig en fridfull jul!

Hallå där Craig Stocks!

Han kommer från Bradford i England, är gift med en finlandssvenska och firar nu sin tjugofemte jul i Finland.

– **PÅ JULAFTON** hämtar vi färskrökt fisk från rökeriet i Kaskö och firar en traditionell finsk jul. På juldagen sätter vi på oss våra papperskronor och äter engelsk middag med kalkon, fruktkaka och mince pies (söta bakverk). Hela fa-miljen brukar sätta sig och lyssna på drottningens jultal – det här året för första gången kungens!
– **INNAN JUL** tycker jag om att besöka anglikanska för-samlingens carol-gudstjänst. Att sjunga carols (traditionella engelska julsånger) tar mig tillbaka till barndomen! Min fa-vorit är Hark the Herald Angels – både text och musik berör.

JOANNA NYLUND

De långa banden bakåt

Slakten följa släktens gång, sjunger vi flitigt i juletid. Men hur viktigt är det egentligen att lära känna dem som gått före oss? En som vet mer än de flesta är släktforskaren Peter Ragnvaldsson.

TEXT OCH FOTO: JOANNA NYLUND

Hur vet du att du är en äkta släktforskare? Då bibliotekspersonalen stänger dörren när de ser dig komma. Eller: Då du har svårt att minnas vad din hund heter, men kan namnen på släktingar som levde för tvåhundra år sedan.

Peter Ragnvaldsson har fler sådana vitsar på lager. Han är historiker med utbildning från Lunds och Helsingfors Universitet, ordförande för den svenskspråkiga föreningen Helsingfors släktforskare och en eldsjäl inom släktforskningen i Finland.

– ”Ska du umgås med dina döingar nu igen” brukar min fru säga, skrattar Ragnvaldsson.

En tidig start

Peter Ragnvaldsson hade mor- och farföräldrar som var bra på att berätta historier. De väckte hans intresse för släktforskning redan som tio-åring.

– Det var förstas ingen regelrätt forskning jag bedrev då, men jag skrev upp vad de berättat på små lappar. Jag drog också fram fotosamlingen från hela nittonhundratalet, höll upp foton och frågade: vem är det där? Och så skrev jag namnet bakpå, med blyertspenna. Inte bläck, för det lämnar tryckspår, tipsar Ragnvaldsson.

För den som är intresserad av släktforskning men missat tåget med de äldsta släktingarna har han ett gott råd: gå vidare med syskon och kusiner. Fråga vad de minns och vet.

– Det är ofta närhistorien som är svårast att hitta i arkiven. I Finland har vi en lagstiftning som skyddar information som är yngre än hundra år, så först cirka 1921 och bakåt börjar arkivmaterialet vara till hjälp.

Intresset för släktforskning har formligen exploderat sedan digitaliseringen av material som tidigare krävde bra sittmuskler och tolerans för biblioteksdamm. Förutom arbetet inom Hel-

Peter Ragnvaldsson är van att tyda de digitala kyrkböckernas vackra men svåra handstilar.

singfors släktforskare håller Ragnvaldsson kurser på olika orter och hyr också ut sina tjänster till släktforskare som antingen inte kan eller orkar forska själva, eller kört fast i sin forskning.

– Jag har knappt tid alls att forska i min egen släkt längre!

Bra alltså att han började på allvar redan i tretioårsåldern. Nu vid fyllda sextio har han kartlagt flera grenar av familjen långt bakåt i tiden.

– En gren går faktiskt ända till 600-talet, men det är inte jag som gjort den allra tidigaste forskningen. Det kom sig av att jag hittade lite adel, som sedan ledde till norska kungligheter och vidare till europeiska kungahus och Karl den Store. Hans släkttavla har man med säkerhet kunna följa bakåt till 600-talet.

Helsingfors släktforskare

Föreningen grundades 1975 och har idag drygt 200 medlemmar. Föreningen ordnar regelbundet möten med inbjudna experter, verkstäder i släktforskning och studiecirkel där man lär sig tyda gamla handstilar. Nya medlemmar är varmt välkomna.

Föreningslokalen ligger i Munksnäs och webbsidan på adressen hsf.webbhuset.fi. Föreningen finns även på Facebook.

Om släkt och identitet

Ragnvaldsson är trots dessa anor inte alls intresserad av att söka efter något visst, som till exempel kungligheter.

– Jag brukar säga att precis alla personer i ditt släktträd är lika viktiga, piga som kung. Ibland hör jag någon säga: ”Varför ska man bry sig om anor tio generationer bakåt? De betyder ingenting.” De betyder allt! Plockar man bort redan en person så finns du inte.

Den filosofiska frågan om hur den egna identiteten påverkas av vad förfäderna gjort är alltid aktuell. När Ragnvaldsson bodde i Malmö fick han höra om en ”fin” dam som kommit på släktforskningskurs för att forska i sina anor. När hon kommit några generationer bakåt hittade hon en förfader som suttit på fästning, och tog prompt sitt pick och pack och lämnade kursen.

– Jag tycker tvärtom att det skulle vara jätteintressant att hitta en sådan person i sitt släktträd! Det finns så mycket dokumenterat om dem: hur de såg ut, hurdana de var till sättet. Allt sådant finns uppskrivet i fångelsernas arkiv.

Ragnvaldsson konstaterar att släktforskningen gett hans liv en dimension det annars inte skulle ha haft.

– Det har visat sig att jag har anor lite överallt, i olika landskap och länder. Och det är

KYRKAN I HELSINGFORS

PROGRAMMET GÄLLER FREDAG 23.12 – TORSDAG 12.1

Matteus församling

Andligt liv

Julböner:

24.12 Vilan kl.13
24.12 Matteuskyrkan kl.14
24.12 Östersundom kyrka kl.16

25.12 Julotta kl. 8 i Nordsjö kyrka
26.12 Julannandag kl.18 i Matteuskyrkan

Mässor: regelbundet varje söndag kl. 10 i Matteuskyrkan. Utom de söndagar vi firar kvällsmässa, som 1.1.2023!

Missa intel! Kvällsmässa 1.1.2023 kl. 18.00 i Matteuskyrkan. Talare: Stefan Forsén. Barnhörna finns för de minsta. Kvällste efteråt.

MU-mässa: (MatteusUngdom): Från och med den 11.1. Onsdagar kl. 17:30 + kyrkfika. Öppet hus för ungdomar från kl. 15.

Öppen bönegrupp: Molnet träffas den 12.1 i Matteuskyrkan kl. 18–19.30. Info och önskemål om förbön: Gun Holmström, tfn 0407596851 eller gunholmstrom@gmail.com.

Barn och familj

PÅ PAUS TILLS V.3

Musiklek tisdagar: Första träff 17.1. Klapp & klang kl. 10 (från 1 år uppåt) och Gung & sjung kl. 11 (för 0–1-åringar) i Matteuskyrkan. Mera info: daniela.stromsholm@evl.fi, 050-5967769.

Tweentisdag för åk 3–6:

Första träff 17.1. Tisdagar kl. 14–17 i Matteuskyrkan. Mellanmål, pingis, tv-spel, pyssel m.m. Popkör kl. 15:30–16:15.

Pysselklubb:

Första träff 19.1. För åk 1–2 i skolorna på Matteus församlings område, på eftistid torsdagar varannan vecka. Mera info: catarina.barlund-palm@evl.fi, 050-380 3936.

Barnkör:

Första träff 19.1. För åk 1–2 i skolorna på Matteus församlings område, på eftistid torsdagar varannan vecka. Mera info daniela.stromsholm@evl.fi, 050-5967769

Popkör:

Första träff 17.1 för barn i årskurserna 3–6. Tisdagar kl. 15.30–16.15 i Matteuskyrkan. Matteus barnkör övar i skolorna på Matteus församlings område, på eftistid torsdagar. Körledare: daniela.stromsholm@evl.fi, 050-5967769

Musik

PÅ PAUS TILLS V.3

Kyrkokören: Första träff 17.1, övar tisdagar kl. 18.30 i Matteuskyrkan. Körledare: niels.burgmann@evl.fi, 050-566 9418

Vår Ton: Första träff 18.1 för dig som aldrig vågat sjunga i kör men ändå skulle vilja försöka. Vi sjunger visor, kanon och schlager

Gemenskap

Kvinnor mitt i livet: Träffas 9.1 kl. 18.00. Kom som du är och dela tankar om livet just nu. Kontakt: Stina Hjelt 050-300 5911.

Stickklubben: Första träff 12.1 kl. 11–13 (jämna veckor i vår). Handarbete, inspiration och skratt. Mera info: Carita Riita-korpi, 050-380 3986.

MATTEUS FÖRSAMLING

www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus

Kansliet: För tillfället är det fysiska kansliet stängt. Telefontid tis o tor 10–14, tfn (09) 2340 7300, matteus.fors@evl.fi.

Lokaler: Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3 (Matteussalen vän. 1).

Johannes församling

Gudstjänster

Julafton 24.12, julföner: kl 11 i Folkhälsans seniorhus i Brunakärr, kl 14 i S:t Jacobs kyrka, kl 14 i Johanneskyrkan, kl 15 i Gamla kyrkan.

Missa intel! Julafton 24.12, mässa i julföner: kl 22 i Johanneskyrkan.

Juldagen 25.12, högmässa: kl 12 i Johanneskyrkan.

Missa intel! Annandag jul, 26.12, julsångsgudstjänst: kl 16 i Bergshäls kyrka.

Nyårsdagen 1.1, nyårsmässa: kl 18 i Johanneskyrkan. Mässa i Taizé-anda.

Onsdag 4.1, veckomässa: kl 18 i Johanneskyrkan.

Trettondagen 6.1, Carols i Johannes: kl 12 i Johanneskyrkan. Julsångsgudstjänst i anglikansk tradition. Johannes kantori, Tomas vokalensemble och en grupp ur S:t Jacobskören medverkar.

Söndag 8.1, högmässor: kl 10 i S:t Jacobs kyrka, kl 12 i Johanneskyrkan.

Onsdag 11.1, veckomässa: kl 18 i Johanneskyrkan.

MATTEUS På julen

Julgudstjänster

24.12 Vilan kl.13
24.12 Julbön i Matteuskyrkan kl.14
24.12 Julbön i Östersundom kyrka kl.16
25.12 Julotta kl. 8 i Nordsjö kyrka
26.12 Julannandag kl.18 i Matteuskyrkan

Varmt välkommen att fira jul i Matteus!

»Precis alla personer i ditt släktträd är lika viktiga, pigga som kung.«

intressant, för jag har alltid känt mig ganska internationell på något sätt. Den känslan har jag alltså fått bekräftad via forskningen.

Kyrkans avtryck i livet

Ragnvaldsson visar hur de numera digitaliserade kyrkböckerna ser ut i Finlands Släkthistoriska Förenings databas.

Förutom födslo- och dödböckerna finns här även husförhörslängden, där man betygsatte församlingsmedlemmarnas kristendoms-kunskap, och kommunionböckerna där prästen förde bok över hur ofta någon tagit nattvarden. Under långa tider höll kyrkan ett fast grepp om de flesta aspekter i människors liv och det var överhuvudtaget inte möjligt att gå ur den. Det positiva för dagens släktforskare är dock att alla på grund av detta faktiskt finns upptecknade på något sätt.

Släktforskning är för alla

Intresset för släktforskning är fortfarande störst bland äldre, men Ragnvaldsson vill gärna se fler yngre människor bli släktforskare.

– Jag rekommenderar att man går en kurs för att komma igång, då undviker man många misstag. Släktforskning är roligt och spännande! Att få förståelse för hur folk haft det förr ger ett hälsosamt perspektiv på det egna livet och tiderna.

Gemenskap

Diakoniträff: torsdag 22.12 kl 12 i S:t Jacobs kyrka. Termins-avslutning.

Bibel, tro och tvivel: måndag 9.1 kl 18 i Hörnan.

För familjer och barn

Familjecafé: måndagar och fredagar kl 9.30–12.30 i Hörnan, från och med 9.1, samt i S:t Jacobs kyrka torsdagar 9.30–12.30 från och med 12.1.

Musiklek: måndagar och fredagar kl 10 i Hörnan, från och med 9.1, torsdagar kl 10 i S:t Jacobs kyrka från och med 12.1. Obs! Musikleken i Arabia-stranden börjar 24.1.

Fritids: måndag–torsdag kl. 13–16.30 för åk 3–6 i S:t Jacobs kyrka på Drumsö, Kvarnbergsbrinken 1. Här kan

du kocka, spela, skapa, leka ute m.m. Mellanmål kostar 1€. Mera info: Axel Åberg, 050 408 4637. Obs! Jullov 23.12–8.1, inget fritids.

Mera info om familjecaféet, babyrytmiken och musikleken ger Stella Wahlström, 050 578 1444 eller Helena Hollméus 050 401 0390.

Musik

Carols i Johannes: trettondag–en 6.1 kl 12 i Johanneskyrkan.

Julsångsgudstjänst i anglikansk tradition. Johannes kantori, Tomas vokalsemble och en grupp ur S:t Jacobskören medverkar.

Lunchmusik: tisdagar kl. 12 i Gamla kyrkan. Obs! Lunchmusiken håller paus mellan 27.12 och 3.1.

Programmet för unga hittar du på ungdoms- och verksamhetens egen hemsida, johannesungdom.wordpress.com.

JOHANNES Gemenskap

Familjecafé

Familjecaféerna, med musiklek och babyrytmik, börjar igen 9.1 i Hörnan och 12.1 i S:t Jacob. Alla nya och gamla deltagare är välkomna med! Familjecaféet i Hörnan är öppet på måndagar och fredagar kl 9.30–12.30, i S:t Jacobs kyrka (andra våningen) på torsdagar kl 9.30–12.30. Observera att musikleken i Arabiastranden börjar på nytt 24.1.

Mera info om församlingens verksamhet finns på vår hemsida: helsingforsforsamlingar.fi/johannes.

Följ oss på instagram och fb: @johannesforsamling.

JOHANNES FÖRSAMLING
www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes

Kansliet: må, ti, to, fre 10–15. Högbergsgatan 10, tel. 09–2340 7700.

Lokaler: Johanneskyrkan, Högbergsg. 12, Högbergssalen, Högbergsg. 10 (vån. 2), Hörnan, Högbergsg. 10 (gatuplan), Folkhälsan och Majblomman, Mannerheimv. 97, Gamla kyrkan, Lönnrotsgatan 6, S:t Jacobs kyrka, Kvarnbergsbr. 1, Seniorhuset, Norrsvägen 1, Arabia-strandens invånarhus, Indragatan 1, utrymmet "Käantöpaikka"

Petrus församling

Jul och nyår i Petrus

Julafton 24.12:

Kl. 11 Julbön för stora och små i Södra Haga Kyrka. **Kl. 15** Julbön i Malm kyrka. **Kl. 16.30** Julbön i Munksnäs kyrka.

Kl. 18 Julmiddag hos kyrkoherden, anmälan till kansliet.

Kl. 23 Julnattens gudstjänst i Äggelby gamla kyrka.

Juldagen 25.12:

Kl. 7 Julotta i Munksnäs kyrka.

Kl. 11 Julbön med julgröt i Petruskyrkan.

Anndag jul 26.12:

Kl. 18 Kvällsmässa i Petruskyrkan.

Nyårsdagen 1.1:

Kl. 11 Högmässa i Petruskyrkan.

Trettondagen 15.1:

Kl. 11 Gudstjänst i Petruskyrkan.

Gudstjänster

Varmt välkommen på gudstjänst!

Högmässa: kl. 10 Munksnäs kyrka. Kl. 12 Äggelby gamla kyrka.

8.1 Thylin, Sandell. Kaffe efteråt.

Puls-gudstjänst: kl. 15.30 i

Petruskyrkan. Puls är en avslappnad söndagsgudstjänst med undervisning, gemenskap och lovsång. Kaffe efteråt. Barnkyrka och CoolKids för barnen. Välkommen!

Barnfamiljer

Följ Petrus Kidz-gruppen på facebook för aktuell info!

Musiklek: Välkommen på musiklek! Musiklek är speciellt för dig med barn 0–5år. Torsdagar kl. 10 i Hagasalen, första träffen 19.1. Kontakta Anne Koivula (@evl.fi) för mer info.

Sjung i kör

Petrus vokalsemble: Välkommen alla nya körsångare! Vi sjunger i stämmor och uppträ-

PETRUS Andlig fördjupning

Disciplekonferens

Brinner du för lärjungaskap? Vill du vara delaktig i det Gud gör i vår tid? Välkommen på Disciplekonferens – en av årets absoluta höjdpunkter! Datum: 27–29.1. Mer info på www.disciple.fi.

der sporadiskt. Kören övar i regel torsdagar kl. 18.30 i Äggelby gamla kyrka. Mer information av kantor Mathias Sandell (@evl.fi). **Lovsångsgruppen:** För alla som gillar att sjunga! Lovsångsgruppen medverkar på Förbön och Tack. Övning före förböns-gudstjänsten varannan tisdag kl. 18.

Bön och lovsång

Du kan alltid skicka in dina böneämnen: till pray.petrus@evl.fi, per post: Petrus församling, Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Förbön och Tack: Ti 17.1 kl. 19. Tvåspråkig förböns-gudstjänst i Munksnäs kyrka. Ronny Thylin, Bengt Lassus. Barnpassning ordnas. Förbönstelefonen öppen må kl. 14.30–16.30, ons kl. 18–20, 09–23407171. Du kan även sända böneämnen per e-post eller post till kontaktuppgifterna ovan. Välkommen på plats eller följ med digitalt via Petrus facebook, www.facebook.com/petrusforsamling.

Rotad i Ordet: 16.1 kl. 18 i Petruskyrkan (obs, nytt ställe). Kom med på en resa djupare i Bibeln och bli rotad i din tro. Torsten Sandell.

Missa inte! Bönedyg: 21–22.1 kl. 17 i Petruskyrkan. Vi samlas som församling för att inleda det nya året med bön. Mer info: edith.kortekangas@evl.fi

Gemenskap

Disciple: Brinner du för lärjungaskap? Vill du vara delaktig i det

Gud gör i vår tid? Välkommen på Disciplekonferens – en av årets absoluta höjdpunkter! Datum: 27–29.1. Mer info på www.disciple.fi.

Missa inte! Krito-grupp: Vi samtalas bl.a. om liv, smärta, känslor och självkänsla, konfidentiellt i en liten grupp. Vi samlas 9 måndagar i Petruskyrkan kl. 18.00–20.00, med start 30.1.2023. Du kan läsa mer om Krito på församlingens webbplats. Varmt välkommen med! Ta kontakt om du vill veta mer, och anmäl dig senast 23.1.2023 per e-post: eva.hallvar@gmail.com. Deltagarantalet är begränsat.

Petra-frukost: Bli inspirerad och njut av morgonen! Petra är en skön förmiddag för kvinnor i alla åldrar, en plats att dela gemenskap och livsberättelser. 4.2 kl. 10 i Petruskyrkan.

Online

Följ med Petrus församling: Instagram och facebook @petrusforsamling för andligt innehåll och för att hållas uppdaterad om vad som händer i församlingen!

PETRUS FÖRSAMLING

www.petrusforsamling.net

Kansliet: Må–ti, to–fre kl. 10–13, ons kl. 13–16, tel. 09–2340 7100. Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Lokaler: Hagasalen och Södra Haga kyrka, Vesperv. 12, Malm kyrka, Kommunalv. 1, Munkshöjdens kyrka, Raumov. 3, Munksnäs kyrka, Tegelst. 6, Petruskyrkan, Skogsbäcksv. 15, Äggelby gamla kyrka, Brofogdev. 12.

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Korsholm utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Ulrika Hansson, ulrika.hansson@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6788. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Jul i väglöst land

Att besöka julkyrkan och att umgås med familj och vänner är något av det viktigaste för väldigt många under julen. Det är något som länge var långt ifrån självklart för en del av oss som bor i Korsholm.

TEXT: RODNEY OCH NINA ANDRÉN

KVEVLAX Harry Eriksson är född och uppvuxen på Köklot – den mest avlägsna byn i Kvevlax församling. Han har under sin livstid fått se hur byn har ändrats i grunden. När han var barn var skolan den självklara knutpunkt där byborna träffades.

– Skolan hade cirka femton elever, och julfesten var en rolig händelse där hela byn kunde träffas och fira väntan på julen gemensamt, berättar Harry Eriksson.

Eftersom det endast fanns en kärrväg mellan byarna, så gällde det att ta sej fram med häst och släde, att skida eller att promenera. Fortast gick det att ta sej längs kustlinjen.

Lake och ljusstöpning

De flesta Köklotbor har haft småbruk med ett par kor, och några hade också en häst i stallen. Dessutom livnärde man sej på fiske.

– Det syntes också i julmaten, som oftast bestod av lake och lakrom. Den som kunde ta sej in till stan hade kanske en skinkbit att sätta på julbordet, eller så slaktade man ett får just före julen.

Före jul ordnades också en uppesittarkväll när man stöpte ljus tillsammans. Ljusen användes bland annat som julgransljus, eftersom det inte fanns elektricitet före år 1956.

– Ljusen tändes under stor försiktighet ett par gånger varje jul, då måste man sitta helt stilla för att det inte skulle börja brinna i granen.

Över isen till julkyrkan

För Köklotborna var det ingen självklarhet att kunna besöka julkyrkan. Harry Eriksson berättar att han endast ett par gånger åkte sparkstötting eller promenerade över isen till Petsmo, där han fick stiga på kyrkbussen.

– Alla som skulle till julkyrkan samlades och gick eller sparkade tillsammans. Det gällde att ha tillräckligt med avstånd mellan byborna ifall isen var svag.

Eftersom julottan började redan klockan sju gällde det att starta i arla morgonstund.

Församlingens präst besökte inte Köklot i juletid. I stället hade man en samling i februari när dagarna blev längre och isen fortsättningsvis bar.

– Allt skulle ske när det var ljust. Då kom

Alla från Köklot som skulle till julkyrkan samlades och promenerade eller sparkade tillsammans över isen. FOTO: ULRIKA HANSSON

Bilvägen till Köklot blev klar 1975, berättar Harry Eriksson. FOTO: RODNEY ANDRÉN

»Ljusen tändes under stor försiktighet ett par gånger varje jul.«

kyrkoherden med häst och släde över isen. Skolan var alltid fylld till sista plats.

Som vuxen bodde Harry många år i Sverige.

– När jag kom hem för att fira jul fick jag lämna bilen i Petsmo och gå över isen. Bilvägen till Köklot blev klar först år 1975.

Det ändrade i ett slag väldigt mycket för Köklotborna. De omständliga resorna till fastlandet som tagit timtal i anspråk förkortades helt plötsligt. Fastän vägen till kyrkan i Kvevlax är betydligt längre i kilometer, så går det så mycket snabbare. Och numera ordnar församlingen De vackraste julsångerna i Köklot skola på trettondagen.

Kom med och upplev en äkta byagudstjänst i idylliska Köklot 6.1 kl. 13.00.

KORSHOLMS PROSTERI

KORSHOLM

Julbön för små och stora: lö 24.12 kl 13 i Smedsby församlingsgård. Mats Björklund och Erica Nygård.
Julbön i Korsholms kyrka: lö 24.12 kl 15. Mats Björklund och Ann-Christine Nordqvist-Källström.

Julotta: sö 25.12 kl 8 i kyrkan. Rune Lindblom, Ann-Christine Nordqvist-Källström och Korallkören.

Juldagskonsert: sö 25.12 kl 21 i Korsholms kyrka. Kammarkören Psallite, dir. Ann-Christine Nordqvist-Källström. Solister: Mari Renvall: sång, piano och orgel, Jenny Sandelin: sång och Erica Nygård: flöjt, piano och orgel. Fritt inträde.

Annandagens gudstjänst: må 26.12 kl 11 i Toby byagård. Benjamin Häggblom och Erica Nygård.

Annandagens gudstjänst: må 26.12 kl 13 i Smedsby församlingsgård. Benjamin Häggblom och Ann-Christine Nordqvist-Källström.

Nyårsdagens högmässa: sö 1.1 kl 18 i kyrkan. Mats Björklund och Ann-Christine Nordqvist-Källström.

Gudstjänst med De vackraste julsångerna: på Trettondagen, fr 6.1 kl 18 i Smedsby församlingsgård. Mats Björklund, Ann-Christine Nordqvist-Källström. Korall-kören och Kantorskören medverkar.

Högmässa: sö 8.1 kl 11 i kyrkan och kl 13 i Smedsby församlingsgård. Mats Björklund och Ann-Christine Nordqvist-Källström.

Musikalen Jakten på den försvunna psalmskatten: framförs on 11.1 kl 16.30 i Korsholms kyrka. Barnkörer från Korsholms svenska, Kvevlax, Replot och Vasa svenska församlingar. Även Germivox, Korallkören och vuxensångare från Vasa medverkar. Erica Nygård, Ann-Christine Nordqvist-Källström, Rodney Andrén, Michael Wargh, Monica Heikius och Karolin Wargh. Regi: Elin Smedlund. Ljud: Tommy Rannanpää.

KVEVLAX

Julbön: lö 24.12 kl.14.30 i kyrkan. Kass, Andrén, Bertil Blom, Kyrkokören.

Julbön: lö 24.12 kl.15.30 utomhus vid klockstapeln. Kass, Andrén, Yngve Lithén, Jeanette Levlin-Rönn, Kyrkokören.

Julotta: sö 25.12 kl.8 i kyrkan. Vesterlund, Andrén, Kyrkokören.

Annandagens kvällsgudstjänst: må 26.12 kl.18 i kyrkan. Kass, Lithén.

Mathjälpen: ti 27.12 och ti 3.1.2023 och ti 10.1.2023 kl.10. Kontakta Nina Andrén om du inte hämtat mat tidigare tfn 044 0462312.

Ekumenisk nyårgudstjänst: sö 1.1.2023 kl.18 i kyrkan.

Trettondagens gudstjänst i Köklot: fr 6.1.2023 kl.13 i

SOLF Fira med oss!

Julhelgen i Solf

Detta år ordnas Julbön för alla **kl 13 på julafton**.

Patrica Strömbäck predikar, Patrik Vidjeskog är kantor och enligt tradition medverkar Solf stråkorkester under ledning av Karl-Erik Berg.

Julottan firas som vanligt **kl 8** i kyrkan. Även den leds av Patrica och Patrik, och Steve Johnson medverkar med trumpetmusik.

På **Annandag jul** myser vi i församlingshemmet med gudstjänst **kl 18**. Vi sjunger De vackraste julsångerna till tonerna av Patrik på flygel, och lyssnar till predikan av Benjamin Häggblom. Kvällen avrundas med servering.

Välkommen och fira jul med Solfs församling!

Köklot byagård. Kass, Andrén. Kontakta Fredrik eller Rodney om du behöver skjuts. Start från församlingshemmet.

Cafégudstjänst: sö 8.1.2023 kl.18 i församlingshemmet. Sång och tal av Carl-David Wallin, sånggrupp, Kass, Andrén, Församlingkretsen. Servering av sött och salt.

Konsert i Trefaldighetskyrkan: ti 10.1.2023 kl.19. QuinnTon, Vokalensemblen Röster, Kantorskören, Kvevlax kyrkokör.

Föräldra-barngrupp: on 11.1.2023 kl.9.30 i dagklubben. Nina Andrén.

Musikal Jakten på den försvunna psalmskatten: on 11.1.2023 kl.16.30 i Korsholms kyrka. Barnkörerna från alla församlingar i Korsholm o Vasa medverkar.

RELOT

Julbön lö 24.12 kl. 13: Replot. Berg, Wargh, sång: Michael Wargh

Julbön lö 24.12 kl. 14:30: Björkö. Berg, Wargh, sång: Lisa Lähdesmäki

Julotta sö 25.12 kl. 8: Replot. Berg, Wargh. OBS tiden!

Julotta sö 25.12 kl. 10: Björkö. Berg, Wargh. OBS tiden!

Julgudstjänst må 26.12 kl. 14: Södra Vallgrund Uf-lokal.

Vesterlund, Wargh, sång: Frida Perätalo. Servering

Nyårsmässa sö 1.1 kl. 18: Replot. Berg, Vidjeskog.

Trettondagsgudstjänst fr 6.1 kl. 13: Replot kyrka. Berg, Wargh, Camilla Skrifvars-Koskinen. Efteråt kaffe med missionsinfo i församlingshemmet.

Högmässa sö 8.1 kl. 12.30: i Björkö kyrka. Berg, Wargh. Kyrkkaffe.

KORSHOLM Musik

Jakten på den försvunna psalmskatten – musikal för små och stora!

”Musiken i kyrkan har tystnat, psalmskatten är borta, bara kyrkråttorna vet var den finns!”

Onsdagen 11 januari kl 16.30 fylls Korsholms kyrka till brädden av både barn och vuxna som tillsammans framför musikalen Jakten på den försvunna psalmskatten som är skriven av Karin Runow.

Barnkörer från Korsholms svenska, Kvevlax, Replot och Vasa svenska församling sjunger med ungdomskören Germivox, Korallkören och sångare från Vasa tillsammans i storsatsningen! Kantorerna Erica Nygård, Ann-Christine Nordqvist-Källström, Rodney Andrén, Michael Wargh, Monica Heikius och Karolin Wargh leder körerna. Elin Smedlund regisserar och Tommy Rannanpää ansvarar för ljudet. Varmt välkommen hela familjen!

KVEVLAX Afton

Julbön både ute och inne vid Kvevlax kyrka lördag 24.12!

Välkommen på Julbön på julaftonen i Kvevlax kyrka **24.12!** Vi ordnar två tillfällen, ett utomhus och ett inomhus enligt följande:

Julbön kl.14.30 i kyrkan. Medverkar gör Fredrik Kass, Rodney Andrén, Bertil Blom och Kyrkokören.

Julbön kl.15.30 utomhus vid klockstapeln. Medverkar gör Fredrik Kass, Rodney Andrén, Yngve Lithén, Jeanette Levlin-Rönn och Kyrkokören.

SOLF

Julbön för alla: lö 24.12 kl 13. Patrica Ström-bäck, Patrik Vidjeskog och Solf stråkorkester, dir. Karl-Erik Berg medverkar.

Julotta: sö 25.12 kl 8 med Patrica Ström-bäck, Patrik Vidjeskog och Steve Johnson på trumpet.

Annandagens gudstjänst: må 26.12 kl 18 i församlingshemmet. Benjamin Häggblom och Patrik Vidjeskog. Vi sjunger ur De vackraste julsånger-häftet och myser med glögg och pepparkakor.

Nyårsdagens högmässa: sö 1.1 kl 10 med Benjamin Häggblom och Patrik Vidjeskog.

Gudstjänst på Trettondagen: fr 6.1 kl 10 med Benjamin Häggblom och Patrik Vidjeskog.

Högmässa: sö 8.1 kl 10 med Benjamin Häggblom och Patrik Vidjeskog.

Motion & Mission: må 9.1 kl 9.30. Andakt och promenad under ledning av Joanna Holm.

BERGÖ

Lö 24.12 kl. 14: Julbön i kyrkan. Englund, Brunell.

Sö 25.12 kl. 8: Julotta i kyrkan. Englund, Brunell. Kyrkokören medverkar.

Må 26.12 kl. 14: Gudstjänst på annandag jul i Fyrgården. Englund, Brunell.

Sö 1.1 kl. 14: Gudstjänst på nyårsdagen, i församlingshemmet. Englund, Brunell.

Fr 6.1 kl. 14: Högmässa på trettondagen, i församlingshemmet. Englund, Brunell.

Sö 8.1 kl. 14: Gudstjänst i församlingshemmet. Kyrkkaffe. Englund, Brunell.

MALAX

Lö 24.12 kl. 14: Julafton. De vackraste Julsångerna på Akut- och rehabavdelning.

Lö 24.12 kl. 15: Julbön i kyrkan. Tornberg, Lax.

Lö 24.12 kl. 23: Julnattsmässa i kyrkan. Kaisa Nyroos och Lotta Tornberg med Tornberg, Lax.

Sö 25.12 kl. 10: Juldagen. Tvåspråkig gudstjänst i kyrkan. Tornberg, Lax.

Må 26.12 kl. 14: Annandag jul. Gudstjänst med De vackraste julsångerna i Norrback bystuga. Tornberg, Lax.

Lö 31.12 kl. 18: Nyårsafton. Nyårsbön i kyrkan. Tornberg, Lax.

Sö 1.1 kl. 10: Nyårsdagen. Högmässa i kyrkan. Predikant Leif Tast. Tornberg, Lax. Kyrktaxi.

Fr 6.1 kl. 10: Trettondagen. Gudstjänst i kyrkan. Norrback, Brunell.

Sö 8.1 kl. 10: Babykyrka i kyrkan. Norrback, Brunell. Kyrktaxi.

PETALAX

Lö 24.12 kl. 12: Julbön i kyrkan. Tornberg, Brunell, Nyroos.

Sö 25.12 kl. 6: Julotta i kyrkan. Tornberg, Brunell.

Må 26.12 kl. 12: Gudstjänst på annandag jul, i kyrkan. Tornberg, Brunell.

Sö 1.1 kl. 12: Gudstjänst på nyårsdagen, i församlingshemmet. Englund, Brunell.

Fr 6.1 kl. 12: Högmässa på trettondagen, i församlingshemmet. Englund, Brunell.

Sö 8.1 kl. 12: Gudstjänst i församlingshemmet. Kyrkkaffe. Englund, Brunell.

KOLUMNEN

KERSTIN LÅNG

FOTO: JOHAN HAGSTRÖM

Jag har ingen röst

HJÄLP! MIN röst är borta. Som så många andra har jag också drabbats av en förkylning som heter duga. Jag vet inte hur många coronatest jag avverkat under veckan, alla lika negativa. Det finns ju andra virus och åkommor omkring oss också. Men att tappa rösten, det fanns inte på kartan. Inte så här i adventstid, inför julen, den tid som för mig är så mycket sång och musik i olika former.

Jag ser och försöker förlika mig med att den ena konserten efter den andra försvinner från mitt adventsfirande. Eller de försvinner inte, men jag kan inte vara med så som jag önskar. I skrivande stund vet jag inte ens om jag kan vara åhörare. Vilken kör vill nu ackompanjeras av misslyckat tillbakahållna hostattacker?

»Det kan vara hjärtligt och falskt, det kan vara rent och livlöst och allt däremellan.«

UNDER MIN barn- och ungdomstid ordnades alltid julfest på annandag jul i min hemförsamling. Förutom körsång, tal, psalmer och annat lästes det alltid en berättelse. Ofta hämtad ur en jultidning. De handlade ofta om någon som inför julen var sjuk, fattig, hemlös eller på annat sätt hade det svårt.

EN BERÄTTELSE har fastnat, fast jag egentligen inte alls minns vad den handlade om. Ja, om att någon skulle få sjunga "Stilla natt" på jultidningen. Någon skulle stå i strålgansen och få människors uppskattning.

Jag minns alltså inte vad som hände men en mening finns kvar i mitt minne. "Den sång som sjungs med hjärtat är den sång som når Guds öron." Den meningen har jag då och då funderat på under årens gång. En konsert, en sång, ett framträdande kan framföras på så många sätt. Det kan vara hjärtligt och falskt, det kan vara rent och livlöst och allt däremellan.

VISST SKA vi ge varandra uppskattning men ändå komma ihåg: "Den sång som sjungs med hjärtat är den sång som når Guds öron." Jag kanske får sjunga alla mina julsånger "bara" i hjärtat i år, men sjunga dem, det ska jag.

Kerstin Lång är viceordförande i församlingsrådet i Korsholms svenska församling och flitig sångare i bland annat kammarkören Psallite.

REPLÖT FMS

Aktuellt om mission på trettondagen

På trettondagen **6.1.2023** uppmärksammar vi missionsarbetet både i gudstjänsten som börjar **kl.13** i Replot kyrka och efteråt vid servering och samvaro i församlingshemmet. Vid gudstjänsten predikar Camilla Skrifvars-Koskinen från Finska Missionssällskapet. I församlingshemmet lyfter hon fram aktualiteter inom missionsarbetet och det finns möjlighet att fråga och diskutera. Vid gudstjänsten medverkar Berndt Berg som liturg och Michael Wargh som kantor. Kollekten tillfaller Finska Missionssällskapet.

Han är stiftets yngsta präst

Benjamin Häggblom är ung, men ingalunda oerfaren. Han ser sina unga år som både en styrka och orsak till eftertanke. I år firar han julen med såväl familj som jobb. Och skinkan blir förhoppningsvis mindre seg i år.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

KORSHOLM Benjamin Häggblom har sedan sommaren jobbat som församlingspastor i Korsholm och Solf.

– Jag har trivts riktigt bra. Jag är hemma från Karleby så det är kul att vara tillbaka i Österbotten.

Innan han landade i Korsholm jobbade han i Åbosvenska församling. Skillnader finns mellan en storstadsförsamling och Korsholm.

– Om man tänker på förrättningar till exempel så är det större begravningar här än i Åbo. På den största jag var med om i Åbo deltog cirka 40 personer. I Korsholm har det varit mer än 40 varje gång.

Benjamin Häggblom fyller 26 år i december.

– Jag är fortfarande stiftets yngsta präst, det brukar jag skylta med. Jag måste ju passa på så länge jag kan.

Hans ålder har varit en styrka speciellt när han jobbar bland unga.

– Men visst kan det säkert kännas konstigt för vissa att ha en ung präst. Ibland kan det kännas svårt; vad ska jag kunna komma med på en pensionärssamling? Där får jag inta den mer lyssnande rollen, inte tänka att jag är i en undervisande roll utan mötas i ett samtal.

Han kommer ihåg ett dop han hade.

– Barnets gammelmormor kom in i kyrkan och utbrast: *He va noo ungan och smal'an präst* (det var nog en ung och smal präst). Men jag tror nog hon var riktigt nöjd sen ändå, säger han roat.

Benjamin Häggblom är, tillsammans med ungdomspastor **Sini Aschan** i Vanda svenska församling, kontaktperson i nätverket för jämställdhet och likabehandling, en ganska ny satsning som ännu söker sina former i Borgå stift.

– Vi finns till för anställda och lekmän i församlingarna. Det ska vara låg tröskel att ta kontakt med oss, så kan vi föra ärenden vidare. Om det kommer till vår kännedom att det finns en knepig situation i någon församling så försöker vi vara ett stöd.

Han ser det som en styrka att få ventilera de här frågorna regelbundet med motsvarande representanter från finskspråkiga stift.

Den sega skinkan

I fjol var en mycket annorlunda jul för Benjamin Häggblom och hans fru **Alice**. Det var hans första jul i tjänst i Åbo, men dagen före julafton blev han sjuk i bihåleinflammation och feber.

Benjamin Häggblom intar gärna en lyssnande roll, inte minst i mötet med äldre människor.

FOTO: PRIVAT

– Det drabbade mina kolleger som fick hoppa in. Och på julaftonsmorgon fick vi sorgebudet att min frus morfar hade gått bort.

Paret firade sin första jul utan familjen.

– Vi hade en skinka i frysen som vi förberedde, det var den första skinkan vi tillredde. Men den var lite för kort tid i ugnen så den blev seg och inte så god. Det var nog en stor besvikelse. Men vi fick ha varandra och göra det bästa av det.

I år kommer han att vara ledig under julafton och juldagen. Och julen firas med hans och fruns familjer i Karleby.

Julens verkliga lugn brukar han uppleva efter julklappsutdelningen.

– När allt det obligatoriska programmet och stressen är över, när man får sitta med ett glas glögg, då sänker sig lugnet och jag hittar tid att reflektera över varför vi firar jul.

En tradition han uppskattar mycket är en kvällsmässa.

– På julafton klockan 22 firas en enkel mässa

med mycket julpsalmer och och sånger i Yxpila kyrka. Det är mysigt när det är mörkt ute och mycket ljus i kyrkan. Man kan på något sätt föreställa sig den första julnatten, det var mörkt då också, det blir konkret på något sätt.

Benjamin Häggblom

Kommer från Karleby

Bor i Vasa med sin fru Alice och hundvalpen Giovanni, som är en italiensk vattenhund.

Församlingspastor, på 80 procent i Korsholm och 20 procent i Solf.

Fritidsintressen: Gymnastik, brädspel, läsa böcker.

Drömmer om att få jobba som kyrkoherde någon dag.

Det skulle han aldrig: hoppa bungyjump eller fallskärm.

»Men vi fick ha varandra och göra det bästa av det.«

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Pedersöre prosteri utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. **Redaktör:** Johan Sandberg, johan.sandberg@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 3599. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Ljuständning ingår som ett element i mässan Ljus i mörkret. Alaric Mård och Catarina Nylund-Wentus förbereder den.

Lugnet råder i ungdomsmässa

Sedan sommaren 2021 har ungdomarna i Jakobstad samlats till nattvardsmässa där ljuständning ingår som ett element. Medan man tänder ett ljus hjälper det också den som är ovan med bön att stilla sig.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

JAKOBSTAD Mässan *Ljus i mörkret* är nyskriven av församlingsspastor **Jakob Edman**. Behovet av mässan fanns redan innan han förordnades till församlingen.

– Behovet har uppstått under ungdomarnas cafékvällar i centret. Då har vi velat ge något mera än en andakt, säger ungdomsarbetsledare **Catarina Nylund-Wentus**.

Genom att ta in en del element från ljusandakt på församlingens skriftskolläger i Pörkenäs vill man överföra något av den stämningen till vardagen.

Det började med en lös liturgi kring en mässa med ljuständning. När Jakob Edman kom till församlingen skapade han ramarna.

På vilket sätt skiljer sig *Ljus i mörkret* från andra mässor?

– Det är en ganska klassisk kvällsmässa, med avskalad liturgi som läses mest för att förenkla den. Så har vi ju ljuständningsmomentet efter predikan. I mässan sjunger vi Taizésånger, säger Edman.

Han har försökt undvika ord och begrepp som är svåra att förstå utan att göra avkall på innehållet. Där det inte lyckats har han satt in förklarande texter i formuläret.

– Formuleringarna i syndabekännelsen och kyrkans förbön är sådana att de tilltalar ungdomarna, säger församlingspedagog **Alaric Mård**.

I mässan ingår också personlig förbön för de ungdomar som önskar få förbön i samband med ljuständningen eller efter mässan.

– Avsikten med mässan är inte bara att skapa en mysig stämning utan hjälpa ungdomarna att hitta in i det liturgiska språket. Hittar man vilan i *Ljus i mörkret* kan man lättare hitta vilan också i högmässan, säger Mård.

Därför är ungdomarna engagerade i mässan. De läser texter, deltar i kyrkans förbön och är nattvardsassistenter.

– Ingen har ännu deltagit i dialogpredikan med det är på gång, säger Edman.

Ljus i mörkret firas en gång i månaden i den finska salen klockan 22 samt när ungdomarna samlas för olika veckoslutsprogram. Mässan är öppen också för före detta ungdomar.

– Alla är välkomna och vi tror många

församlingsmedlemmar skulle trivas på den här mässan, säger Mård.

Mezmur Holmström har deltagit i mässan flera gånger och också medverkat som textläsare.

– Mässan är avkopplande och jag har känt mig extra välkommen. Miljön är lugn och jag får fira mässa tillsammans med mina vänner. Jag kommer inte på många andra tillfällen där jag upplevt en så lugn stämning. Jag får vara för mig själv men jag är ändå inte ensam. Jag får gå in i mina egna tankar och låta dem flöda fritt. Det blir som ett möte mellan mig och Gud, säger han.

Han studerar i Åbo där han också deltar i högmässan i domkyrkan ibland.

– Men jag blir lätt osäker på hur man ska gå och vad man ska göra. Det känner jag inte under *Ljus i mörkret*.

Den lugna och avslappnade stunden är en vanlig respons som ungdomarna gett på mässan.

– De har en längtan efter det kontemplativa, det lugna, för det kan vara stökigt på cafékvällarna. Det kan också vara svårt att skapa en meditativ stund hemma, säger Mård.

– Våra ungdomar har ett mycket presat program, säger Nylund-Wentus.

PEDERSÖRE PROSTERI

JAKOBSTAD

FR 23.12 kl. 19.00: Uppesittarkväll in da House i Församlingscentrets ungd.utr., Mård.

LÖ 24.12 kl. 13.00: Julbön i Jakobstads kyrka, Edman, Borgmästare, sång Cecilia Åminne. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenskaforssamling.fi.

LÖ 24.12 kl. 14.00: Gemensam jul i Församlingscentret, Edman, Ekman.

LÖ 24.12 kl. 14.00: Barnens julbön i Pedersöre kyrka, Turpeinen, Wester, Haglund-Wikström.

SÖ 25.12 kl. 8.00: Julotta i Pedersöre kyrka, Krokfors, Wester, Pandey. Jakobstads svenska och Pedersöre församlingars kyrkokörer. Gemensam med Pedersöre församling. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenskaforssamling.fi.

MÅ 26.12 kl. 18.00: Kvällsgudstjänst med "De vackraste julsångererna" i Jakobstads kyrka, Björk, Borgmästare, Wester, Chorus Novus. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenskaforssamling.fi.

TI 27.12 kl. 11-13: Jakobstads kyrka öppen för bön och samtal.

LÖ 31.12 kl. 17.00: Ekumenisk nyårsbön på Jakobstads torg. Representanter från olika församling i Jakobstad.

SÖ 1.1 kl. 18.00: Tvåspråkig kvällsgudstjänst i Jakobstads kyrka, Lotta Endtbacka, Mirkkalea Konttila. Gemensam med Jakobstads finska församling. OBS! Tiden. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenskaforssamling.fi.

FR 6.1 kl. 12.00: Högmässa i Jakobstads kyrka, Edman, Turpeinen, Borgmästare, Wester. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenskaforssamling.fi.

FR 6.1 kl. 19.00: Trettondagssoaré in da House i Församlingscentrets ungd.utr., Nylund-Wentus, Mård.

SÖ 8.1 kl. 12.00: Gudstjänst i Jakobstads kyrka, Björk, Borgmästare, Wester. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenskaforssamling.fi.

MÅ 9.1 kl. 10-12: Öppen dagklubb för barn 0-5 år tillsammans med en vuxen i Bonäs prästgård.

TI 10.1 kl. 9-11: Öppen dagklubb för barn 0-5 år tillsammans med en vuxen i Församlingscentrets ungd.utr.

TI 10.1 kl. 11-13: Jakobstads kyrka öppen för bön och samtal.

ON 11.1 kl. 9-11: Öppen dagklubb för barn 0-5 år tillsammans med en vuxen i Kyrkostrands församlingshem.

TO 12.1 kl. 18.00: Missionskväll i Församlingscentret, Christina Harald.

KRONOBY

Barnens julbön: Lö 24.12 12.00 Kronoby kyrka, Sandbäck, Hannes Uunila.

Julbön: Lö 24.12 14.00 Kronoby kyrka, Kavilo, Uunila, Voikalensemble.

PEDERSÖRE Trettondagen

Missionsdagar i Åvist

Efter ett par års paus ordnas åter Missionsdagar i Åvist **6-8.1.2023**. Temat är "Rättfärdig i Kristus".

På Trettondagen **6.1 kl. 19** hålls ett möte där Torsten Sandell, André Djupsjöbacka, Carola Åman, Emma Sjölin och Mats Sjölin medverkar. Lördagen den **7.1 kl. 19** är det möte med Tomas Klemets, Torsten och Tua Sandell, Emilia och David Lövsund. Söndagen den **8.1 kl. 13** firas högmässa med Jimmy Österbacka som liturg och predikant och Mikaela Malmsten-Ahlsved som kantor. Efter högmässan blir det kyrkkaffe och kl. 15 ett avslutande möte med Tomas Klemets, Olof Jern, Brita Jern och Gerbykvartetten.

Samlingarna ordnas i Åvist bykyrka och arrangeras av SLEF, i samarbete med Pedersöre församling.

Julotta: Sö 25.12 8.00 Kronoby kyrka, Kavilo, Uunila, Kyrkokören.

Mässa: Må 26.12 10.00 Söderby Bönehus, Kavilo, Uunila. Glöggservering

Mässa: Sö 1.1 18.00 Kronoby kyrka, Kavilo, Smedjebacka.

Gudstjänst: Fr 6.1 10.00 Kronoby kyrka, Uunila.

Gudstjänst: Sö 8.1 13.00 Kronoby fh. Wallis, Smedjebacka.

Terjärv

Julbön: Lö 24.12 15.00 Terjärv kyrka, Saitajoki, Borgmästare, sång av Emma Hanhikoski och Martina Broberg.

Julotta: Sö 25.12 7.00 Terjärv kyrka, Saitajoki, Borgmästare, Kyrkokören.

Finskspråkig julotta: Sö 25.12 9.00 Terjärv kyrka, Saitajoki, Mariat.

Gudstjänst: Må 26.12 10.00 i Småbönders fd skola, Saitajoki, Borgmästare.

Mässa: Lö 31.12 19.30 Terjärv kyrka, Saitajoki, Borgmästare.

Gudstjänst: Sö 1.1 18.00 i Hästbacka byahem, Saitajoki, Borgmästare, TärjäFolk.

Gudstjänst: Fr 6.1 10.00 Terjärv kyrka, Saitajoki, Borgmästare.

Familjegudstjänst: Sö 8.1 10.00 Terjärv församlingshem, Saitajoki, Borgmästare. Ljuständning för barn som blivit döpta år 2022.

Gudstjänst: Sö 8.1 13.00 i Kolam hos Börje Flöjt, Saitajoki, Borgmästare.

Nedervetil

Julbön med tablå: Lö 24.12 13.00 Nedervetil kyrka, Wallis, Anna-Carin Lindbäck-Haals.

Julotta: Sö 25.12 8.00 Nedervetil kyrka, Wallis, Smedjebacka, Kyrkokören. Kristoffer Ekfors, trumpet.

Finskspråkig gudstjänst med De Vackraste Julsånger-

na: Må 26.12 13.00 Nedervetil kyrka, Wallis, Smedjebacka.

Mässa: Sö 1.1 10.00 Nedervetil kyrka, Wallis, Smedjebacka.

Gudstjänst: Fr 6.1 13.00 Nedervetil kyrka, Borgmästare.

Gudstjänst: Sö 8.1 10.00 Nedervetil församlingshem, Wallis, Smedjebacka.

LARSMO

Lö 24.12 kl. 10 Julandakt för de minsta: Heikkilä, barnledare, Wiklund.

- kl. 13 Barnens julbön: Mård, barnkören, unga ledare, Forsman

- kl. 15 Julbön: Sjöblom, Forsman, sång Mikael Svarvar. Kyrkvård: Gertruds. Strömmas via församlingens YouTube kanal.

Sö 25.12 kl. 8 Julotta: Sjöblom, Forsman, julkören. Kyrkvård: Finnäs, Västerby. Strömmas via församlingens YouTube kanal.

Må 26.12 kl. 10 Högmässa: predikant Per-Ole Hjulfors, Lassila, Wiklund. Kyrkvård: Gädda, Gäddnäs. Strömmas via församlingens YouTube kanal.

- kl. 14 Nattvard vid Sandlunden: Lassila, Wiklund.

Sö 1.1 kl. 18 Kvällshögmässa: Sjöblom, Forsman, lovsångsgruppen. Kyrkvård: Björn, Björnvik, Långstranden, Kalvholmen. Strömmas via församlingens YouTube kanal.

Må 2.1 Pastorskansliet är stängt: pga. skolning.

Fre 6.1 kl. 18 Kvällshögmässa i Bosund bönehus: Lassila, Forsman, barnkör från Bosund. Kyrkvård: Bosund gårdsnummer.

Lö 7.1 kl. 19 Lördagssamling: i församlingshemmet, servering, barnpassning.

Sö 8.1 kl. 10 Gudstjänst: Lassila, Forsman, sång Victoria

LARSMO Julafton

Julandakt för de minsta

På julafton **24.12 kl. 10** firar vi julandakt för de minsta i kyrkan. Andakten lämpar sig för barn under skolåldern och påminner om dagklubbssamlingarna som många av de små från tidigare är bekanta med. Julhändelserna berättas och synliggörs på barnens nivå varvat med sång. Välkommen!

JAKOBSTAD Julfirande

Gemensam jul

Välkommen att fira gemensam jul i Församlingscentret på **julafton kl. 14.00**. Det blir gröt, sång, program och gemenskap. En samling för alla som vill fira julen tillsammans.

Asplund. Kyrkvärd: Finholm. Strömmas via församlingens YouTube kanal.

NYKARLEBY

Gudstjänster

Lö 24.12 kl 12 Julbön: Nkby fh, Edman, Lönnqvist, Göran Näs
- **kl 13 Julbön:** Munsala kyrka, Smeds, Ringvall, Jakob Holm julevangeliet, Lina Sandvik sång.
- **kl 14 Familjens julbön:** Jeppo kyrka, musiktåblå barn o unga, Östman, Lönnqvist, Emma Sjöling m.fl.
- **kl 15 Julbön:** Munsala kyrka, Edman, Ringvall, Christian Vesterqvist, sång.
- **kl 17 Julbön:** Nkby fh, Smeds, David Hellman, Simon Häger, sång
Sö 25.12 kl 9 Tvåspråkig julotta: Jeppo kyrka, Östman, Lönnqvist, sångprogram
Må 26.12 kl 14 Gudstjänst: Pensala bönehus, Djupsjöbacka, Blomqvist
Sö 1.1 kl 10 Radierad gudstjänst: Nkby fh, Smeds, Edman, Lönnqvist, Ringvall. Linda Andtbacka sång. Församlingen ombuds vara på plats kl 9.50. Radiosändning kl 13.03
Sö 6.1 kl 12 Högmässa: Nkby fh, Smeds, Lönnqvist, Johanna Häggblom sång
Sö 8.1 kl 10 Gudstjänst: Jeppo kyrka, Östman, Ringvall
- **kl 12 Högmässa:** Munsala kyrka, Östman, Ringvall

Musik

Lö 24.12 kl 22.30 Julnattens musikandakt: Jeppo kyrka, Mats Sjöling, Linda Andtbacka, Johan Klingenberg, Caj Nordström m.fl.

Grupper och samlingar

Må 26.12 kl 14 Julfest: Jeppo bönehus (Slef Jeppo)
Fr 6.1 kl 18 Trettondagssamling: Nkby fh, Peter Kankkonen, Ann-Mari Audas-Willman, Kent Lundqvist sång, m.fl., paj, sallad o kaffeservering (KU)
Sö 8.1 kl 18 Ekumenisk bibeltimme: Hirvax baptistkyrka
Vi uppdaterar annonseringen kontinuerligt. Följ med på församlingens webbplats och FB-sidan! Alla gudstjänster från Jeppo kyrka ljudströmmas.
www.nykarlebyforsamling.fi

PEDERSÖRE

Gudstjänster och samlingar

Fr 23.12 kl. 19 Julbön: Forsby bykyrka. Österbacka
- **kl. 19 Sångstund:** Punsar bönehus
- **kl. 22 Musik i julnatten:** Flynängens bönehus
Lö 24.12 kl. 12 Familjens julbön: Pedersöre

kyrka. Österbacka, Pandey, m.fl.

- **kl. 12 Julspelet Åsneexpressen, för alla åldrar:** Esse kyrka. Malmsten-Ahlsved, Edman, Purmo och Esse barnkör
- **kl. 13 Julbön:** Flynängens bönehus
- **kl. 14 Julbön:** Esse kyrka. Malmsten-Ahlsved, Mathilda o Rebecka Lassfolk, sång
- **kl. 14 Julbön:** Purmo kyrka. Pandey, Marguerithe Sandstedt-Granvik, sång
- **kl. 14 Julbön:** Punsar bönehus
- **kl. 16 Julbön:** Pedersöre kyrka. Österbacka, Östman, St Olofskören
Sö 25.12 kl. 8 Julotta: Esse kyrka. Portin, Malmsten-Ahlsved, Håkan Ahlvik
- **kl. 8 Julotta:** Pedersöre kyrka. Krokfors, Wester, Pandey, Kyrkokörerna
Må 26.12 kl. 10 Högmässa: Pedersöre kyrka. Österbacka, Östman
- **kl. 14 Sammankomst:** Punsar bönehus
- **kl. 15 Sammankomst:** Flynängens bönehus
- **kl. 18 De vackraste julsångerna:** Purmo kyrka
Ti 27.12 kl. 18 Kvällsmässa: Pedersöre kyrka. Österbacka, Edman
Lö 31.12 kl. 20 Nyårsbön med nattvard: Pedersöre kyrka. Österbacka, Östman
Sö 1.1 kl. 10 Högmässa: Esse kyrka. Österbacka, Malmsten-Ahlsved
- **kl. 13 Högmässa:** Purmo kyrka. Österbacka, Malmsten-Ahlsved
- **kl. 15 Sammankomst:** Flynängens bönehus
Fr 6.1 kl. 10 Högmässa: Pedersöre kyrka. Österbacka, Pandey
- **kl. 13 Gudstjänst:** Purmo kyrka. Portin, Pandey
- **kl. 15 Sammankomst:** Flynängens bönehus
- **kl. 19 Missionsdagar:** Åvist bykyrka. Torsten Sandell, André Djupsjöbacka, Carola Åman, Emma Sjöling o Mats Sjöling
- **kl. 21 Kvällsmässa:** Esse kyrka. Österbacka, Edman
Lö 7.1 kl. 19 Missionsdagar: Åvist bykyrka. Tomas Klemets, Torsten Sandell, Tua Sandell, Emilia o David Lövsund
Sö 8.1 kl. 10 Gudstjänst: Esse kyrka. Portin, Malmsten-Ahlsved
- **kl. 10 Familjegudstjänst:** Pedersöre kyrka. Österbacka, Pandey, Snellman. Söndags-skolbarn från Skutnäs
- **kl. 13 Högmässa:** Åvist bykyrka. Österbacka, Malmsten-Ahlsved. Kaffe o smörgås efteråt
- **kl. 15 Missionsdagar:** Åvist bykyrka. Tomas Klemets, Olof Jern, Brita Jern, Gerbykvartetten, Malmsten-Ahlsved
On 11.1 kl. 13 Stickcafé för missionen: Esse förs.hem
To 12.1 kl. 18.30 Bibelsits: Ytteresse bönehus

KOLUMNEN

MAX-OLAV LASSILA

Den störste av alla!

JAG TROR att många av oss upplever att vi firar julen 2022 i en värld som är söndrigare än på mycket länge – åtminstone i vår del av världen.

Vi behöver inte nämna krigets fasor för vi känner alla till det fruktansvärda lidandet som drabbar många människor just nu. Vi är inte heller oberörda. Många frågar sig: Vad har vi framför oss?

Vad har det kristna julbudskapet att ge i den situation vi befinner oss i? Ängelns ord om frid och fred på jorden verkar inte finna så stor genklang i världen just nu.

KANSKE VI behöver påminnas om att han som föddes den första julnatten kom rakt in i samma söndrighet där hat och våld regerade. Han fick minsann känna av det redan från början. Jesus kom inte till ett ombonat hem utan till ett stall med en krubba som sin första bädd. Jesu föräldrar fick med sitt nyfödda barn hastigt fly utomlands undan en säker död genom kung Herodes hänsynslösa soldater. Också under sitt vuxna liv fick han möta motstånd och förföljelse som till sist förde honom till korsets död.

Ändå är han den person som mer än någon annan har förändrat vår värld. Låt oss nämna några saker:

»Vi firar en som verkligen ska lyftas högt.«

Först och främst har han gett oss vår tideräkning – vi räknar före och efter Kristi födelse. Det vittnar om hans betydelse redan på ett allmänt plan. Han är den centrala gestalten i historien.

Världen före Jesus var en värld utan sjukhus, utan välgörenhet, utan respekt för livets helighet. En av historiens största humanitära organisationer – Röda Korset – har sin bakgrund i kristendomen och har valt korset som sin symbol.

Bibeln och de tio budorden har varit den grund på vilken västvärldens civilisation har byggts upp med respekt för mänskovärdet och mänskliga rättigheter. Respekten för liv och frihet är en direkt frukt av kristendomens inflytande.

Ingen människa har betytt så mycket för vår värld som Jesus Kristus. Han är otvivelaktigt den störste som någonsin vandrat på denna jord.

GER OSS inte detta en stor anledning att fira Jesu Kristi födelse också i söndringens år 2022? Vi firar en som verkligen ska lyftas högt. Det bästa vi kan göra av vårt julfirande är att låta det bli en hyllning till Jesus Kristus!

Hans korta genomresa i vår värld talar sitt tydliga språk, men ändå finns det något ännu större hos honom: Vem han var, han kom från Gud – ja, han var Gud själv. Han kom för att ge oss del av det eviga livet som gick förlorat när synden och döden fick oss i sitt grepp. Han ensam kan befria oss från synd och död. Därför kom han till vår värld!

Låt honom få vara centralgestalten i ditt julfirande! Han bär oss och ger ett evigt framtidshopp i en söndrig värld med osäkra framtidsutsikter.

Max-Olav Lassila är kyrkoherde i Larsmo.

NYKARLEBY Julafton

Julbön och julnattens musikandakt i Jeppo

Hela familjens julbön i Jeppo kyrka **24.12 kl. 14.00**. Kom och se änglar, herdar och Jesusbarnet i musiktåblån där bibeltexten varvas med sång av barnkör och unga. Det blir både modernare sånger och traditionella psalmer. En nyskriven låt av Emma Sjöling och Arvid Sandvik framförs.

Julnattens musikandakt hålls **24.12 kl. 22.30** i Jeppo kyrka. Stämningsfull sång och musik. Mats Sjöling, Linda Andtbacka, Johan Klingenberg, Caj Nordström m.fl.

Välkommen!

Mats Edman och Maria Östman-Södergård med Linnea Ekstrands målning som ska pryda pärmen på diakonifondens minnesadress.

Ny fond för diakonin

Nykarleby församling har inrättat en ny fond för diakonin. I början av nästa år kan man börja köpa minnesadresser till stöd för fonden.

TEXT OCH FOTO. **JOHAN SANDBERG**

NYKARLEBY Fonden är redan inrättad, men något kapital finns ännu inte.

– Vi räknar med att få donationer, testamenten och inbetalningar för minnesadresser till fonden, säger kyrkoherde **Mats Edman**.

Senaste vecka valdes Linnea Ekstrand till att utforma minnesadresserna och så fort de kommer från tryckeriet i början av nästa år kan man köpa dem. Minnesadresserna trycks upp i tusen exemplar och kommer att säljas till gängse pris.

– Vi tror att församlingsmedlemmarna gärna köper minnesadresser som går till församlingens diakoni. Vi har många medlemmar som känner väldigt starkt för diakonin.

Fonden är redan i bruk ifall någon vill göra donationer eller testamenten.

– Vi har diskuterat att inrätta en diakonifond i flera års tid. Mot slutet av året har pengarna för diakonin alltid varit en osäkerhetsfaktor. Vi har jätteduktiga företag och föreningar som brukar bidra till diakonin och det är vi tacksamma för. Men hur mycket som kommit in och hur mycket vi kan dela ut har vi fått reda på först i december.

När fonden börjar fungera kan församlingen lyfta pengar därifrån ifall det inte finns något kvar i budgeten.

– I och med att vi har en fond så vet vi tidigare hur mycket vi kan dela ut till de behov som finns. Får församlingen sämre ekonomi så kan vi ta från fonden, för diakonin är inget vi vill pruta på.

Höga elpriser ökar hjälpbehovet

– Behoven ökar, inte bara vid jul, säger diakoniarbetare **Maria Östman-Södergård**. Pengarna vill inte riktigt räcka till.

Redan senaste vinter började man se en tendens att allt fler fick problem med elräkningarna. Och då har man ännu inte sett konsekvenserna av den senaste prishöjningen i november, då Nykarleby kraftverk höjde dagavgiften med nästan det dubbla.

– Blir det en kall vinter kommer det att synas, säger Edman. Redan nu kämpar många med elräkningarna.

Det drabbar alla, småbarnsfamiljer och ensamstående, i första hand de som värmer hemmet med el. Det kan handla om stora belopp och församlingen kan omöjligt hjälpa med hela summor.

– Vid problem är det ju i första hand socialen man ska vända sig till. Vi kommer först i ett senare skede. Vi har sökt och fått bidrag från kyrkans diakonifond för några som har väldigt höga skulder. Vi försöker hjälpa till där vi kan, säger Östman-Södergård.

I år har man varit tvungen att skära ner lite från fjolårets bidrag.

»Diakonin är inget vi vill pruta på.«

– Vi kan inte ta hand om folks ekonomi, men vi kan ge dem en liten uppmuntran inför jul. Om vi har mellan fem och sextusen euro att dela ut och 40 hjälpbehövande så räcker det inte långt. Men det är en liten bit på vägen, säger Edman.

I år har det hittills kommit in mindre pengar från föreningar och företag än ifjol. Varför vet man inte.

– Det kan hända att en del av hjälpen gått till Ukraina. Det är ju också behjärtansvärt, säger Östman-Södergård.

Församlingen samarbetar med socialen och med Hyddan som har matutdelning.

PÅ GÅNG LOKALT NÄRPES, KRISTINESTAD, KORSNÄS, MALAX, PETALAX, BERGÖ

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Närpes prosteri utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Pian Wistbacka, narpes@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 5797. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Jul i Jorv och på Jossas

Ulla Holmbergs jular har sett olika ut genom åren, men det viktigaste består: gemenskapen och julens glada budskap.

TEXT: **PIAN WISTBACKA**

NÄRPES När Ulla Holmberg var barn på 1940- och 50-talen var jularna enkla. Under uppväxten i Jorv i Esbo och i Helsingfors var det framför allt skolans julfester och julpaketerna från Danmark som var stora glädjeämnen.

– Vår mormor och morfar bodde i Danmark strax efter kriget. Min morfar hade en fiskkonserverfabrik i Skagen. Därifrån fick vi paket med tonfisk och makrill, vilket var väldigt fint!

Paketerna var inpackade i vackra julpapper, som sparades och återanvändes nästa år.

– Min lillebror och jag satt och limmade bilder från de danska julpapperna på makulaturpapper och så använde vi dem som julpapper.

I Finland var det fortsättningsvis svåra tider.

– Jag minns hur vi förde avlagda kläder till en storfamilj med elva barn i Esbo. Numera skulle det inte förekomma att man går hem till en obekant, fattig familj och ger gåvor, men då gjorde man det.

Inför julen hade syskonen sina egna specialiteter. Ulla Holmberg stickade många tröjor i julklapp, äldsta brodern Sven skrev långa julklappsrim på varje klapp.

– Min mellanbror Rolf hade en hel uppsättning med lackstämplar som han lackade alla julklappar med. Lillebror Hasse som var mest praktisk av oss var duktig på att tillverka pepparkakshus.

Hennes barndomsfamilj var inte särskilt kyrklig, men via det kristna skolgångsarbete kom hon med i kristna kretsar där hon fick goda vänner. Hon minns särskilt en julfest i Helsingfors:

– Vi hade så roligt! Vi hittade bland annat på att vara ute på gatan och dansa långdans i en lång rad.

Jular i Österbotten

Under studietiden gifte sig Ulla och Ole Holmberg. Ole prästvigdes och fick tjänst i Kronoby strax före julen 1968. Till Närpes gick flyttlässet två år senare. Där kände de knappt någon från tidigare, men det var ganska lätt att bli bekant med folk, tycker Ulla Holmberg, även om kristligheten i Sydösterbotten fortfarande var ganska sträng jämfört med den hon var van vid.

Till familjen hör tre söner. När äldsta sonen Staffan gifte sig med Andrea Lillsjö år 1997 startade en tradition som Ulla Holmberg har uppskattat stort:

Jossas i vinterskrud.

Till vänster: Ulla och Ole Holmberg med barnbarnet Lina julen 2003.

Till höger: Börje Lillsjö och barnbarnen i ringlekens virklar julen 2006.

FOTO: PRIVAT

»Varje år väntar jag med spänning på vad de ska hitta på.«

– Vi blev bjudna att fira julafton tillsammans med familjen Lillsjö på Jossas prästgård, där Börje och Maj-Gret Lillsjö bodde.

Traditionen har fortsatt också efter att Börje Lillsjö, tidigare kyrkoherde i Närpes, gick bort år 2008.

Jossas var i många år en förfallen före detta kaplansgård, som Börje Lillsjö köpte och renoverade med hjälp av yrkeskunnigt folk. Från jularna på Jossas har Ulla Holmberg många glada minnen. Hennes barnbarn och deras kusiner, som nu är i åldrarna 12 till 25, är alla mycket kreativa och musikaliska.

– Kusinerna har varit fantastiska på att ordna jultablaer. De är oförglömliga, med mycket humor! Varje år väntar jag med spänning på vad de ska hitta på.

Julafton avslutas med midnattsmässa i kyrkan, där de yngre generationerna brukar delta.

Julbrevet fyller 25

En viktig jultradition för paret Holmberg är att skriva julbrev.

– Vi var ganska tidiga med datorer i vår familj. År 1997 övergick vi till att skicka julbrev, före det skickade vi Unicef-julkort.

Julbrevet sänds per e-post till dem som bor längre bort. Den som bor närmare kan få sitt julbrev instoppat i postlådan.

Medan man samlar texter och bilder till julbrevet har man också själv möjlighet att tänka igenom vad som hänt under året, konstaterar Ulla Holmberg.

– Det är värdefullt att hålla fast vid att höra av sig åtminstone en gång om året.

Ulla Holmberg

Född i Kronoby (flicknamn: Riska), uppvuxen i Helsingfors och Esbo.

Bosatt i Närpes sedan 1970. Har fyllt 81 år.

Har jobbat bland annat som socialarbetare, lärare och översättare.

Familj: maken Ole, sönerna Staffan och Jörgen och fostersonen Raje med familjer.

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS

Kansliet är stängt vecka 52.

Lö 24.12 kl. 10.30: Julbön på Lärknäs

Lö 24.12 kl. 14: Julbön i kyrkan, systrarna Granholm medverkar.

Sö 25.12 kl. 08: Julotta i kyrkan, kyrkokören medverkar

Må 26.12 kl. 18: Gudstjänst med de vackraste julsånger-
na, projektkören medverkar.

Sö 1.1 kl. 11: Högmässa i kyrkan

Fre 6.1 kl. 11: Gudstjänst i Taklax bönehus

Sö 8.1 kl. 11: Gudstjänst i kyrkan

Må 9.1 kl. 11: Månadens kaffeböner. Gemensam lunch på
Bistro kl. 12.

To 12.1 kl. 10: Månadsträff i Harrström

Fr 13.1 kl. 14: Silvergruppen/dagssamling i församlings-
hemmet.

On 18.1 kl. 13.30: Månadsträff i Korsbäck

Fr 20.1: Månadsträff i Molpe

KRISTINESTAD

www.kristinestadssvenskaforsamling.fi

Lö 24.12 kl. 13: Julbön i Krs kyrka. Norrback, Martikainen,
sång Mia Heikkilä.

Lö 24.12 kl. 15: Julbön i Lappfjärds kyrka. Norrback, Mar-
tikainen, Lfds kyrkokör.

Lö 24.12 kl. 16: Julbön i Sideby kyrka. Teir, Bergqvist,
sång Diana Lillhannus.

Sö 25.12 kl. 06: Julotta i Sideby kyrka. Norrback, Berg-
qvist.

Sö 25.12 kl. 07: Julotta i Lappfjärds kyrka. Eklöf, Martika-
inen, Lfds kyrkokör, Lfds man- och damkör.

Sö 25.12 kl. 08.30: Julotta i Krs kyrka. Norrback, Marti-
kainen, Nilsson, Krs kyrkokör.

Må 26.12 kl. 10: Högmässa i Dagsmark bönehus. Norr-
back, Martikainen.

Må 26.12 kl. 18: Julkväll med inslag av olika språk i Krs kyr-
ka. Daniel, Erica, Stina, Ellinor. Glögg och pepparkakor.

On 28.12 kl. 18: Församlingens julfest i Korsbäck UF-
lokal. Eklöf, Martikainen, Kyrkokören, Nådehjonen. Ser-
vering.

Lö 31.12 kl. 22: Nyårsbön i Ulrika Eleonora kyrka. Norr-
back, Bergqvist.

Sö 1.1 kl. 10: Högmässa i kyrksalen i Lfds förs.hem. Norr-
back, Martikainen.

Sö 1.1 kl. 12: Högmässa i Krs kyrka. Norrback, Martikainen.

Fr 6.1 kl. 10: Gudstjänst i kyrksalen i Lfds förs.hem. Norr-
back, Martikainen.

Sö 8.1 kl. 12: Gudstjänst i Krs kyrka. André Djupsjöbacka,
Raii Bergqvist.

Sö 8.1 kl. 15: Högmässa i Sideby kyrka.

MALAX Nytt år

Nya Malax församling

Bergö, Malax och Petalax församlingar samt Malax kyrkliga samfällighet upphör 31.12.2022 och två-
språkiga Malax församling / Maalahden seurakunta
startar sin verksamhet från och med 1.1.2023.

Vi tackar alla förtroendevalda, församlingsmed-
lemmar, samarbetspartners och företag för ett fint
samarbete och önskar alla en Fridfull Julhelg och
ett Framgångsrikt Nytt År!

MALAX Julafton

Julnattsmässa

En julnattsmässa eller midnattsmässa (dvs. guds-
tjänst med nattvard) är en mässa som firas på
julnatten. Denna typ av gudstjänst är vanlig i ro-
mersk-katolska kyrkan, men har även blivit allt
populärare i övriga kyrkor. Denna mässa markerar
övergången från advent till jul.

Vi firar julnattsmässa på **julafton kl. 23 i Malax kyrka**. Kaisa Nyroos och Lotta Tornberg medver-
kar. Kyrkoherde Tomi Tornberg och kantor Katri
Lax. Därför blir det ingen julotta i Malax på juldagen,
men i **Petalax kyrka** hålls **julottan kl. 06** och i
Bergö kyrka kl. 08

NÄRPES

www.narpesforsamling.fi

Närpes:

24.12 kl 13: Familjens julbön i kyrkan. Sundqvist,
Lindén-Liljehage, Glad Ton, Johan Pätt

Lö 24.12 kl 23: Midnattsbön i kyrkan. Ingvesgård och
Sam Lindén

Sö 25.12 kl 7: Julotta i kyrkan. Sundqvist, Lindén-Lilje-
hage

Må 26.12 kl 12: Gudstjänst i Rangsby bykyrka, Göran

Särs, Lindén-Liljehage, S:ta Maria församlingsskören.

Fr 30.12 kl 18: Midvinterdagar i Luthergården. Alf Wallin,
Selima, Julia Björklund

Lö 31.12 kl 14: Midvinterdagar i Luthergården. Jan-Erik
och Marianne Sandström Sandström, gymnasiekvartet-
ten, Gunvor Skogman

Lö 31.12 kl 18: Nyårsbön i kyrkan. Jakobsson, Lindén-
Liljehage, Laudate, Sam Lindén

Sö 1.1 kl 12: Högmässa i kyrkan. Sundqvist, Granholm,
Lindén-Liljehage, S:ta Marian kuoro, Jan Liljehage

NÄRPES Julafton

Midnattsbön i kyrkan

På julafton **lördag 24.12** firas den tradito-
nella midnattsbönen i kyrkan **kl. 23**. Tom
Ingvesgård och Sam Lindén medverkar.

Välkommen!

KRISTINESTAD Jul

Församlingens julfest

Församlingens julfest med de vackras-
te julsångerna **onsdag 28.12. kl. 18.00**
hålls i år i Korsbäck UF-lokal. Johan Ek-
löf medverkar med tal och leder också
kvällen. Missionär Rut Åbackas julhäls-
ning läses. Kyrkokören deltar, också
Nådehjonen sjunger. Kantor Anna Karin
Martikainen leder körerna och den ge-
mensamma sången ur julsångshäftet.
Det blir kaffeservering.

Välkommen med till församlingens
olika gudstjänster och samlingar! Väl-
signad jultid!

Övermark:

Lö 24.12 kl 14: Julbön i kyrkan. Jakobsson, Henrica Lillsjö

Sö 25.12 kl 8: Julotta i kyrkan. Jakobsson, Henrica Lillsjö och julkören.

Fr 6.1 kl 12: Högmässa i kyrkan. Jakobsson, Granholm

Pörtom:

Lö 24.12 kl 15: Julbön i kyrkan. Sundqvist, Granholm, Pörtomkören

Sö 25.12 kl 9: Julotta i kyrkan. Sundqvist, Granholm, Emilia Tikkala sång

Sö 8.1 kl 10: Nattvardsgudstjänst med invigning av Pörtoms församlingshem för nattvard. Biskop Bo-Göran Åstrand, Sundqvist

KORSHOLMS PROSTERI

BERGÖ

Lö 24.12 kl. 14: Julbön i kyrkan. Englund, Brunell.

Sö 25.12 kl. 8: Julotta i kyrkan. Englund, Brunell. Kyrkokören medverkar.

Må 26.12 kl. 14: Gudstjänst på annandag jul i Fyrgården. Englund, Brunell.

Sö 1.1 kl. 14: Gudstjänst på nyårsdagen, i församlingshemmet. Englund, Brunell.

Fr 6.1 kl. 14: Högmässa på trettondagen, i församlingshemmet. Englund, Brunell.

Sö 8.1 kl. 14: Gudstjänst i församlingshemmet. Kyrkkaffe. Englund, Brunell.

MALAX

Lö 24.12 kl. 14: Julafton. De vackraste julsångerna på Akut- och rehab.avd.

Lö 24.12 kl. 15: Julbön i kyrkan. Tornberg, Lax.

Lö 24.12 kl. 23: Julnattsmässa i kyrkan. Kaisa Nyroos och Lotta Tornberg medv. Tornberg, Lax.

Sö 25.12 kl. 10: Juldagen. Tvåspråkig gudstjänst i kyrkan. Tornberg, Lax.

Må 26.12 kl. 14: Annandag jul. Gudstjänst med De vackraste julsångerna i Norrback bystuga. Tornberg, Lax.

Lö 31.12 kl. 18: Nyårsafton. Nyårsbön i kyrkan. Tornberg, Lax.

Sö 1.1 kl. 10: Nyårsdagen. Högmässa i kyrkan.

Predikant Leif Tast. Tornberg, Lax. Kyrktaxi.

Fre 6.1 kl. 10: Trettondagen. Gudstjänst i kyrkan. Norrback, Brunell.

Sö 8.1 kl. 10: Babykyrka i kyrkan. Norrback, Brunell. Kyrktaxi.

PETALAX

Lö 24.12 kl. 12: Julbön i kyrkan. Tornberg, Brunell, Nyroos.

Sö 25.12 kl. 6: Julotta i kyrkan. Tornberg, Brunell.

Må 26.12 kl. 12: Gudstjänst på annandag jul, i kyrkan. Tornberg, Brunell.

Sö 1.1 kl. 12: Gudstjänst på nyårsdagen, i församlingshemmet. Englund, Brunell

Fr 6.1 kl. 12: Högmässa på trettondagen, i församlingshemmet. Englund, Brunell.

Sö 8.1 kl. 12: Gudstjänst i församlingshemmet. Kyrkkaffe. Englund, Brunell.

KOLUMNEN

HANNA HOFMAN

Med samma behov

JAG LÄSTE en artikel på jobbet om att advent ofta glöms bort, i julstressen, och jag är inte bättre själv. Visst tycker jag det är viktigt att tända ljusen i adventsljusstaken, fast i år tände jag faktiskt andra ljuset i staken på självständighetsdagen, och det gick det också även om det stack till lite i hjärtat och en röst inom mig sa: "Det där borde du ha gjort i söndags." Ni vet, den kännpaka rösten som också nu säger åt mig att jag ska hänga upp julgardinerna i köket! Men varifrån kommer denna röst? Det är ju inte det som är det viktigaste med julen och adventstiden egentligen. Det går lika bra fast samma gardiner hänger hela året, tro mig – jag har provat det också.

Men jag tror på att vi ska försöka göra mera av sådant som vi mår bra av, då blir adventstiden också en fin och behaglig tid. Igår kväll lade jag och mina flickor oss ner på soffan och lyssnade på en jullåt: "Låt julen förkunna." Det var några mäktiga minuter i vardagsstressen. Barnen (5 och 8 år) låg helt knäpptysta, vilket är mycket ovanligt.

*»Den lilla världen
börjar i den stora.«*

TYSTNADEN GJORDE att jag kunde begrunda sångtexten lite mera och det väckte några tankar. Den viktigaste strofen tycker jag är fin och något som verkligen bör bes för: "Låt julen förkunna att striden är slut/.../ och att människor är människor med samma behov.

I grund och botten har vi alla samma behov, oberoende av hudfärg, ekonomi eller nationalitet. Vi känner oss så små och hjälplösa inför den stora världen – men den lilla världen börjar i den stora, försöker jag tänka. Jag gläder mig åt att min flicka igår skrev en ukrainsk flickas namn i snön och berättade hur duktig denna flicka är på gymnastik.

Ett annat exempel är den äldre damen som jag besökte, som inte vill komma ut bland människor för att hon hör så dåligt. Damen var dock mycket glad för mitt besök och donerade tre par stickade sockor till Ukraina. I höstas kom hon in med många par när vi skulle skicka iväg en hjälpsändning till Litauen. Hon vill hjälpa, och hon vill känna att hon kan hjälpa och behövs: "Människor är människor med samma behov".

Med de orden vill jag önska alla läsare en fridfull jul!

Hanna Hofman är diakon i Korsnäs församling.

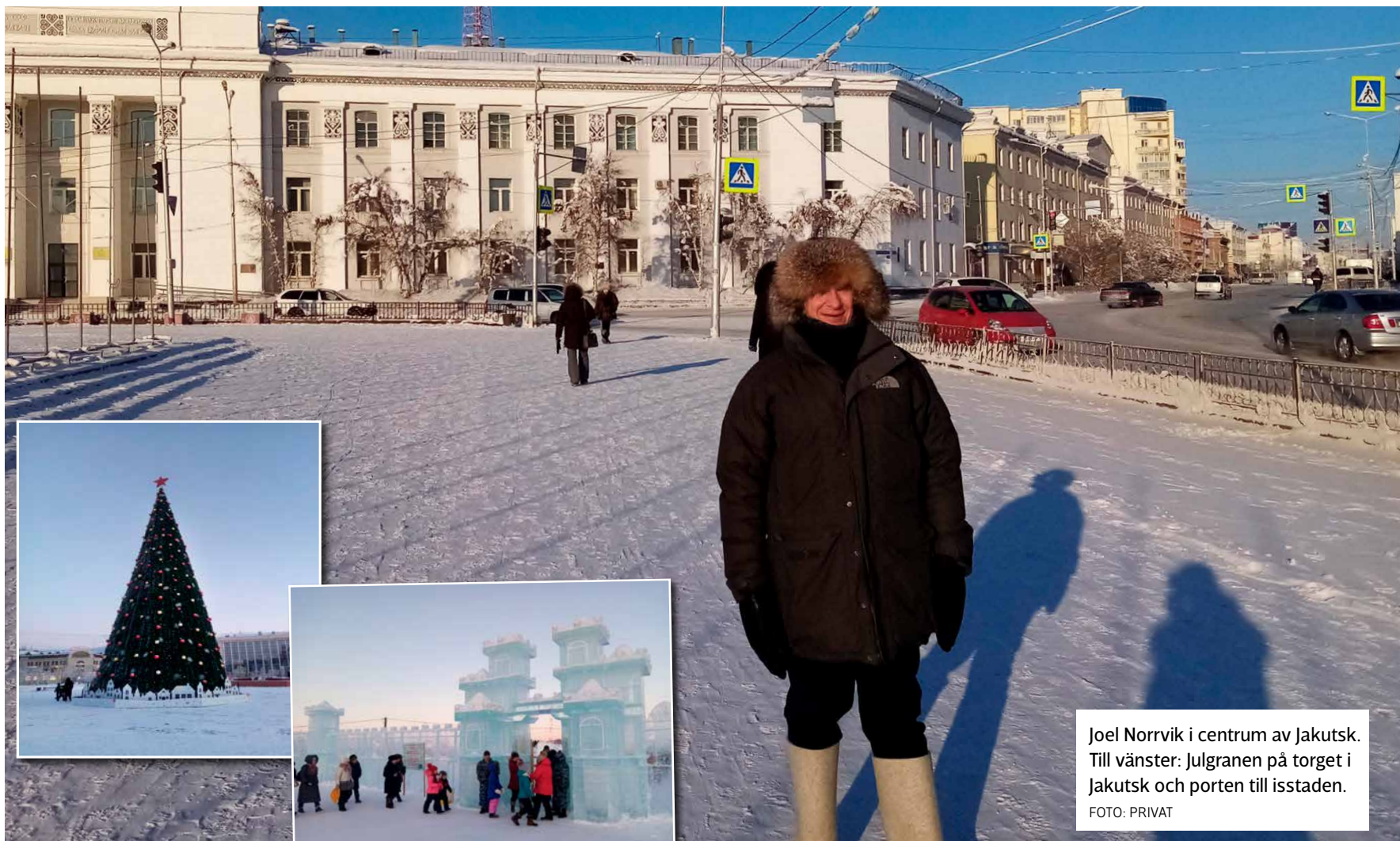
KORSNÄS Musik

Gudstjänst med de vackraste julsångerna

Vi firar gudstjänst med de vackraste julsångerna i kyrkan **måndag 26.12 kl. 18**. Projektkören medverkar.

Varmt välkommen!

Joel Norrvik i centrum av Jakutsk. Till vänster: Julgranen på torget i Jakutsk och porten till isstaden.

FOTO: PRIVAT

I permafrostens land

Långt inne i östra Sibirien ligger staden Jakutsk. Här arbetade Lappfjärdsbördige Joel Norrvik som missionär, i ett av världens kallaste områden.

TEXT: **PIAN WISTBACKA**

KRISTINESTAD Om man tar flyget i S:t Petersburg och reser drygt sex timmar österut, över sju tidszoner, landar man till sist i Jakutsk. Här är somrarna varma men vintrarna isande kalla. I december kryper temperaturen ofta ner kring minus 40 grader, och ett köldtöcken lägger sig över dalen vid floden Lena.

Hit kom Joel Norrvik för sju år sedan, utsänd av missionsföreningen Säningsmannen. Det fanns en särskild målgrupp:

– Det som är speciellt för oss finländare är att över 4 000 ingermanländare mer eller mindre tvångsevakuades till Jakutien år 1942. Den lutherska ingermanländska kyrkan i Ryssland hade bett i flera år om att få gudstjänstverksamhet och en bönegrupp i Jakutsk.

Men lika viktigt var att föra ut evangeliet till jakuterna.

– I Ryssland finns det väldigt många minoritetsfolk. Jakuterna är ungefär en halv miljon, och de talar ett turkbesläk-

tat språk. Många är tvåspråkiga och talar också ryska.

År 2015 kunde arbetet inledas, och tillsammans med missionärskollegan **Samuel Laukkanen** startade Joel Norrvik en hemförsamling i staden.

– Det var en ganska brokig grupp som samlades. Ungefär en tredjedel var andra generationens ingermanländare, en del var jakuter och vanliga ryssar, och så var en hel del kinesiska studerande som studerade ryska.

Under tiden i Jakutsk lärde han sig ryska ”någorlunda” och lite jakutiska.

– Jag är inget språkgeni, bara en lekman på det området, säger Norrvik anspråkslöst. Alla samtal fördes på ryska,

»Det var en ganska brokig grupp som samlades.«

men i gudstjänsten kunde vi sjunga någon sång på jakutiska.

– Jakutiska är ett talat språk, inte så mycket ett skriftspråk. Först under 2000-talet har Nya testamentet översatts till jakutiska.

Jakuterna är ett av de få turkiska folkslag som inte är muslimskt, största delen är schamanister och animister. Trosuppfattningen går bland annat ut på att försöka blidka andar och få dem välviligt inställda.

– I en schamanistisk familj är det ofta svårt att bryta sig ur traditionen. Den som blir kristen kan i värsta fall uppfattas som syndabock om det händer något dåligt i familjen. Det är därför ett stort steg.

Hur syns Ukrainakriget i Jakutsk?

– I början märktes det inte just alls. Sedan skedde en stor förändring när den partiella mobiliseringen blev aktuell och många kallades in från randområdena. För någon vecka sedan hörde jag att det är många som har stupat. Många ligger också sårade på fältsjukhus.

– Medan jag var där var det ännu många som höll på Putin, men nu vet jag inte riktigt hur situationen är.

Gudstjänst över nätet

Joel Norrvik beviljades aldrig uppehållstillstånd i Ryssland, varför han under de senaste åren också tidvis har arbe-

Joel Norrvik

Kommer från Lappfjärd. Bosatt i Kemi.

Har arbetat som missionär i Kenya (utsänd av Svenska Lutherska Evangeliföreningen), samt utsänd av missionsföreningen Säningsmannen i Mongoliet, Burjatien, Ukraina och Jakutien. Är numera pensionär.

tat i Ukraina, i den judiska messianska föreningen ”Judarna för Jesus” i Odessa. Han har därför vänner också i Ukraina och följer noga med läget.

– Jag lider med alla som drabbas av kriget, säger han.

Numera är Norrvik pensionär och kan se tillbaka på en mer än tjugoför missionärstid i Kenya, Mongoliet, Burjatien, Jakutien och Ukraina. Ett stort tack går till Kristinestads svenska församling, som stött arbetet i alla år.

Den lilla församlingen i Jakutsk är inte glömd.

– Vi väntar nu på att den ingermanländska kyrkan ska kunna sända någon evangelist, diakon eller pastor till Jakutsk. Nu håller vi gudstjänsten över nätet så att antingen jag eller Samuel Laukkanen predikar om söndagarna. Vi försöker hålla den kontakten tills kriget tar slut och läget förhoppningsvis normaliseras.

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Åboland-Åland utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Sofia Torvalds, sofia.torvalds@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6748. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Mari Puska: Om gränser

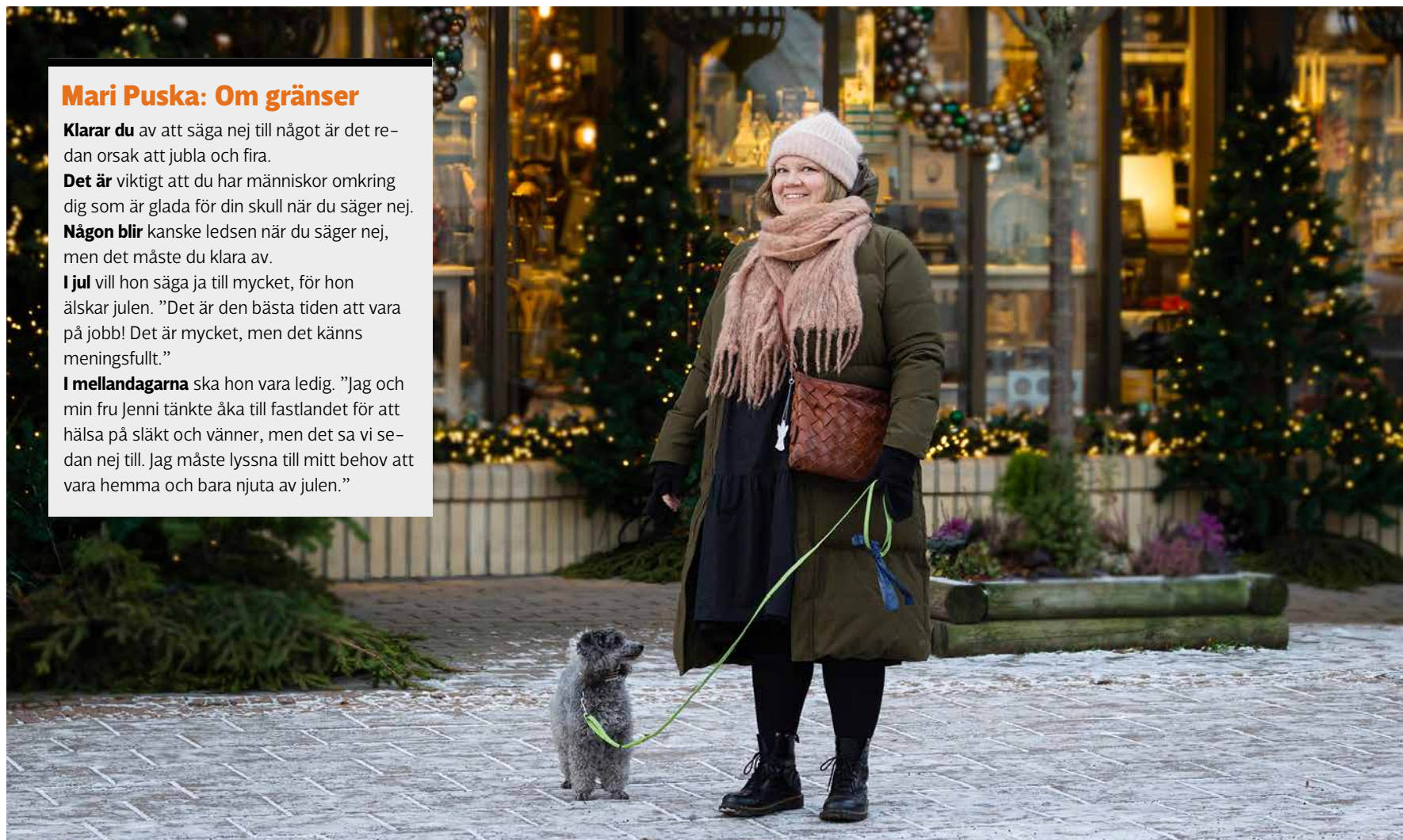
Klarar du av att säga nej till något är det redan orsak att jubla och fira.

Det är viktigt att du har människor omkring dig som är glada för din skull när du säger nej.

Någon blir kanske ledsen när du säger nej, men det måste du klara av.

I jul vill hon säga ja till mycket, för hon älskar julen. "Det är den bästa tiden att vara på jobb! Det är mycket, men det känns meningsfullt."

I mellandagarna ska hon vara ledig. "Jag och min fru Jenni tänkte åka till fastlandet för att hälsa på släkt och vänner, men det sa vi sedan nej till. Jag måste lyssna till mitt behov att vara hemma och bara njuta av julen."

Mari Puska älskar att jobba vid jul. Men under mellandagarna ska hon vara ledig och inte göra något annat än njuta av julen därhemma. FOTO: TINCA BJÖRKE

Lev som du lär!

När en cancerdiagnos fick kyrkoherden Mari Puska att känna lättnad över att få vila förstod hon att hon jobbar för mycket. Nu övar hon på att dra gränser.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

MARIEHAMN Det varen krokig och spännande väg som ledde **Mari Puska** från Björneborg till Mariehamn. Hon blev prästvigd år 2006 i Åbo domkyrka. Sedan jobbade hon i några år som präst i Björneborg. De sista åren där hade hon en kombinationstjänst som studentpräst där hon skötte även det svenska församlingsarbetet och arbetet bland unga vuxna.

– Jag var ung och dum och allt var så intressant så jag gjorde allt. Jag slopade mina lediga dagar. Till sist märkte jag att om jag fortsätter så här kommer jag inte orka jobba mer.

Så hon blev tjänstledig från jobbet i Björneborg och blev präst i Borgå svenska domkyrkoförsamling.

– Det var en helande upplevelse.

Svenska hade hon lärt sig under ett år som barnflicka på Åland. Hon studerade teologi vid Åbo Akademi även om svenskan fortfarande kändes som en utmaning.

– Jag är ingen språkbegåvning. Men jag har talat svenska aktivt sedan år 1997, så klart den har blivit bättre hela tiden.

Skulle du predika bättre på finska?

– Nej! Jag måste ju predika på finska ibland och det känns lite svårt, eftersom det andliga språket är svenska för

mig. Men klart att mitt djupaste känslspråk är finska.

Viktigt med vård på modersmålet

Behovet av att få vård på eget språk märkte hon väldigt konkret när hon fick cancer för två år sedan. Hon opererades i Åbo och läkaren var finskspråkig.

– Då märkte jag att jag inte kan sjukdomstermer på svenska. Min förståelse för ålänningar som får vård på finska ökade enormt.

På sätt och vis känner hon sig nu utanför i bägge språkgrupperna: hon är inte riktigt svenskspråkig, men inte riktigt finskspråkig heller.

– Jag vet inte om jag längre skulle passa in i den finska kyrkliga kulturen.

Hon har själv undrat över vad det handlar om. Kanske det i Svenskfinland finns en större vilja till öppenhet, en vilja att utvecklas, än i hennes finska hemtrakter.

– Man är öppen för olika människor och inriktningar och tankar.

Ändå har det finska ploppat upp i

henne i oväntade sammanhang. När hon pilgrimsvandrade till Santiago de Compostela våren 2017 märkte hon till sin förvåning att det var finska sånger hon sjöng i sitt huvud.

– Det var finsk gospelmusik som jag inte lyssnat till på tjugo år, men jag kunde allt utantill!

Betydde din cancerdiagnos en kris eller en förändring i ditt liv?

– Lyckligtvis var cancern lindring och krävde bara operation, inga tunga behandlingar. Men orsaken till att jag gick till läkaren var att jag var så trött. När jag fick diagnosen var min första känsla en lättnad: Tänk, jag får vara hemma i en månad!

Under den tid som gått sedan dess har hon förstått att hon vill fortsätta som kyrkoherde i Mariehamn, men hon måste bli bättre på gränser.

– Jag har funderat mycket på att vi i kyrkan säger att prestationer inte gör dig värdefull och att det är viktigt att stanna upp, men vi lever inte som vi lär. Vi kan varken som kyrka eller som människor leva så att vi bara gör och gör, för att vi är så rädda för att någon ska bli sur.

»Mitt andliga språk är svenska, känslspråket finska.«

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND

Pargas församlingsdistrikt:

Lö 24.12 kl. 13.30: Familjens julbön i Pargas kyrka, Sara Grönqvist, Hanna Lehtonen.

– **kl. 17:** Traditionell julbön i Pargas kyrka, Pär Lidén, Hanna Lehtonen.

Sö 25.12 kl. 6: Julotta i Pargas kyrka, Sara Grönqvist, Hanna Lehtonen. Pargas kyrkokör medverkar.

– **kl. 20:** Juldagens aftonmusik i kyrkan: ”Julefrid i hjärtat – Hiljentyen jouluun”. Tvåspråkig konsert med Essi Luttinen, sång och Petri Haapasalo, piano. Andaktsord av Saara Maria Roto. Fritt inträde – välkommen!

Må 26.12 kl. 14: Julannandags gudstjänst i Mälö bygdegård.

On 28.12 kl. 18: Kvällsmässa i Pargas kyrka, Saara Maria Roto, Markus Ollila.

Lö 31.12 kl. 18.15: Tvåspråkig nyårsbön vid Pargas kyrkas klockstapel.

Sö 1.1 kl. 12: Nyårsdagens högmässa i Pargas kyrka, Saara Maria Roto, Markus Ollila.

On 4.1 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Saara Maria Roto, Markus Ollila.

Nagu kapellförsamling:

Lö 24.12 kl. 15.30: Julbön i Nagu kyrka, tvåspråkig, Kjell Granström, Robert Helin.

Sö 25.12 kl. 6.30: Finskspråkig julotta i Nagu kyrka, Kjell Granström, Robert Helin.

– **kl. 8.00:** Julotta i Nagu kyrka, Kjell Granström, Robert Helin.

Må 26.12 kl. 17: Julkonsert i Nagu kyrka med familjen Granström, ”Nu gör jag jul i hjärtat mitt”.

On 28.12 kl. 18: Församlingens svenskspråkiga julfest i Nagu församlingshem. Kjell Granström tar avsked som kaplan i församlingen. Välkomna!

To 29.12 kl. 18: Församlingens finskspråkiga julfest i Nagu församlingshem, Kjell Granström tar avsked som kaplan i församlingen. Välkomna!

Sö 1.1 kl. 11: Nyårsdagens gudstjänst i Nagu kyrka, Janette Lagerroos, Robert Helin.

Korpo kapellförsamling:

Lö 24.12 kl. 14: Finsk julbön i Korpo kyrka, Esa Killström Mikael Granlund.

– **kl. 15:** Svensk julbön i Korpo kyrka, Esa Killström, Mikael Granlund.

Sö 25.12 kl. 6: Julotta i Korpo kyrka, Esa Killström, Mikael Granlund.

Må 26.12 kl. 18: De vackraste julsångerna i Korpo kyrka, Esa Killström, Mikael Granlund.

Houtskär kapellförsamling:

Lö 24.12 kl. 15: Julbön i Houtskär kyrka, Janette Lagerroos, Uma Söderlund.

Sö 25.12 kl. 7: Julotta i Houtskär kyrka, Janette Lagerroos, Uma Söderlund.

VÄSTÅBOLAND Avskedsfest

Nagu kapellförsamlings julfest och avskedsfest

På fjärdedag jul firar Nagu kapellförsamling traditionsenlig julfest. I år går således julfesten av stapeln onsdagen den **28.12 kl. 18** i Nagu församlingshem. Julfesten blir samtidigt kaplan Kjell Granströms avskedsfest, då Kjell gör sina sista arbetsdagar. Efter lång och trogen tjänst i Nagu blir Kjell nu pensionär. Alla församlingsbor önskas varmt välkommen till församlingshemmet!

Sö 1.1 kl. 18: Kvällsgudstjänst i Houtskär kyrka med sånger från Taizétraditionen, Janette Lagerroos, Uma Söderlund.

Iniö kapellförsamling:

Sö 25.12 kl. 7: Julotta i Iniö kyrka, Saara Maria Roto.

ÅBO

lör 24.12:

– **11:** Musikandakt, Domkyrkan. Björkgren-Vikström, Söderlund.

– **12.15:** Familjens julbön, Domkyrkan. Björkgren, Söderlund.

– **13.30:** Ljuset lyser i mörkret – musik och poesi i Uppståndelsekapellet. Björkgren-Vikström, Laurila. Henri Jussila (sång) medverkar.

– **kl 17.30:** Julbön, Domkyrkan. Grahn, Schauman.

sön 25.12:

– **kl 8.30:** Julotta, Kustö kyrka. Björkgren (pred), Björkgren-Vikström (lit), Schauman. Önskar du skjuts? den startar kl. 7.45 från Domkyrkan och kör via S-market i S:t Karins. Anmälningar tas emot senast 23.12 kl. 12 eja.grahn@evl.fi/040-3417757.

– **kl 10.30:** Julgudstjänst, Nådendals kyrka. Grahn, Söderlund.

– **kl 15-18:** Juldagsfest, Aurelia (förhandsanmälan).

– **kl 23:** Musik i juldagsnatten, Domkyrkan.

mån 26.12:

– **kl 12:** Högmässa, Domkyrkan. Björkgren-Vikström (pred), Björkgren (lit), Söderlund.

sön 1.1:

– **kl 12:** Gudstjänst, Domkyrkan. Wikstedt, Söderlund. Kan även ses via www.virtuaalikirkko.fi.

tis 3.1:

– **kl 18:** Tyst meditation, Aurelia.

fre 6.1:

– **kl 12:** Högmässa, S:t Marie kyrka. Björkgren (pred), Björkgren-Vikström (lit), Söderlund. Kyrkkaffe med De Vackraste Julsångerna i prästgården efter högmässan.

lör 7.1:

– **kl 12:** Konfirmationsmässa, Domkyrkan. Nurmi (pred), Bäck (lit), Söderlund. Konfirmation för skribagrupp 1003.

sön 8.1:

– **kl 12:** Högmässa, Domkyrkan. Wikstedt (pred), Grahn (lit), Söderlund. Barnhörna. Kyrkkaffe.

tis 10.1:

– **kl 14.30-18.30:** Ungdomshålan, Aurelia.

– **kl 18:** Tyst meditation, Aurelia.

ons 11.1:

– **kl 10-12:** Familjecafé, Papinholma församlingshem. Ordnas i samarbete med Folkhälsan i S:t Karins.

– **kl 13.30-15.30:** Barnhålan för (åk 3-6), Aurelia.

– **kl 18:** Bönegruppen, Aurelia.

ÅLANDS PROSTERI

JOMALA

Julafton lör 24.12

Kl. 11 Barnfamiljernas julbön

Kl. 15 Julbön

Kl. 23 Julnattsmässa

Juldagen sön 25.12: kl. 07 Julotta

Annandag jul mån 26.12: kl. 18 De vackraste julsångerna

Tis 27.12 / 3.1 / 10.1 kl. 19: Meditation

Fre-lör 30-31.12: SteelFMhjälpen

Sön 1.1 kl. 11: Högmässa Äng, Hansen

Sön 8.1 kl. 11: Högmässa Serell, Hansen

Tors 12.1 kl. 12: Herrlunch

MARIEHAMN

Lö 24.12 kl. 11.00: Julbön för de yngsta i S:t Görans kyrka.

Lö 24.12 kl. 13.00: Julbön i S:t Görans kyrka, Himlaliv. medverkar.

Lö 24.12 kl. 13.00: Julbön i Mariakapellet.

Lö 24.12 kl. 13.00: Julbön på Margaretagården, Sofia Eriksson – sång.

JOMALA Trettondagen

Internationell mässa!

Internationell trettondagsmässa fredag **6.1 kl. 18.**

Efter mässan är du välkommen att stanna på kyrkkaffe.

MARIEHAMN Retreat

Tyst gemenskap den 28 januari

En dag i stillhet på Margaretagården, bön och gemenskap. I programmet bl.a. meditativ dans, olika valfria övningar, avslappning och mässa. Dagen inleds **kl. 10** och vi avslutar **kl. 18**. Pris: 20€. Lunch och middag ingår. Anmälningar **senast 13.1** till Mari Puska, mari.puska@evl.fi, 0457-5293000.

Lö 24.12 kl. 14.30: Julbön i S:t Görans kyrka, Mariehamns ungdomsorkester, Åke Hillar, dirigent.
Lö 24.12 kl. 14.30: Julbön i S:t Mårtens kyrka, S:t Mårtenskören.
Lö 24.12 kl. 16.00: Julbön i S:t Görans kyrka.
Lö 24.12 kl. 23.00: Midnattsmässa i S:t Görans kyrka, Julkören, Zaida Ponthin – violin.
Sö 25.12 kl. 07.00: Julotta i S:t Görans kyrka, Magnificat.*
Sö 25.12 kl. 08.30: Julotta på finska.
Må 26.12 kl. 11.00: Högmässa i S:t Görans kyrka, Andreas Sjöstrand.
On 28.12 kl. 18.00: De vackraste julsångerna i S:t Görans kyrka, Himlaliv, Elina Granlund – sång.
Sö 01.01 kl. 11.00: Högmässa i S:t Görans kyrka, Mats Backman.*
Fre 06.01 kl. 11.00: Högmässa i S:t Görans kyrka, Stella Vokalensemble.*
Sö 08.01 kl. 11.00: Högmässa i S:t Görans kyrka, kyrkkaffe.*
To 12.01 kl. 11.30: Lunchmässa i S:t Görans kyrka. Kyrktaxi till gudstjänst, tfn 018-19500.
 *=Livestreaming på församlingens FB-sida.

NORRA ÅLANDS FÖRSAMLING

24.12 kl. 13 Julbön: i Geta kyrka. Jon Lindeman, Ingrid Björkskog, Johanna Evenson, Getakören.
24.12 kl. 13 Julbön: i Sunds kyrka. Outi Laukkanen, John-Adam Sjölund, kören Spirit.
24.12 kl. 15 Julbön: i Finströms kyrka. Jon Lindeman, Ingrid Björkskog, Johanna Evenson, julkör.
24.12 kl. 15 Julbön: i Vårdö kyrka. Outi Laukkanen, John-Adam Sjölund, Vårdö julkör.
24.12 kl. 23 Julnattsmässa: i Finströms kyrka. Jon Lindeman, Ingrid Björkskog, Johanna Evenson, Andreas Sjöstrand, sång.
24.12 kl. 23 Julnattsmässa: i Sunds kyrka. Outi Laukkanen, John-Adam Sjölund.
25.12 kl. 7 Julotta: i Geta kyrka. Jon Lindeman, Ingrid Björkskog, Samuel Bonds. Efteråt julfrukost i församlingshemmet.
25.12 kl. 8 Julotta: i Vårdö kyrka. Maria Sjölund, Marie Lundell, Simskälakören. Efteråt julfrukost i sakristian.
26.12 kl. 13 De vackraste julsångerna: på Rosengården i Finström och Tallgården i Sund.
26.12 kl. 15 De vackraste julsångerna: på Hemgården i Geta och Strömshäraden i Vårdö.
26.12 kl. 19 De vackraste julsångerna: i Finströms kyrka. Jon Lindeman, Samuel Bonds, Dan Eriksson med vänner.
31.12 kl. 19 Nyårsbön: i Finströms kyrka. Jon Lindeman, Kaj-Gustav Sandholm, Knut Grüssner.
1.1 kl. 14 Nyårsbön: i Vårdö kyrka. Outi Laukkanen, John-Adam Sjölund.

1.1 kl. 19 Nyårsbön: i Geta kyrka. Jon Lindeman, John-Adam Sjölund, Knut Grüssner.
6.1 kl. 11 Högmässa: i Geta kyrka. Jon Lindeman, John-Adam Sjölund. Efteråt trettondagsfest i församlingshemmet.
6.1 kl. 13 Gudstjänst: i Vårdö församlingshem. Outi Laukkanen, John-Adam Sjölund. Grötservering kl. 13 och därefter gudstjänst.
8.1 kl. 10 Högmässa: i Sunds kyrka. Outi Laukkanen, John-Adam Sjölund.
8.1 kl. 12 Högmässa: i Finströms kyrka. Jon Lindeman, John-Adam Sjölund.

ECKERÖ-HAMMARLAND

S:t Lars kyrka

Julafton 24.12

Julbön: kl 15.00 med Eva Williams och Pipsa Juslin. Kollekt: Kyrkans Utlandshjälp
Midnattsmässa 24.12 kl 23.00: Med Eva Williams och Pipsa Juslin. Kollekt: Stiftelsen Hemmet.
Första söndagen efter trettondagen
Gudstjänst 8.1 kl 11.00: med Eva Williams och Pipsa Juslin.

S:ta Catharina kyrka

Julafton 24.12

Julbön kl 13.00: med Eva Williams och Pipsa Juslin. Kollekt: Kyrkans Utlandshjälp

Juldagen

Julotta 25.12 kl 07.00: med Eva Williams och Pipsa Juslin. Kollekt: Ålands Prosteriförening r.f.

Nyårsdagen

Gudstjänst 1.1 kl 11.00: med Jean Banyanga och Pipsa Juslin.

Trettondagen

De vackraste julsångerna 6.1 kl 18.00: med Eva Williams och Pipsa Juslin. Ålands Lucia medverkar, glögg o pepparkaka serveras.

Kyrkan stängd för renovering av läktare och orgel: från 7.1 2023 och framåt. Välkommen till Eckerö S:t Lars kyrka.

Övrigt

Klapp & klang: torsdagar kl 10.30 i Catharinagården. (i Hammarland), terminavslutning 15.12 och terminstart 19.1

Catharina-Larskören: onsdagar kl 18.30 i Catharinagården, terminavslutning 21.12 och terminstart 18.1.

Sykretsen: måndagar jämna veckor kl 12.30 i Catharinagården, terminavslutning 12.12 och terminstart 23.1

Herrlunchen: sista torsdagen i månaden kl 12.00 i Catharinagården, obs ingen lunch i december, terminstart 26.1, anmälan senast tisdag samma vecka till pastorskansliet tel 38387.

KOLUMNEN

ULLA ANDERSSON

Julminnen från Mariehamn

JUL, strålande jul. Många minnen kommer upp i juletid.

Jag vill berätta om ett starkt barndomsminne från julafton då jag var sex år. Vaknade förväntansfull, ivrig gick jag till köket, där doftade det så gott av all mat som mor höll på att laga. Rena mattor på golvet och de vackra vita spetsgardinerna var upphängda. O, så fint jag tyckte det var! Sedan skulle julgranen huggas. Far tog sågen och mig i handen och vi gick till skogen för att alltid hitta den "vackraste" granen...

»Jag kände hur hjärtat slog hårt och jag sade "nu tror jag att hjärtat stannar!"«

LÅNG VÄNTAN till kvällen då julgubben skulle komma. Vad jag väntade. Äntligen var alla samlade och julgubben kom. Lite rädd var jag nog, han frågade om alla varit snälla och jag svarade JA.

Då kom frågan om lilla jag varit snäll hela året. Jag kände hur hjärtat slog hårt och jag sade "nu tror jag att hjärtat stannar!" Jag sprang och lade huvudet i mors famn. Julgubben påstod att jag varit snäll och skulle få julklappar.

Det var det vanliga först: sockor, tröja, rosa underkläder, men så var det ett paket!? När jag öppnade paketet var det röda mjuka tofflor. Vad lycklig jag blev! När jag skulle sova lade jag mina röda tofflor under kudden.

DETTA ÄR ett minne jag inte glömmer. Tänker: Jag fick röda tofflor och det lilla Jesusbarnet fick guld, rökelse och myrra. Vi var säkert lika glada och tacksamma båda två. Det är viktigt att komma ihåg varför vi firar jul. Många minnen från julbön och julotta finns alltid med. Och att få sjunga "Av himlens höjd ..."

God Jul!

Ulla Andersson är församlingsmedlem i Mariehamns församling och förtroendevald.

ÅBO Musik och poesi

Ljus i julaftonsmörkret

Hitta en fin julaftonsstämning genom att delta i *Ljuset lyser i mörkret* – en stund med musik och poesi i Uppståndelsekapellet den **24 december kl. 13.30**. Med bl.a. Malena Björkgren-Vikström. Henri Jussila medverkar med sång.

Kjell Granström

Tidigare kyrkoherde i Nagu, numera kaplan i kapellförsamlingen som hör till Väståbolands svenska församling. Gör sin sista arbetsdag före pensioneringen den 31 december.

Firar jul i Nagu bland annat med en svensk julfest den 28 december och en finsk den 29 december. "Då tar jag avsked."

Tänker göra som pensionär: "Jag ska ägna mig åt mitt eget musikliv, sjunga och spela gitarr. När barnen har konsert brukar de ta mig med. Jag har också tänkt att jag nu ska ha tid att läsa lite böcker då och då."

Kjell Granström brukar röra sig med cykel i byn – också på väg till jobbet. FOTO: EEVA GRANSTRÖM

Firar pension med julfest

Kjell Granström efterträdde sin far som kyrkoherde i Nagu. Idag är han kaplan i kapellförsamlingen och firar snart sin sista prästjul före pensioneringen. Men Nagu lämnar han inte!

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

NAGU Den sista december är **Kjell Granströms** sista arbetsdag som kaplan i Nagu kapellförsamling. Sedan tar han ut semester och officiellt går han i pension den 8 mars.

– Jag öppnar mina adventsluckor nu i december, och minns alla gånger jag gjort samma saker tidigare.

Julen är hans "käraste grej" och därför känns det extra fint att få sluta jobba den sista december.

– Det handlar säkert om barndomen. I mitt hem rustades det upp inför jul. Julen var en familjehögtid, men den präglades också av att min far var präst. Det hörde till att vara med i julgudstjänsten i Nagu kyrka och känna atmosfären där.

Som kyrkoherde efterträdde han sin egen far.

– Det var faktiskt inte första gången det skedde i Nagus historia!

Kjell Granström blev prästvigd år 1988, efter avbrott i studierna och jobb vid sidan av. Han började som adjunkt i Åbo och har varit i Nagu sedan 1992.

Hur har du förändrats som präst under åren som gått?

– Det finns ju saker som är tröga att förändra, en del saker är bra att hålla fast vid och andra skulle man önska att hade förändrats. Kanske jag tar det lugnare med saker och ting och inte pressar på så väldigt länge. Förr kunde jag jobba

långt mer än 40 timmar i veckan, och det fick familjen också lida för.

Under de senaste åren har han lärt sig att inte överarbeta.

– Och framför allt har jag lärt mig att jag får vända mig till Gud både med det ena och det andra, och faktiskt göra det väldigt konkret.

Har prästrollen känts trång för dig någonsång, eller starkt som ett kall?

– Jag tänker att jag är samma människa vare sig jag är på jobbet eller ledig. Jag tänker att jag inte kan bete mig på ett sätt med prästkläderna på och på ett annat när jag går vanligt klädd. Men förstås finns det mycket som inte håller måttet.

Ibland har jobbet känts tungt när telefonen ringt fast han haft ledig dag.

– Folk vet ju inte om att jag är ledig, utan vänder sig till det nummer de känner till. Men i själavårdsarbetet har jag känt att jag måste leva i den beredskapen.

Kokar själv kyrkkaffet

Gudstjänsten har alltid betytt mycket för honom.

– Det är för att jag tycker att det är där allting finns: den rikaste förkunnelsen, musiken och förstås nattvarden.

Han tänker att fast många sällan kommer till gudstjänsten vill de ändå att den ska äga rum.

– Men för att utöka gemenskapen har jag varit mån om kyrkkaffet. Jag har själv tagit på mig rollen att koka kaffe före gudstjänsten och bära ner termoserna till gudstjänsten. Vid kyrkkaffet får man kontakt med människor som annars kanske bara gått hem, så att man inte lärt känna dem.

Många präster säger att det känns svårt att gå i pension. Hur känner du?

– Just nu känns det som att jag går i pension precis i rätt stund. Vi har många nya strategier på gång i församlingen. Jag har varit med om ganska många förnyelser under min karriär, och det känns tröttsamt att gå in i en för tredje eller fjärde gången.

Men han kommer att stanna i Nagu. Förr var det boendeplikt, och då bodde han i prästgården i tjugo år, men för tio år sedan byggde familjen ett eget hus.

– Jag tänker ta det lugnt i början och inte på förhand förbinda mig vid något. Det kunde lätt bli för mycket.

Han är tacksam över allt det stöd han fått av sin fru Eeva, som är diakon i Nagu. Han vill också rikta ett tack till alla övriga som på olika sätt stött honom i arbetet.

– Det har inte alltid varit lätt att förena hemliv och församlingsliv, men å andra sidan har det varit en rikedom att familjen varit med i församlingslivet.

En varm blick

»Varför skulle allt plötsligt bli perfekt? Varken vi själva eller vårt liv är det.«

DEN HÄR vintern ska jag göra något jag aldrig gjort förut. När det blir riktigt kallt kommer jag att ta på mig gröna, stickade sockor. Jag är inte riktigt van vid det. Jag trivs mera i svart. Men de här sockorna är speciella. Jag fick dem av några diakoniarbetare som en hälsning för att kyrkans diakoni fyller 150 år i år. Och grönt är diakonins färg, livets och medmänsklighetens färg.

Sockornas värde i euro tror jag inte är speciellt högt. Ett garnnystan eller två kostar inte så mycket. Men värdet i mina varma sockor är mycket högt. Jag är övertygad om att de här sockorna kommer att hålla mig varm under kalla vinterdagar. Och jag tror att de också kommer att hålla min värk i benen, som brukar dyka upp i kallt och fuktigt väder, på avstånd. Men framför allt är värdet högt eftersom de här gröna sockorna är en påminnelse om det viktiga arbete som kyrkans diakoniarbetare gör året runt.

JAG VET att många diakoniarbetare tillsammans med frivilliga medarbetare arbetar särskilt hårt just nu. De ordnar julin-

samlingar, hjälper behövande familjer och enskilda, delar ut förnödenheter och julgävor, tar kontakt med ensamma, ordnar träffar och mycket annat. Genom deras arbete förmedlas hjälpen vidare från privatpersoner, organisationer, föreningar och företag. Kyrkans diakoni växer fram ur övertygelsen att Guds kärlek gäller alla och att vi ska visa omsorg om varandra.

De fint handstickade, gröna sockorna påminner mig också om en annan sak nu inför julen. Det är inte julgävernans antal eller ekonomiska värde det kommer an på. Jag tror att få av oss minns vad vi har fått i julklapp de senaste åren. Det vi minns är stunderna tillsammans, hur skönt det var att få vila några dagar, psalmsången i kyrkan och att vi kanske för ett ögonblick insåg vad som är värdefullt på riktigt.

DEN HÄR julen behöver vi inte de högt ställda förväntningarna om en perfekt jul. Varför skulle allt plötsligt bli perfekt? Varken vi själva eller vårt liv är det. Vi behöver inte heller långa listor över vad som ska göras. Vi behöver varandra! En enkel julgåva, en varm blick, några kärleksfulla ord, en stund tillsammans – och vi blir varma inombords.

I dessa tider tror jag att det är mycket viktigt att vi försöker hålla varandra varma. Vi

behöver se och ta kontakt med dem som är ensamma. Vi som har möjlighet att ge, ska ge vårt bidrag till insamlingar för nödlidande både i vårt land och i kris- och krigsdrabbade länder. Alla kan göra något. Några uppmuntrande ord, en varm blick, en kram, ett samtal, en stund tillsammans betyder så mycket.

NATTEN DÅ Jesus föddes sände Gud sin allra varmaste hälsning till oss. Guds kärlek och barmhärtighet värmer i alla väder. Och Guds kärlek och barmhärtighet räcker till – för oss och för hela världen.

Fridfull jul och ett välsignat nytt år!
Biskop Bo-Göran

Bo-Göran Åstrand är biskop i Borgå stift.

Fyra tips för en god jul

Som bäst blir julen värme och gemenskap. Som sämst blir den press, jämförelse och ensamhet. Här kommer några tips för en psykiskt hållbar jul.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

1 JÄMFÖR INTE. Jag har en inre julfanatiker som skulle vilja sitta kvällarna långa och fläta samman gran- och enris till underbara dörrkransar, baka lussebullar med saffran och slå in paket i gyllengult ekologiskt papper och med sidenband som alla sedan kan återanvända.

Men det kommer inte att ske. Jag måste sluta sörja det att jag inte köpte julklapparna redan i somras eller tidigare i höst, alltid när jag var på någon lämplig plats med små affärer fulla med underbara saker. Jag är inte en sådan människa. Jag är en människa som köper en billig liten granlik sak på citymarket och ställer den uppgivet i en porslinsask som alltid står på samma byrå.

Tänd ett ljus. Lyssna till julmusik. Ät en man-

darin. Det är tillräckligt bra. Du duger som du är. Det blir jul ändå.

2 JULEN ÄR NÅD. Jag älskar julsången "Vinterhamn" av Björn Ulvaeus och Benny Andersson. Jag älskar den för den här raden: "Och nu gläds vi åt en stor legend. / Den är var mans. / Och vår är också hans / törnekrans."

En del av oss firar den här julen med en törnekrans på sitt huvud. Så är det. Vi kanske bär på någon sorg som tränger ut genom ögonen i form av tårar varje gång vi kör bil, eller också är sorgen en tung klump av grå asfalt som vi släpar på dygnet runt. Vi är kanske ensamma, vi kanske saknar, allt känns kanske tomt. Det är törnekransen.

Det tröstande är att någon annan burit den. Och efter den kom korset, hånet, övergivenheten. Sedan kom nåden, och den kom till oss. Så kanske vi bara får sätta oss i soffan och viska: Snälla Gud, ge mig nåden att tycka om den här julen alldeles lite.

3 JULEN ÄR EN STUND AV LYCKA. Den är inte en kavalkad av lyckliga tilldragelser (typ en släktmiddag där alla är glada och sedan allsång vid pianot och sedan julklappsutdelning där al-

la ger precis det de hade råd med och alla får precis det de ville ha).

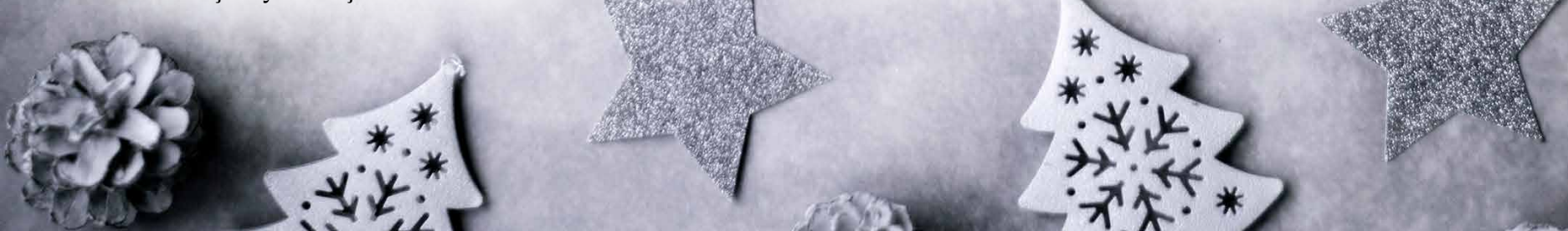
Julen är en gran nedtyngd av snö. Julen är en timme i en kyrka. Julen är att vakna sent och dricka en kopp te och äta en grön kula. Julen är att du klarade av att förlåta någon, och att du blev förlåten. Julen är en bok där du orkade läsa en rad som var bra. Julen är en vän som kom och fick en smörgås. Julen är ett sms. Julen är att det finns någon som ber för dig (det finns det, fast du inte vet om det).

Julen är ett ögonblick av lycka. Håll ögonen öppna för du vet inte när det kommer.

4 JULEN ÄR ATT STÄDA SJÄLEN. Kanske julen kunde vara en tid att ge upp sådant i dig som gnager sönder dig bit för bit. Kanske du den här julen kunde börja hugga ner stolta träd i dig, kanske du kunde motorsåga ner perfektionismen, självkritiken, kritiken mot andra, din inre martyr och din tendens att skuldbelägga andra.

Kanske du kunde säga ner allt det och lägga dig raklång på golvet med tomhet och frihet i bröstet. Kanske kunde du ligga där en stund, och sedan viska: "Ske din vilja."

Kanske det skulle vara den bästa julklapp du fått på länge.

– Det finns både en konfirmand och en forskare här uppe, säger Lundprofessorn **Dick Harrison** och knackar på sitt huvud. Han vill tro och betraktar sig definitivt som en kristen. Som historiker tycker han Bibelns Jesus håller för överraskande mycket källkritik – utom kanske julevangeliet då.

TEXT OCH FOTO: **JAN-ERIK ANDELIN**

Dick Harrison vill vara Bibelns Poirot

VI FIRAR jul så det stänker om det hemma! Vi har flera julkrubbor, fyra julgranar och en förmögenhet i julgranskulor! säger **Dick Harrison**, 56.

Den superproduktiva svenska populärhistorikern och deckarförfattaren är till vardags professor i allmän historia vid Lunds universitet. Hemma i Åkarp ett stycke ner mot Malmö är allt pyntat redan i november med julbonader och annan julrekvisita.

– En riktig ärkejul. Syftet är framför allt att koppla av. Allt ska vara klart långt före julafton och arbete är snudd på bannlyst. En oas av harmoni och frid. Jag parkerar mig i en röd Malmstensfåtölj, tänder doftljus och brasa och läser; ett väldesignat julfirande.

Uppmärksammas Jesusbok

Dick Harrison väckte i fjol uppmärksamhet med boken som kort och gott heter *Jesus* (2021).

Svensk debatt har tidvis handlat om påståendet att Jesus knappast ens historiskt har existerat. Bland annat ansåg den äldre professorn i engelska **Alvar Ellegård** det i en bok 1999.

– För sådär tio år sedan bröt det ut igen, en favorit i repris i svensk kulturdebatt. Hade det varit vem annan som helst så hade det aldrig blivit diskussion om huruvida till exempel

Napoleon hade existerat eller inte. Men nu är det Jesus, och han anses problematisk, säger Dick Harrison.

Så Dick Harrison kallades in som moderator i debatter om saken. Tidskriftsredaktörer ville också veta vad han själv som historiker ansåg.

– Då gav jag mig på en liten, snabb källkritisk utläggning och kom fram till att Jesus med extremt stor sannolikhet har existerat.

Och inte nog med det. Dick Harrison ansåg också, kontroversiellt nog som historiker, att framför allten stor del av berättelserna kring Jesu död och uppståndelse med stor sannolikhet höll streck.

Mera om det senare. Dick Harrison är på väg till ett kristet forum i akademikvarteren i Åbo för att debattera just det med teologer. Men före det, julglögg på en bar intill Domkyrkan.

Hur är det källkritiskt med julevangeliet då?

– Svagast av allt. Berättelsen om barndomen och Kristi födelse är en vacker berättelse. Men där är det väldigt lätt att ta en stor rödpenna och stryka över nästan allting. Vi har sällan koll på när någon i antiken, eller ens under medeltiden, är född. Man lade inte sånt på minnet, så sådana berättelser är inte trovärdiga, säger Dick Harrison.

– Vi tror oss veta att vårt helgon, heliga **Birgitta**, föddes omkring 1303 för att hennes

»Så här hade man aldrig debatterat till exempel Napoleon.«

dotter säger att ”mamma var i sjuttioårsåldern” när hon dog. Vi vet inte när **Gustav Vasa** föddes. Det är ingenting man lägger på minnet. Dödsdagen är viktigare.

Mytisk Herodes var redan död

I sin Jesusbok skriver Dick Harrison att Quirinius skattskrivning som nämns i julevangeliet med säkerhet hölls. Men det var historiskt sett först kring sex år efter vår tideräknings början.

Vid det laget var å andra sidan den grymme kung Herodes död. Att han inte längre var lyd-kung var egentligen själva orsaken till skattskrivningen; Rom hade då tagit den direkta makten i regionen.

Någon resa för Josef och Maria till Betlehem ska inte ha behövts, och hade Josef hade i så fall rest ensam. Bara män, och snarast romerska medborgare, skattskrevs.

– Jesus knyts ju hela sitt liv till Nasaret. Han var Jesus från Nasaret, inte Jesus från Betlehem, eller Jesus av Jerusalem.

Med kopplingen till Betlehem har två av evangelisterna snarast velat knyta Jesus till Davids ätt, anser Harrison.

Deckare i Bibelns Jerusalem

Det händer sig att Dick Harrison går upp vid

femtiden om morgnarna, långt före sin familj. Då skriver han deckare i historiska miljöer. Med samma pussellösning som Sherlock Holmes eller Hercule Poirot har han också tagit sig an Bibeln.

När det gäller berättelserna om Jesu död och uppståndelse anser han som källkritiker att mycket talar för att de med stor sannolikhet är trovärdiga och sanna.

I sin populärt hållna bok ställer han upp fem olika hypoteser om Jesu uppståndelse. Av dem avfärdar han de flesta – som att judarna, romarna eller lärjungarna kunde ha fört bort en halvdöd Jesus ur graven. Men då skulle det i Harrisons erfarenhet som historiker aldrig

ha blivit berättelser som hade överlevt.

Den stora styrkan i uppståndelseberättelsen ser han i att kvinnorna vid graven får en status. Berättelsen är trovärdig för att den överlevde den tidens patriarkala värld, där en kvinna inte ens dög som rättsvittne.

För hans del slutar det i två hypoteser.

Antingen var den driftiga, troligen medelålders Maria från Magdala – en person som uppträdde under eget namn och egen hemort – involverad i att Jesus bara försvann.

Cherchez la femme, säger Dick Harrison, sök kvinnan i det hela – den gamla deckarklichén om att det ofta är en kvinnas kärlek som är lösningen på de flesta gåtor.

Eller så uppstod Jesus, även i en historikers ögon, verkligen. Fast det kräver ett starkt trosperspektiv, medger Dick Harrison.

Konfirmanden och forskaren i huvudet

Vid det kristna samtalsforumet i Arken vid Åbo Akademi är också teologen **Sven-Olav Back** som motdebattör på samma spår. Historiker kan per definition inte uttala sig om annat än det som människor gör. Tron, också vaga gudsidéer, vill han lägga utanför historikerns mandat.

Teologistuderande bland publiken argumenterar med Dick Harrison om att det i Nya testa-

– Min jul är en ärkejul. Allt ska vara klart långt före julafton och arbete är snudd på bannlyst, säger historikern Dick Harrison.

mentet finns så många vittnesmål av människor som säger sig ha mött den uppståndne Jesus.

Onni Thulesius säger efteråt i vestibulen att han inte köper att Harrison har Maria Magdalena som nyckeln. Det finns ju så många andra berättelser om hur lärjungarna, som Tomas, rörde vid den uppståndne Jesus.

Men de här *kristofanierna*, mötena med den uppståndne Jesus, har Dick Harrison med sin källkritiska erfarenhet sagt i debatten att kan avskrivas för att de kännetecknas av fenomenet ”jag har också sett honom”.

Motdebattören Sven-Olav Back från teologutbildningen är tveksam till sådant psykologiserande, men Dick Harrison står på sig som Hercule Poirot i biblioteket.

– Jag brukar säga att jag kan ha två roller här. En kreativt tvivlande roll, och, snedstreck, en troende roll. Här uppe finns dels en konfirmand som gillar det där med julkrubbor och faderullan. Jag tror på Jesu budskap och definierar mig definitivt som kristen, säger Dick Harrison.

Han pekar mot sitt huvud och säger att där också boren tvivlande forskare som tror att Maria Magdalena var den skyldiga.

– Men konfirmanden och forskaren får gärna stå där uppe och bråka. Det är kreativt. Det leder mig till att få veta mer, och fråga mer.

Dick Harrison

56 år, professor i allmän historia i Lund med en stor populärvetenskaplig läsekrets.

Har skrivit över 100 populärvetenskapliga böcker.

Före boken Jesus (2021) har han också gett ut en bok om Bibelns bipersoner Judas Iskariot, Maria Magdalena, Pontius Pilatus och Josef av Arimataia (2005).

Skriver som bäst på boken Fienden – om Sveriges relation med Ryssland.

Diakonins ABC

En läsare efterlyste fakta om diakoni, vilket passar fint som final på diakonins jubileumsår, och som avstamp för det nya året. Vet du vad som utmärker en diakonal församling och vilka egenskaper en diakoniarbetare inte klarar sig utan?

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

Cecilia Forsén är själv diakonissa och jobbar som stiftssekreterare för församlingsdiakoni vid domkapitlet i Borgå. Hennes uppgift är att stöda och hjälpa alla diakoniarbetare ute i församlingarna. Hon ordnar också fortbildning samt diakonifostran för andra församlingsanställda och förtroendevalda. Hon håller kontakt med utbildningsanstalten och studerande där.

Arbetsuppgifterna för en diakoniarbetare är varierande och krävande. Det viktigaste mottot för diakonin är att hjälpa där nöden är som störst.

Dagens människor behöver mer psykisk och andlig hjälp, anser Cecilia Forsén. FOTO: GREGER GRÖNROOS

– Då är det viktigt med omvärldsanalys, hur ser det ut på en viss ort? Är exempelvis arbetslösheten stor? Diakoniarbetare möter människor som har problem och nöd av många olika slag.

Diakoniarbetare tar emot klienter på sin mottagning i församlingen, gör hembesök eller träffar klienter på andra platser. Den hjälp som ges kan vara självvårdande eller praktisk och ekonomisk.

– Många diakoniarbetare har också grupper av olika slag där tanken är att människor får uppleva gemenskap. Många är ensamma i dag. Eller så kan en diakoniarbetare leda en sorggrupp till exempel.

– Nätverksarbetet är väldigt viktigt för en diakoniarbetare, att samarbeta med andra organisationer som också hjälper människor.

Utöver det har diakoniarbetaren också en del missionsarbete på sitt bord, fostrar församlingsmedlemmar och anställda i globalt ansvar samt leder frivilliga i församlingen, exempelvis sådana som jobbar som stödpersoner.

Benämningarna på dem som jobbar som diakoniarbetare kan vara lite förvirrande.

– Diakon och diakonissa är de benämningar vi har. Diakonissan har en sjukskötarutbildning i grunden och diakonen en socionomutbildning. Diakoniarbetare är ett samlingsnamn för de här båda.

I Finland finns det inte någon svenskspråkig utbildning till diakonissa. Däremot kan man studera till diakon vid yrkeshögskolan Novia i både Åbo och Vasa.

– Nu är det 20 diakonistuderande från i höst. Det är rekord efter många år. Just nu har vi tillräckligt många studerande, men det är svårt att säga om det förblir så. Många ska gå i pension och många är tillfälligt anställda.

Diakonala församlingar är något vi behöver sträva efter att vara.

– Församlingarna borde vara mer öppna för dem som så att säga inte passar in. De som söker hjälp av diakonin syns sällan i den övriga verksamheten. Vi måste ha en gemenskap också för dem som kanske luktar illa eller ser annorlunda ut. Alla har vi något att bidra med, alla är vi värdefulla. Men oftast är det bara de "lyckade" som får bidra.

– I Haparanda har man skapat en diakonal församling genom att utgå från de mest utsatta. Så gjorde Jesus, han sökte upp dem som ingen annan ville ha att göra med. Något sådant hoppas jag på för framtiden. Vi ska inte bara hjälpa och ge utan verkligen vara med-människor, inte subjekt och objekt. Vi är alla utsatta i något skede av livet, av sjukdom, arbetslöshet eller död, oberoende av vilken ställning vi har i samhället.

Egenskaperna som en diakoniarbetare behöver är många, men några är viktigare än andra.

– Huvudsaken är att man är intresserad av människor. Du måste ha den empatiska förmågan. Det kommer också människor till diakonin som har multiproblem, då behöver du mycket kärlek och tålamod för att jobba en längre tid med dem. Det är också viktigt att ha människokänedom och att kunna lyssna. En diakoniarbetare ska vara en inspiratör; säga ifrån när det behövs, inspirera andra att ta ansvar och våga lyfta fram orättvisor.

– Inom församlingen och kyrkan behöver vi diakoniarbetare vara de som har tid när människor kommer, tid att lyssna och tid att samtala.

Framtiden kommer att kräva en diakoni i utveckling.

– Diakonin måste ständigt utvecklas eftersom samhället förändras. Vi måste följa med trender utan att ge avkall på kärnan: att förmedla Kristi kärlek och medmänsklig kärlek till människorna.

Diakoni handlar också om fostran, att informera och inspirera församlingsmedlemmar.

– Diakoniarbetare behöver mer och mer fokusera på rollen som ledare och utvecklare av diakoniarbete.

Grönt är diakonins färg.

– Diakoniarbetaren har grön skjorta, prästen svart och biskopen lila. Grönt är livets, växandets och vardagens färg. Kragen är ett tecken på att man är kyrkligt anställd.

Präster och diakoner vigs samtidigt till tjänst i en mässa.

– Liksom prästämbetet är diakonin ett ämbete, specifikt för att hjälpa andra människor.

Historiskt har den professionella diakonin i Finland 150 år på nacken, vilket uppmärksammades på olika sätt under 2022. Mathilda Hoffmann som vigdes till ämbetet i Viborg var den första diakonissan i Finland.

– Hon arbetade som sjukskötare vid Viborgs diakonissanstalt hela sitt liv. Sjukvård har varit diakonins första uppgift eftersom det då inte fanns någon organiserad sjukvård i vårt land.

Diakonissorna såg nöden och försökte göra något för dem som drabbades av exempelvis farsoter.

– Helsingfors diakonissanstalt var allra först en liten byggnad på Unionsgatan. Dit kunde medellösa kvinnor och barn komma för att få vård för till exempel tyfus.

– Och under kriget tog diakonissorna hand om sårade, också ute vid fronten.

Diakonissorna varen del av den kommunala vården och kunde besöka sjuka och döende i hemmen, på uppdrag av kommunalläkaren.

– När man från statens sida började med organiserad sjukvård blev det mer vanligt att anställa diakonissor i församlingen.

»Vi måste ha en gemenskap också för dem som kanske luktar illa eller ser annorlunda ut.«

Ibland fångas människor som behöver hjälp inte upp av samhället. Det är ofta då diakonin kommer in i bilden.

– Ibland kan jag väl säga att jag blir besviken över att människor faller mellan stolarna. Men emellanåt händer mycket i livet och man får inte tillräcklig hjälp. Diakonin hjälper människor att hitta den hjälp de har rätt till, därför är det viktigt med nätverkande med andra hjälpinstanser.

Julen är en högtid när olikheter accentueras. Det som annars känns tungt blir ännu tyngre under en högtid då "alla borde vara glada". I år är ekonomin speciellt besvärlig på grund av höjda levnadskostnader.

– Församlingarnas diakoni ger många en lite bättre möjlighet till ett gott julfirande genom att ge ekonomiska bidrag i form av köpkort, matkassar och små julklappar till mindre bemedlade barnfamiljer, ensamförsörjare, pensionärer och andra behövande. Hjälpn är behovsprövad. Många föreningar och privatpersoner visar sitt förtroende för diakonin och vill att deras bidrag ska förmedlas via diakoniarbetarna. Tillsammans når man långt!

– Diakonin poängterar också gemenskapen inför jul och ordnar samlingar med gröt- och kaffeserveringar, julluncher och -middagar, med julens budskap i centrum. Det mesta är gratis och gör att tröskan är låg för alla som vill vara med.

Känner diakoniarbetarna att de orkar med alla de uppgifter de ställs inför?

– Som med många andra går orken och motivationen för diakoniarbetarna också i perioder. Många är väldigt motiverade och jobbar fint. Men coronaåren var väldigt jobbiga inom diakonin när man var tvungen att hitta nya sätt att arbeta.

– En av mina uppgifter är att hjälpa dem att orka, uppmuntra dem att dra gränser och exempelvis delta i retreatar och arbetshandledning, något kyrkan är bra på.

Livet och dess mening angår oss alla.

– I dagens värld skulle vi behöva mer av den psykiska och andliga hjälpen. Många är vilsna och söker en mening med livet. Vi församlingar och kyrkan skulle ha mycket mer att erbjuda om vi hade mer tid för det. Det händer så mycket också i kyrkan så vi får inte alltid fokusera på det som vi kunde göra. Det är en utmaning för kyrkan och diakonin.

MASKINER SOM KAN TAS I BRUK GENAST FRÅN VÅR AFFÄR

MSA 120 C-BQ - SÅG MED BATTERI
Bruk tid ca 35 minuter (AK20)
329€
Inkl. batteri och laddare

MSA 140 C-BQ - SÅG MED BATTERI
Bruk tid ca 45 minuter (AK30)
399€
Inkl. batteri och laddare

STIHL MS 201 CM
Världens lättaste yrkessåg!
Volym 35,2 cm³, 1,8 kW, 3,9 kg
770€

STIHL ST4262P SNÖSLUNGA
995€

STIHL RÖJSÅG FS 410 C-EMK
949€

AKU-VAGNAR och -BÅTTRAILERS

MotoMix

Miljövänlig 2-T bränsle som produceras med
STIHLs egen HP ULTRA MOTOROLJA av högsta
kvalitet - fungerar i alla 2-taktsmotorer och
i STIHL 4-MIX-motorer!

STIHL NYA MODELLER

Arbeta säkert och bekvämt
med Stihl-säkerhetsutrustning.
FRÅGA OM PAKETERBJUDANDE!

MASKINSERVICE • KONEHUOLTO

MARANDER

Cirkelvägen 15, Vasa • Tel. 3182950 / 0500-364688
www.marander-fi • E-post: marander@maskin.netikka.fi

**DE VACKRASTE
JULSÅNGERNA**

Fontana Media
och Kyrkpressen
stöder i år utsatta barn
runtom i världen
med en gåva till Finska
Missionssällskapet.

**VI ÖNSKAR ER ALLA
EN GOD JUL OCH
ETT VÄLSIGNAT NYTT ÅR!**

Fontana Media **KP**
KYRKPRESSEN

tfn 040 831 5897 • www.fontanamedia.fi • Södra kajen 8, 00130 Helsingfors

Som **Artesan** från Prakticum får du utlopp för
din kreativitet och kan jobba med t.ex. styling,
planering och inredning.

Studierna är flerform och går bra att utföra vid
sidan om arbetet eller på heltid.

Följande studiestart är 19.1.2023, läs mer och ansök!

prakticum.fi/artesan

Fridfull jul och ett välsignat Nytt År!

Svenska
pensionärsförbundets
medlemstidning
GOD TID

Hautaustomisto - Begravningsbyrå
Lindqvist
www.hautaustomistolindqvist.fi

Göran
Sundqvist
TRAVEL PARTNER
www.resmedgoran.com

esse elektro-kraft
www.eekab.fi

Firma K.Rusk
046-5743685
Molpe

**Sven-Erik Syrén's
Förlag**
tfn: 050-301 6598

**Stenhuggeri
Levander**
tel. 09-387 6284

F:ma A Ekström
www.enhjalpandehand.fi

BEGRAVNINGSTJÄNST
Kalmari
www.hautauspalvelukalmari.fi

Jeppo Biogas Ab
Jepuan Biokaasu Oy
Energi och växtkraft - Energia ja kasvovoimaa
www.jeppobiogas.fi

**Korsnäs Blomster
och Begravnings-tjänst**
tel 06-364 1410

Blomsteraffär
Begravningsbyrå **Fant**
www.begravningsbyrafant.fi

Hautaustomisto Mattsson
Karleby
tfn. 040-500 9380

*Tesses
Cafe*
Vassarfjärden
www.tessescafe.fi

Werthmanns begravningsbyrå
Karis Ekenäs Hangö
www.werthmann.fi

Br Bäcklund
Tel. 06-364 3140, Korsnäs
brbacklund@gmail.com

BYGGFIX
www.byggfix.fi

**VÖRÅ
GRANIT AB**
Tel. 0500-362109

MASKINSERVICE • KONEHUOLTO
MARANDER
www.marander.fi

Malax Begravningsbyrå AB
mbb@pp.malax.fi
www.malaxbegravningsbyra.fi

*Jeppo
Lantgris*
tfn. 050 - 313 2464

**Begravningsbyrå Grönroos
Sibbo**
tfn. 09-239 2688

**Jordbygggnad
Bergcon**
Tel. 040-525 3810

**CJ-Center Kb
Jonny's
Försäljningstjänst**
www.cjcenter.fi

**Klockor-Smycken
Nygårds
UR-GULD**
Tel. 224 2022
Matsilver-Presenter

LOCUS
www.locus.fi

PÖRKENÄS
www.porkenas.net

HAN FICK EN HÅLSNING Rom 16:8	RADIO-AKTIV METALL	RYMDMÄTT BOKRICKA EN FARISE Joh 3:1	NÄRINGS-RIK OCH ANVÄNDBAR TON	HUR SA?	HANS MÅNSSON HALV-ÅDELSTEN	UPPROR HO?
→					LITERÄR JANE SEDE-SAM	
GÖRA UT-SKRIFT FRÅN DATOR				TJAT TRÄFFAS		11/7
TUSEN-KRÖNORS SEDEL? LEINO			OMRÅDE Math 4:24			AN-VÄNDER BAGARE?
→		ÖVERDRIVET FÖR-TERLÄNDSK OCH				
DEL AV ARIA SYD-VÄST	GESTÄMD ARTIKEL MYCKET SÄLLSYNT		ORTNAMN KORSHOLM GIPS			
→			GÖRS I MUSIK		LARS GRANNAS ÖVER HUVUD	
→		SKYNDAS LEAS FAR 1 Mos 29:16		OFÖG SPRÅK		
MANI MÅNAD	FLICKNAMN ENGELSKT POJKNAMN		IMPO-NERA TÄVLING			RIM-LIGHET GÖR DEN FIBER-SJUKE?
BMA 2022	→	LÅNG LIVROCK ÄR MAN AV DET SOM ÄR LUSTIGT	→	DIFFUS HELEN SOM VAR BLIND		
STAD Apg 28:12			KYLA	IDE RADON	PIGG WOBBLER	
"VAR --- INTILL DÖDEN" Upp 2:10			SÄTTS I ÖPPEN SPIS AREOR		ERBIUM SEGT VIRKE	
→		KLISTER FÖR VÄNING?	SKIFT-NING "FÖRSLAG	TRIPP IN ÖVER GRÄNS-SEN "DÖD VAR ÄR DIN... 1 Kor 15:55		
SÖKA LIKNAR PASTA			TEN-NESSEE SKÄR	GÅRDS-PLAN FÖRE TERESA	STOLTA TRADI-TIONER MENAR	
→		ÅNGEST SÖBLOM I SIONS-HARPAN	UT-MATTAD			FLOD I ÖST-EUROPA
→		PJÄS PÅ SCEN ANTILOP	SAMMAN-SLUTNING 4 --- ET LABORA		NAGEL CERE-MONI AME-RIKA	
DANSKT LÄN	DRAPERI FORT-FARANDE		ORPHEI DRÄNGAR KARL SVENSSON	DRYCK ASTAT		
→		JUPITER MÅNE	0 Apg 27:7		SPELADE BEET-NOVEN FÖR?	
JORD-BRUKS-ARBEJÄRE	LEVER VI I		STAD Math 2:23	BÖKAR		

BRITT-MARI ANDFOLK

NOVEMBERKRYSSETS LÖSNING

Bland de rätta lösningarna belönades följande med ett bokpris som kommer på pos-ten. Vi gratulerar: **Gudrun Salin**, Borgå, **Marita Rönn**, Södra Vallgrund och **Isa Jansson**, Korpo.

SKICKA IN!

Sänd in din krysslösning senast fredagen den 13 januari 2023 till: Kyrkpressen, Södra kajen 8, 00130 Helsingfors. Märk kuvertet "Julkryssset". **För kännedom:** de öppnade kuverten med kryssvar och adressuppgifter skickas vidare till Svenska Lutherska Evangeliföreningen som tar tillvara frimärkena till förmån för missionsarbete. Du kan också ta en bild av kryssset och skicka till layout@kyrkpressen.fi. De tre först öppnade rätta lösningarna belönas med bokpris. Bibelcitaten i kryssset är enligt Bibel 2000. Lycka till!

Namn & adress:

LÄTER SOM HÖR RÄSNA	→	S	DÄR ÄR DILL HUVUDSTAD	→	O	GÅR I GÅRDEN DRAGA	→	AREBETS-PLÅN OM ÖSTER-DALEN	→	K	ADLES-MAN	→	G	FRI-GLÖDDE HÄRTER
→	H	Ö	S	T	F	A	R	G	E	R				
OMRÅDE Apg 2:1	A	S	I	E	N	S	N	B	U	L	A	S	O	R
→	U	L	T	R	A	I	N	T	E	S	N	E	T	T
→	O	T	I	T	N	O	V	I	A					
ELANDI GJÖRDE BOKAR	M	I	S	E	R	A	B	E	L					
BMA 2022	→	L	E	V	E	R	A	N	D	→	S	T	R	A
KUNNA	L	A	S	T	A	S	I	M	S	O	N	A	G	A
G	A	V	I	A	L	T	R	E	O	R	M	A	K	O
MAHARIL ENVIK	P	S	A	L	M	E	R	T	E	R	T	A	B	A
PIEDIL AV BILAR HÖR I ENLÄND	P	A	R	M	A	I	R	A	S	T	E	G	E	A
→	V	O	N	S	I	D	N	A	R	K	A	R	R	E
I ADLES MÅNAD	D	O	M	K	Y	R	K	A	O	B	A	M	A	U
KLING I TYROS TUNNA	A	B	E	L	I	E	S	E	R	G	O	L	D	A
→	H	I	R	A	M	L	A	D	A	M	A	D	I	M
→	M	E	D	I	C	I	N	R	U	T	E	R	E	S
→	T	A	J	A	M	S	L	E	E	R	I	R	L	A
SÄMMA	M	G	U	L	D	A	U	K	O	N	T	R	A	R

Andrum kl. 6.54

(med repris kl. 9.54)

Torsdag 22.12 Hilka Olkinuora

Fredag 23.12 Hilka Olkinuora

Tisdag 27.12 Maria Björkgren-Vikström, Åbo (repris från 22.12.2017)

Onsdag 28.12 Hedvig Långbacka, Åbo (repris från 20.12.2019)

Torsdag 29.12 Kjell Frisk, Hammarland (repris från 10.12.2019)

Fredag 30.12 Bo-Göran Åstrand, Borgå

Måndag 2.1 Heidi Juslin-Sandin, Esbo

Tisdag 3.1 Heidi Juslin-Sandin, Esbo

Onsdag 4.1 Heidi Juslin-Sandin, Esbo

Torsdag 5.1 Andreas Salminen, Helsingfors

Måndag 9.1 Hans Växby, Vanda

Tisdag 10.1 Catarina Olin, Sundom

Onsdag 11.1 Catarina Olin, Sundom

Aftonandakt kl. 19.15

Torsdag 22.12 Anna Maria Böckerman, Helsingfors

Fredag 23.12 Anna Maria Böckerman, Helsingfors

Söndag 25.12 Ordet blev människa. Textläsare: Karin och Fredrik Erlandsson. Producent: Hedvig Långbacka (repris från 25.12.2019)

Måndag 26.12 Kristi vittnen. Textläsare: Anna Edgren och Hedvig Långbacka (repris från 25.12.2019)

Tisdag 27.12 Stefan Ång, Jomala

Onsdag 28.12 Stefan Ång, Jomala

Torsdag 29.12 Stefan Ång, Jomala

Fredag 30.12 Mia Anderssén-Löf, Jakobstad

Lördag 31.12 kl. 18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 1.1 Jesu namn. Textläsare: Anna Edgren och Hedvig Långbacka (repris från 1.1.2020)

Måndag 2.1 Maria Repo-Rostedt, Helsingfors

Tisdag 3.1 Maria Repo-Rostedt, Helsingfors

Onsdag 4.1 Maria Repo-Rostedt, Helsingfors

Torsdag 5.1 Fred Wilén, Esbo

Fredag 6.1 Jesus, världens ljus. Textläsare: Anna Edgren och Hedvig Långbacka. Producent: Hedvig Långbacka (repris från 6.1.2020)

Lördag 7.1 kl. 18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 8.1 Dopets gåva. Textläsare: Maria Boström och Caspian Boström. Producent: Hedvig Långbacka (repris från 12.1.2020)

Måndag 9.1 Jan Edström, Esbo (repris från 3.9.2020)

Tisdag 10.1 Kalle Sällström, Helsingfors

Onsdag 11.1 19.15 Boris Källman, Vichtis

Gudstjänst kl. 13.03

Lördag 24.12 kl. 17.00 Julbön från Borgå domkyrka. Predikant: Bo-Göran Åstrand. Liturg: Claus Ståhlberg. Organist: Anne Hätönen. Körledare: Eric-Olof Söderström. Kör: Borgå kammarkör.

Söndag 25.12 kl. 08.00 Julotta med Pedersöre församling. Predikant och liturg: Tomas Portin. Organister, kantorer och körledare: Mikaela Malmsten-Ahlsved och Diana Pandey. Körer: Pedersöre församlings manskör och vuxenkör. Sopransolist: Marguerithe Sandstedt-Granvik. Musiker: Samuel Forsblom (trumpet) och Petter Eriksson (saxofon). Sam-sändning med Yle Fem.

Måndag 26.12 De vackraste julsångerna från Pedersöre kyrka. Konferencierer: Camilla Skrifvars-Koskinen och Monica Cederberg. Sång: Pedersöre församlings vuxenkör och barnkör och en grupp församlingsungdomar. Organister och körledare: Mikaela Malmsten-Ahlsved och Diana Pandey. Flöjtist: Ida Pettersson. Andakt: Tomas Portin. Programmet sänds också i Yle Fem på julafton kl. 10.00 och anndag jul kl. 11.00.

Söndag 1.1 Gudstjänst med Nykarleby församling. Predikant: Mats Edman. Liturg: Helena Smeds. Kantorer: Magdalena Ringvall och Mikaela Lönnqvist. Solosång: Linda Andtbacka. Text läsare: Gun Brunell. Föredjare: Bojan Roos och Jarl Roos.

Fredag 6.1 Gudstjänst med Sjundeå svenska församling. Predikant: Tom Bergman. Kantor: Sirpa Lilius.

Söndag 8.1 Gudstjänst med Jakobstads baptistförsamling. Predikant: Peter Sundqvist.

De vackraste julsångerna ljuder i Pedersöre

De vackraste julsångerna sänds i år från Pedersöre kyrka och det är **Camilla Skrifvars-Koskinen** och **Monica Cederberg** som är årets konferencierer. Kantorerna **Mikaela Malmsten-Ahlsved** och **Diana Pandey** leder församlingens vuxenkör och barnkören samt spelar orgel och flygel. Flöjt spelas av **Ida Pettersson**. Medverkar gör också en sånggrupp bestående av ungdomar från församlingen. Kyrkoherde **Tomas Portin** håller en andakt som kretsar kring de populära julsymbolerna tro, hopp och kärlek. Tv-regi **Rufus Hedengren**.

Gudstjänsten sänds den **24.12 kl. 10.00 i Yle Fem** och i repris den 26.12 kl. 11.00. Gudstjänsten sänds också i **Yle Vega** den **26.12 kl. 13.03**.

Camilla Skrifvars-Koskinen och Monica Cederberg är konferencierer i årets tv-sändning av De vackraste julsångerna. FOTO: RUFUS HEDENGREN.

Kantorerna Mikaela Malmsten-Ahlsved och Diana Pandey samt kyrkoherde Tomas Portin deltar i julens tv-gudstjänster från Pedersöre kyrka. FOTO: BENGT NORRLIN

Julottan i Pedersöre kyrka

Årets julotta firas i Pedersöre unika kyrka. Liturg och predikant är **Tomas Portin**. Kantorerna **Mikaela Malmsten-Ahlsved** och **Diana Pandey** leder sångare från församlingens vuxenkör, samt spelar orgel och flygel. Pedersöre församlings manskör deltar också i gudstjänsten, och sopransolisten **Marguerithe Sandstedt-Granvik** sjunger sången "O helga natt" tillsammans med dem. Medverkar gör också **Samuel Forsblom** på trumpet och **Petter Eriksson** på saxofon. Tv-regi **Rufus Hedengren**. Gudstjänsten sänds den **25.12 kl. 8.00 i Yle Fem** och **Yle Vega**.

Året julotta sänds från Pedersöre kyrka, en korskyrka vars äldsta delar troligen härstammar från 1400-talet. FOTO: RUFUS HEDENGREN

RESOR

Friman
RESOR • MATKAT • TRAVEL

19-28.4 Benidorm

Benidorm, en härlig blandning av solsäkert klimat, fantastiska stränder och nöjesliv i världsklass. Shopping, internationell samt genuint spansk mat och möjligheter till aktiviteter. Med andra ord ett resmål som passar alla!

Frimanresor.fi

Tel Bussar 019 - 248 1004
Tel Resor 019 - 248 1090
info@frimanresor.fi

KIRKKO ESPOOSSA⁺ KYRKAN I ESBO

MUSIKSTIPENDIER

kan nu sökas hos Esbo kyrkliga samfällighet

Vi stöder musikprojekt som utvecklar och berikar andlig musikverksamhet i Esbo. Principerna för beviljandet av understöd och uppgifter om de dokument som ska fogas till ansökan finns på adressen:

www.espoonseurakunnat.fi.

I regel utdelas stipendier på 1 000–4 000 €. Ansöknings-tiden löper ut **31.1.2023**.

LEDIGA TJÄNSTER

En församlingsmusiker till Ingå församling (60 %)

Vi söker dig, som vill föra fram kyrkans budskap med sång och musik
Ingå församling är en aktiv tvåspråkig församling i Västra Nyland med c. 4 000 medlemmar och blicken inriktad mot framtiden. Nu har vi behov av en församlingsmusiker (med 60% arbetstid), som är kunnig att arbeta med barn och ungdomar, och beredd att medverka i församlingens gudstjänstliv. Du skall jobba både på svenska och på finska.

Vi söker dig som:

- är en musiker eller musikstuderande, eller annars duktig på att sjunga och spela.
- har pedagogiskt kunnande för att dra grupper av olika slag (t.ex. musiklekskolor, ungdomsband och körer).
- har erfarenhet av ungdomsarbete och skriftskola och/eller är beredd att jobba med barn och ungdomar.
- har förmåga och intresse att utveckla din arbetsbild och dina uppgifter enligt församlingens behov.
- har goda muntliga och skriftliga kunskaper i både svenska och finska och kan jobba på båda språken.
- är nyfiken, aktiv och jobbar bra både självständigt och som en i arbetsteamet.

Vi erbjuder en arbetsuppgift där:

- du arbetar med musikuppföstran bland barn under skolåldern i samarbete med våra barnledare och vår kantor.
- du medverkar i ungdoms- och konfirmandarbetet med sång och musik och är också beredd att delta i skribaläger vid behov).
- du deltar i gudstjänstlivet och är med och ordnar t.ex. barn-, familje- och ungdomsgudstjänster. Du är också beredd att vikariera kantorn vid behov (men behöver inte kunna spela orgel).

Krav för befattningen är kunskaper att hantera minst ett instrument samt pedagogiskt kunnande. Du bör ha goda muntliga och skriftliga kunskaper i både svenska och finska. Befattningen är på deltid (60%) och i kraft tillsvidare. Grundlön för befattningen är enligt kravgrupp 503. Den som blir vald ska enligt lag inlämna ett straffregisterutdrag. Befattningen har fyra månaders provotid. Ingå församling är en rökfri arbetsplats.

Ansökan med CV och personporträtt skickas till kyrkoherde Tom Sjöblom (e-post: tom.sjoblom@evl.fi, tel: 040 485 1045, postadress: Ingå församling, PB 5, 10211 Ingå) **senast 1.1.2023**. Intervjuer hålls i januari 2023 (veckorna 3 – 5). Närmare uppgifter fås av kyrkoherde Tom Sjöblom och av kantor Marianne Gustafsson Burgmann (marianne.gustafsson-burgmann@evl.fi eller tel. 050-505 1530).
Ingå församling

*En fridfull jul och
ett välsignat nytt år!*

I stället för att skicka julhälsningar deltar vi i insamlingen Gemensamt Ansvar 2022, som samlar in pengar för unga i Finland och i världens katastrofområden.

KIRKKOPALVELUT STEP -UTBILDNING STEP -KOULUTUS

Vill du jobba med ungdomar och skriftskola i en tvåspråkig miljö?

Vi söker dig, som brinner för skriftskola och arbete bland ungdomar
Ingå församling är en aktiv tvåspråkig församling i Västra Nyland med c. 4 000 medlemmar och blicken inriktad mot framtiden. I Ingå får du jobba med konfirmandarbete och hjälpledarutbildning både på svenska och på finska.

Vi söker dig som:

- är en ungdomsarbetsledare eller studerar/har studerat teologi.
- har erfarenhet av ungdomsarbete och skriftskola.
- har förmåga och intresse att utveckla skriftskolans teologiska, pedagogiska och praktiska grunder enligt kyrkans plan för konfirmandundervisningen och församlingens egna behov.
- är svenskspråkig, men har också goda muntliga och skriftliga kunskaper i finska och kan jobba på båda språken.
- är nyfiken, aktiv och jobbar bra både självständigt och som en i arbetsteamet.
- Som fördel räknas förmåga att hantera ett musikinstrument.

VI erbjuder en tjänst där:

- du ansvarar och utformar, planerar och verkställer ungdomsarbetet i församlingen.
- du sköter om församlingens ungdomsarbete både på svenska och på finska.
- du ansvarar för ungdomsgudstjänsterna i församlingen (tillsammans med prästerna).
- du är med och rekryterar och leder frivilligarbetare på ditt verksamhetsområde.
- du deltar i samarbetet med lågstadieskolorna på vårt område.
- du ansvarar för församlingens juniorarbete tillsammans med barnledarna.

Formella krav för ungdomsarbetsledaren är en avlagd examen i kyrkans ungdomsarbetsledarutbildning samt utmärkta muntliga och skriftliga kunskaper i svenska och goda muntliga och skriftliga kunskaper i finska. Tjänsten är en heltidstjänst och i kraft tillsvidare.

Formella krav för ungdomsteologen är att personen studerar eller har studerat teologi vid ett universitet som biskopsmötet godkänt som behörighetsvillkor för prästämbetet, samt är förtrogen med kyrkans barn- och ungdomsarbete och har utmärkta muntliga och skriftliga kunskaper i svenska och goda muntliga och skriftliga kunskaper i finska. Tjänsten är tidsbunden för tiden 1.3.2023 – 31.8.2026.

Grundlön för båda tjänsterna för behörig är enligt kravgrupp 503. Församlingen letar efter endast en anställd och fyller bara en av tjänsterna. Den som blir vald ska enligt lag inlämna ett straffregisterutdrag. Tjänsten har fyra månaders provotid. Ingå församling är en rökfri arbetsplats.

Ansökan med CV och personporträtt skickas till kyrkoherde Tom Sjöblom (e-post: tom.sjoblom@evl.fi, tel: 040 485 1045, postadress: Ingå församling, PB 5, 10211 Ingå) **senast 1.1.2023**. Intervjuer hålls i januari 2023 (veckorna 3 – 5). Närmare uppgifter fås av kyrkoherde Tom Sjöblom.

Ingå församling

SPA/HÄLSORESA PÄRNU TERVIS

ESTLAND

19.2 - 24.2.2023

Helpension 555€

Halvpension 500€

BUSS-BÅT-HELPPENSION

LÄKARBESÖK-

6 DAGARS BEHAND-

LINGSPAKET

(3 BEH. PER DAG)

RUTT: PARGAS-KIMITO-EKENÄS

O.S.V.

TERVIS HAR SERVICE

ÄVEN PÅ SVENSKA

FRÅGA MERA PÅ

PARTOURS

0440 524911

partours@parnet.fi

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Kvinnlig icke rökande studerande söker bostad, rum, lägenhet eller motsv. i Åbo tel. 045-2324584

UTHYRES

Etta 32m2 på Drumsö, nära till metron. Hyra 700 e/mån + vatten och el. Tel. 0400-607988

Stiftelsen Lillesgården erbjuder förmånliga pensionärsbostäder. (cirka 30 m2) i Nordsjö, Hfors. Ej serviceboende. Tel. 050 555 0477
Tis-to kl. 10-12.

Präglig radhusbostad i Kyrklätt. Lugnt och välskött bolag, 1r+kv+b (41m2). Tel.040-7686721/Wille

Uthyrer 26 kvm etta på Smedsgatan i Åbo. Hyra 550€. Tel: 050 3201266

Tvåa i Kyrklätt centrum, 58m2, inglasad balkong. Hyra 750+vatten.Tel 045 263 2484

KÖPES

Gamla orkesterinstrument: Gitarr, bas, trummor, förstärkare, cymbaler m.m. 0505272764

Din marknadsannons

lämnar du enklast in via vårt webbsystem som finns på **www.kyrkpressen.fi**. Priset är 4,50€ per rad. För annonser som lämnas in per telefon på nummer 040 831 6614 (ej sms) eller via epost till adressen **annons@kyrkpressen.fi** tillkommer en service-kostnad på 5€.

Skicka insändaren till: Kyrkpressen/opinion, Södra kajen 8, 01300 Helsingfors. **E-post:** redaktionen@kyrkpressen.fi. **Glöm inte** namn, adress och telefonnummer. **Standardlängden** för de kortare insändarna är 1 200 tecken. **Redaktionen** förbehåller sig rätten att förkorta insändarna.

Församlingsvalet

Lågt valdeltagande är ett hot mot demokratin i kyrkan

Kyrkpressens ledarskribent

Jan-Erik Andelin beklagade i sin artikel (6 000 röster är borta – nu tärnar mystiken i kyrkan, KP 22.11) den minskade röstaktiviteten i Borgå stift. 2018 röstade närmare 25 000 finlandssvenska medlemmar i kyrkan, nu bara 19 000. I Borgå stift sjönk röstaktiviteten från 16 procent till 13,7. Antalet var fortfarande något högre än de 12,7 procenten inom hela kyrkan.

Båda siffrorna är så låga att djärva åtgärder behövs. Särskilt i Borgå stift, där resan till den egna kyrkan ofta är längre än i finskspråkiga församlingar, vore det viktigt att göra

”Borgå stift kunde nu visa en modell för hela kyrkan och föra saken vidare i kyrkomötet så att man år 2026 kan rösta elektroniskt.”

röstningen så enkel som möjligt. I kyrkoval skulle det vara möjligt att rösta via internet på samma sätt som handelslagsval. Detta har redan föreslagits tidigare, men Kyrkostyrelsen har satt nej eftersom elektronisk röstning inte används vid andra statliga val.

Kyrkoval är inte riksdags- eller presidentval. I kyrkoval är ett mycket lågt valdeltagan-

de ett större hot mot demokratin än dataintrång. Borgå stift kunde nu visa en modell för hela kyrkan och föra saken vidare i kyrkomötet så att man 2026 kan rösta elektroniskt i kyrkoval.

VILLE JALOVAARA,

Docent, ledamot av Helsingfors gemensamma kyrkofullmäktige, Nordsjö

Kunde man tänka sig en mera inbjudande idyll att tillbringa sin ålderdom i, knappast.

Mera information om Hedvig Sofiahemmet får du av hemmets föreståndare Johanna Börman-Långström eller disponent Björn Sundqvist (tel 0400 444 393)

Har du antikviteter, arvegods, värdelösöre?

- Låt oss sköta försäljningen
- Vi köper även och betalar kontant
- Betjäning på svenska

AB GAMLAKARLEBY AUKTIONSKAMMARE

Folkskolegatan 1, Karleby
Mäklare Raul Pohjonen 044 913 8284

Kallelse till årsmöte

Finlands Svenska Kyrkosångsörbund r.f. håller årsmöte ti 10.1.2023 kl. 16 i Stora församlingssalen, Vasa svenska församling Skolhusgatan 28.

Om du önskar delta på distans, vänligen meddela detta till oss på kyrkosangsforbundet@gmail.com. Anmäl dig senast 5.1.2023.

styrelsen

Almuñécar 22–29.1.2023

En perfekt start på det nya året med spanska solkustens ljus och grönska, utfärder i Andalusien, boende på snyggt hotell, god mat, vila och gemenskap!

Under en veckas tid bor vi skönt i den lilla staden Almuñécar därifrån vi gör utfärder åt olika håll. Det erbjuds utfärder de flesta dagar och man deltar enligt intresse och ork, det finns också en hel del att göra i Almuñécar. På morgonen kan man gå på promenad tillsammans i soluppgången och på eftermiddagarna kan man t.ex. spela boule på stranden. Pris: 790 € (enkelrumstillägg ca 150 €). I priset ingår: Flyg med Norwegian Helsingfors – Malaga – Helsingfors, flygskatter, transport från och till flygplatsen i Malaga, logi på 4-stjärniga Bahia Almuñécar 7 nätter i dubbelrum, 7 frukostar och 7 middagar från rikligt buffébord, och färdledarens tjänster.

Mera information och anmälningar: Kalle Sällström, tfn 050-3562 475, kalle.sallstrom@forsamlingsforbundet.fi. Researrangör: Församlingsförbundet Teknisk arrangör: Göran Sundqvist –Travelpartner

Sportlovsresa till Åre för ungdomar och unga vuxna 18–25.2.2023

En minnesvärd vecka i nordens bästa backar och härligt sällskap. Vi åker iväg med hyrd buss på lördag eftermiddag den 18.2, tar nattbåten över från Åbo till Stockholm och kommer till Åre på söndagkväll. Vi är i backarna må-fre från kl. 9-17 och på kvällarna har vi gemensamt program och firar andakter tillsammans.

Hemåt startar vi på fredag kväll, kör hela natten ner till Stockholm och tar dagsfärjan över till Åbo. Hemma i Helsingfors är vi på lördagkväll 25.2 ca kl. 23. Vi har hyttar på färjan under båda resorna. Vi bor på Fjällsätra hotell ca 15 km från Åre. Fjällsätra har 2-6 personers rum, samlingsrum, duschar och bastu. Vi får varje dag morgonmål, middag och kvällsmål på lägergården. I priset ingår även frukost och buffé på båten på hemvägen.

Priset för resan är 620 euro för upp till 17-åringar och 640 euro för vuxna. Liftkortet kostar 160 euro för upp till 17-åringar och 200 euro för vuxna. Resan ordnas tillsammans med Matteus församling i Helsingfors. Begränsat antal platser, anmälningar och frågor till kalle.sallstrom@forsamlingsforbundet.fi, 050-3562475.

FÖRSAMLINGS-
FÖRBUNDET r.f. 100
år!

**NÅ 80 000
HUSHÅLL I
SVENSKFINLAND
MED EN ANNONS!**

KP
KYRKPRESSEN

**BOKNINGAR:
040 144 6200**

www.kyrkpressen.fi

Hyllnings- och kondoleans-adresser

Stöd Folkhälsans verksamhet genom att använda våra hyllnings- och kondoleansadresser. Folkhälsanförningarna säljer adresserna lokalt via butiker, banker och begravningsbyråer.

Du kan också beställa adresserna via Folkhälsans förbund, tfn 050 360 7933, adresser@folkhal-san.fi eller www.folkhal-san.fi/kondoleanser.

 folkhälsan

I mörkret syns ljuset

– Julen kan vara härlig på morgonen och hemsk på kvällen, säger **Emma Raunio**. Hon är aktuell med en strålande vacker julskiva, som handlar om att mörkret är en förutsättning för att vi ska se det ljusa.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

För några års sedan jobbade **Emma Raunio** med Wegelius kammarstråkar i samband med föreställningen *I det stora landskapet*. Då föddes tanken att göra något annat tillsammans. Det blev juls-kivan *No Stars without Darkness*.

– Jag tycker själv väldigt mycket om julmusik och har alltid gjort det. Jag vill utforska gränslandet mellan klassisk musik och popmusik och för ett sådant projekt är julmaterialet väldigt tacksamt.

Emma Raunio är dotter till **Pentti Raunio**, kyrkoherde i Karis-Pojo svenska församling. Hon har sjungit julsånger i kyrkan under hela sin uppväxt – i själva verket ska hon i år fira sin första jul på femton-tjugo år *utan* att uppträda dagarna kring julafton.

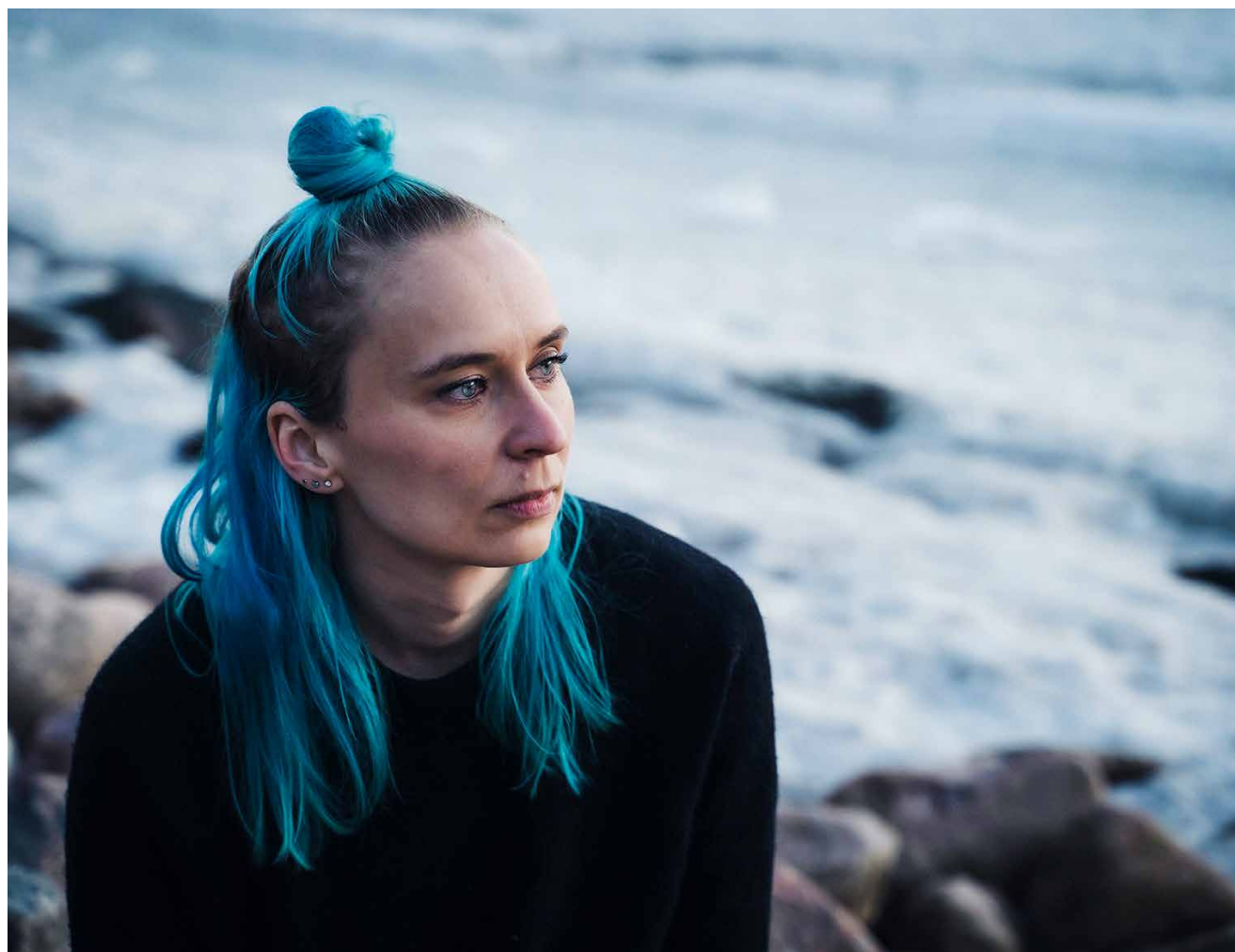
Vad ville du med den här skivan?

– Jag ville välja sådan musik som folk känner till och har en stark emotionell relation till, men göra något nytt av det. Påskivan finns musik som är hundratals år gammal. Tänk att vissa melodier och stämningar har överlevt så länge! Det finns en anda av tidlöshet kring musiken som jag tycker är både berörande och inspirerande.

Hon har själv skrivit arrangemang till varje låt och dessutom komponerat några intron – till exempel introet till *Koppången*. *Santa Lucia* är hennes egen komposition.

Där ser man nästan framför sig ett svart luciafölje.

– Ja! Stycket hade faktiskt som arbetsnamn "angstig Lucia". Det passade, tyckte jag, för luciaberättelsen är ju i grunden tragisk. Den handlar om ett helgon och en martyr. I Norden har Lucia blivit en symbol för ljuset, den den här versionen fokuserar mer på det mörka och dramatiska.

Emma Raunio är tvåspråkig, och skivan har fyra finskspråkiga låtar. – Som sångare har jag behövt träna min finska jättemycket. Särskilt bokstäverna s, l, t, k, p, r, y och ö låter annorlunda på finska. De finska vokalerna bor längre bak i munnen än de svenska. FOTO: SARA FORSIUS

Skivan inleds med en intensiv "Var inte rädd för mörkret". Den handlar om att mörkret är ljusets förutsättning. Jag associerar till att julen kan vara en svår högtid för många, med mycket ensamhet och mörker.

– Jag tror att det är jätteviktigt att ge utrymme för att julen ingalunda bara är en ljus och enkel högtid för alla. Den kan väcka många motstridiga känslor. Vi är alla både ljusa och mörka, och vi behöver tillåta oss att vara det. Både konstnärligt och budskapsmässigt är det här i centrum för hela projektet.

– Man får tycka att julen är härlig och hemsk. Den kan vara härlig på morgonen och hemsk på kvällen. Först går du kanske på en ljuvlig julkonsert och sen möter du en svår släkting på kvällen.

Själv gillar hon påsken för att den inte så fullpackad med förväntningar.

– Vi har inte skapat så många kul-

turella regler för påsken. Där finns en annan möjlighet att verkligen slappna av.

Men hon försöker slappna av också med julens förväntningar. I hennes kök står en pepparkaksskåpelse: en begravningsplats med krematorium.

– Här finns ett krokodilskelett och ett grisskelett och en dinosaurie: de är på väg att kremeras.

Finns det något på den här skivan som är särskilt viktigt för dig personligen?

– Det är viktigt för mig att det går som en röd tråd genom skivan att julen ock-

så får vara mörk. Jag har själv haft ganska långa perioder då jag mått dåligt. Mörkret är bekant för mig och jag kan också vara ganska tungsint som person – fast jag också har mycket ljus och skratt i mig. Det har varit en enormt viktig del av min process som konstnär att tillåta mitt eget mörker. Att jag vågade se mitt eget mörker gjorde det lättare för mig att se ljuset. Den vägen har för mig gått via acceptans och tillåtelse, i stället för att tänka "så här får det inte vara" eller "varför mår jag inte redan bättre".

– Min musik ofta är ganska ... den är inte överglad. Jag märker att publiken ofta gråter på mina konserter. Mitt mörker är också en resurs för mig och det finns en vilsamhet i det. Om jag kan hjälpa andra genom min musik kanske den ger tillåtelse att också vara i mörkret en stund, och ge plats för att det sedan kan komma en annan känsla, som inte är lika tung.

»Man får tycka att julen är härlig och hemsk.«